

ROALD DAHL MATILDA

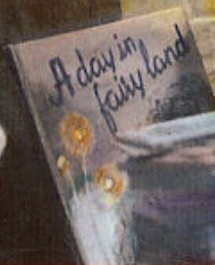
Illustrated by
Quentin Blake

Matilda

Roald Dahl

PENGUIN READERS

Title:

Matilda

Author:

Roald Dahl

Year:

1988

Synopsis:

[Pagina 133-134 ontbreekt]

Matilda is briljant. Ze is een gevoelig meisje, dat geweldig goed kan leren. Maar haar vader en moeder behandelen haar als een onderkruipsel, niet als een dochter. Ze vinden haar maar een lastig persoonkje, dat ze dulden totdat ze haar het huis uit kunnen jagen naar een ander deel van het land, of liever nog veel verder weg. Matilda kon praten als een volwassene toen ze anderhalf was, lezen met drie, en al vóór ze vijf jaar was, las ze boeken van wereldberoemde schrijvers als Dickens, Hemingway, Kipling en Steinbeck. En toch vinden haar

ouders haar alleen maar een lastpost. Matilda besluit zich eens goed kwaad te maken. Ze bedenkt heel slimme straffen voor haar ouders. En als het hoofd van de school, de gruwelijke juffrouw Bulstronk, haar ook wil aanpakken, ontdekt Matilda dat ze iets kan wat niemand kan.

Hoofdstuk 1

De boekenwurm

Weet je wat zo raar is van vaders en moeders? Al is hun eigen kind het walgelijkste mormel dat je je voor kunt stellen, zij blijven er van overtuigd dat hij of zij fantastisch is.

Ach, dat geeft helemaal niet. Zo zijn die dingen nu eenmaal. Pas wanneer die ouders ons beginnen te vertellen hoe briljant hun afgrijselijke spruit is, roepen wij: “Haal een bakje! Ik moet overgeven!”

Schooljuffrouwen en meesters hebben veel te lijden onder dit soort lariekoek van trotse ouders. Maar zij zetten ze dat meestal wel weer betaald wanneer het tijd is voor het rapport. Als ik een onderwijzer was zou ik een paar heel gemene opmerkingen bedenken voor de kinderen van zulke liefhebbende ouders. “Uw zoon Maximiliaan,” zou ik schrijven, “is een volslagen onbenul. Ik hoop dat u een eigen zaak hebt waar u hem een baantje kunt bezorgen als hij van school komt, want u kunt er donder op zeggen dat hij nergens anders aan de slag komt.” Of als ik die dag in een dichterlijke bui was zou ik misschien schrijven: “Het is een merkwaardig

feit dat bij sprinkhanen de gehoororganen aan weerszijden van de buik zitten. Te oordelen naar wat uw dochter Vanessa de afgelopen maanden heeft opgestoken, bezit zij in het geheel geen gehoororganen.” Ik zou zelfs nog dieper in de biologie duiken en schrijven: “De cicade scharrelt zes jaar als larve rond onder de grond en leeft niet meer dan zes dagen in de vrije lucht en de zonneschijn. Uw zoon Frederik heeft zes jaar als larve rondgescharreld op deze school en we zitten nog steeds te wachten tot hij zich zal ontpoppen.” Een bijzonder irritant meisje zou mij misschien prikkelen tot: “Fiona heeft de ijzige schoonheid van een ijsberg, maar in tegenstelling tot de ijsberg zit bij haar helemaal niets onder de oppervlakte.” Ik denk dat ik het best leuk zou vinden de rapporten te schrijven van de monsters in mijn klas. Maar genoeg hierover. We moeten verder.

Zo nu en dan kom je ouders tegen die het tegenovergestelde standpunt innemen, die zich totaal niet interesseren voor hun kinderen. Deze zijn natuurlijk veel erger dan de trotse ouders. Meneer en mevrouw Wurmhout waren zulke ouders. Ze hadden een zoon die Michiel, en een dochter die Matilda heette, en de ouders beschouwden vooral Matilda als weinig meer dan een korstje. Een korstje is iets wat je een tijdje geduldig moet verdragen tot je het van het wondje kunt afkrabben en wegknippen. Meneer en mevrouw Wurmhout verheugden zich al op de dag dat zij hun

dochtertje konden afkrabben en wegknippen, bij voorkeur over de grens of nog verder weg.

Het is al erg genoeg als ouders gewone kinderen behandelen alsof het korstjes en eksterogen zijn, maar op de een of andere manier wordt het nog veel erger wanneer het kind buitengewoon is en daarmee bedoel ik: extra gevoelig en briljant. Matilda was dat allebei, maar bovenal was ze briljant. Haar geest was zo lenig en ze leerde zo snel, dat haar gaven zelfs de allerstomste ouders hadden moeten opvallen. Maar meneer en mevrouw Wurmhout waren allebei erg onnozel en gingen zo volledig op in hun onbenullige leventje, dat ze niets bijzonders aan hun dochter Matilda merkten. Eerlijk gezegd betwijfel ik of ze het wel hadden gemerkt als ze het huis binnen was gekropen met een gebroken been. Matilda's broer, Michiel, was een doodgewone jongen, maar zoals ik al zei, van zijn zusje zouden je ogen uit je hoofd rollen van verbazing. Toen ze anderhalf jaar oud was kon ze perfect praten en kende ze meer woorden dan de meeste grote mensen. In plaats van dit toe te juichen noemden haar ouders haar een lawaaierige kletskous en snauwden haar toe dat kleine meisjes hun mond horen te houden.

Toen ze drie was had Matilda zichzelf leren lezen door rondslingerende kranten en tijdschriften te bestuderen. Met vier jaar las ze zo snel en goed dat ze begon te hunkeren naar boeken. Het enige boek in dat hele intellectuele huishouden

was een boek van haar moeder dat **Koken** voor beginners heette. Toen ze dit van begin tot eind had gelezen en alle recepten uit haar hoofd kende, besloot ze dat ze graag iets interessanter wilde.

“Pappa,” zei ze, “zou u misschien een boek voor me kunnen kopen?”

“Een boek?” vroeg hij. “Wat moet je nou in vredesnaam met een boek?”

“Lezen, pappa.”

“Wat is er mis met de televisie, verdorie? We hebben een prachtige grootbeeld tv en jij moet zo nodig een boek! Je bent een verwend nest, kind.”

Bijna iedere middag moest Matilda alleen thuis blijven. Haar broer (vijf jaar ouder dan zij) zat op school. Haar vader was op zijn werk en haar moeder ging bingo spelen in de stad, twaalf kilometer verderop. Mevrouw Wurmhout was verslaafd aan bingo en speelde het vijf middagen per week. De middag nadat haar vader had geweigerd een boek voor haar te kopen, ging Matilda in haar eentje op weg naar de bibliotheek van het dorp. Daar stelde ze zich voor aan de bibliothecaresse, mevrouw Fens. Ze vroeg of ze daar een boek mocht zitten lezen. Mevrouw Fens was nogal verwonderd dat zo’n klein meisje daar zomaar zonder ouders aan kwam zetten, maar ze zei dat ze haar gang mocht gaan.

“Waar staan de kinderboeken?” vroeg Matilda.

“Daar op de onderste planken,” zei mevrouw Fens. “Zal ik er een voor je uitzoeken met veel plaatjes erin?”

“Nee, dank u wel,” zei Matilda. “Ik vind het zelf wel.”

Vanaf die dag wandelde Matilda, zodra haar moeder weg was, naar de bibliotheek. Daar deed ze tien minuten over en dat betekende dat ze twee fantastische uren had om stilletjes in een knus hoekje te zitten en het ene boek na het andere te verslinden. Toen ze alle kinderboeken uit had, begon ze rond te dwalen op zoek naar iets anders.

Mevrouw Fens, die de laatste paar weken geboeid naar haar had zitten kijken, kwam achter haar bureau vandaan en ging naar haar toe. “Kan ik je helpen, Matilda?” vroeg ze.

“Ik weet niet wat ik nu moet lezen,” zei Matilda. “Ik heb alle kinderboeken uit.”

“Je bedoelt dat je alle plaatjes hebt bekeken?”

“Ja, maar ik heb de woorden ook gelezen.”

Mevrouw Fens keek vanaf haar grote hoogte neer op Matilda en Matilda keek naar haar op.

“Sommige vond ik niks aan,” zei Matilda. “Maar andere waren prachtig. De Geheime Tuin vond ik het mooist. Het zat vol geheimen: het geheim van de kamer achter de gesloten deur en het geheim van de tuin achter de grote muur.”

Mevrouw Fens stond paf. “Hoe oud ben jij precies, Matilda?” vroeg ze.

“Vier jaar en drie maanden,” zei Matilda.

Nu was mevrouw Fens helemaal stomverbaasd, maar ze was zo verstandig het niet te laten merken. “Wat voor boek zou je nu graag willen lezen?” vroeg ze.

Matilda zei: “Ik zou graag een echt goed boek voor grote mensen willen. Een beroemd boek. Ik weet geen namen.”

Mevrouw Fens liet haar ogen langzaam langs de planken glijden. Ze wist niet wat ze moest pakken. Hoe zoek je een beroemd boek voor volwassenen uit voor een vier jaar oud meisje, vroeg ze zich af. Ze dacht eerst aan een romantisch boek van het soort dat wordt geschreven voor meisjes van een jaar of vijftien. Maar om de een of andere reden merkte ze dat ze die plank instinctief voorbijliep.

“Probeer dit maar eens,” zei ze tenslotte. “Het is erg beroemd en heel goed. Als het te lang voor je is zeg je het maar, dan zoek ik wel iets korters en gemakkelijkers.”

“Grote verwachtingen,” las Matilda. “Door Charles Dickens. Dat wil ik heel graag proberen als het mag.”

Ik lijk wel niet wijs, zei mevrouw Fens tegen zichzelf, maar tegen Matilda zei ze: “Ja natuurlijk mag je het proberen.”

De volgende middagen kon mevrouw Fens haar ogen nauwelijks afhouden van het kleine meisje dat daar uur na uur aan de andere kant van de zaal in de grote leunstoel zat met het boek op haar schoot. Ze moest het wel op haar schoot laten liggen omdat het te zwaar was om vast te houden. Ze

moest zich er overheen buigen om het te lezen. En wat een merkwaardig gezicht: dat kleine donkerharige figuurtje dat daar zat te lezen met haar voeties een heel eind van de vloer, verdiept in de boeiende belevenissen van Pip en de oude mevrouw Haversham in haar spinnewebbenhuis, betoverd door de woorden van Dickens, de grote verteller. De enige beweging die het lezende meisje maakte, was het zo nu en dan opheffen van de hand om een bladzijde om te slaan. Het speet mevrouw Fens altijd wanneer het tijd was om naar haar toe te gaan en te zeggen: “Tien voor vijf, Matilda.”

De eerste week dat Matilda kwam, had mevrouw Fens haar gevraagd: “Brengt je moeder je altijd en haalt ze je later weer op?”

“Mijn moeder gaat elke middag naar de stad om bingo te spelen,” had Matilda gezegd. “Ze weet niet dat ik hierheen ga.”

“Maar dat is toch zeker niet goed,” zei mevrouw Fens. “Het lijkt me beter dat je het aan haar vraagt.”

“Liever niet,” zei Matilda. “Ze heeft het niet zo begrepen op boeken lezen. En mijn vader ook niet.”

“Wat verwachten ze dan dat je ‘s middags doet in een leeg huis?”

“Gewoon rondhangen en televisie kijken.”

“O.”

“Het kan haar niet schelen wat ik doe,” zei Matilda een

beetje triest.

Mevrouw Fens was niet helemaal gerust, ze vroeg zich af of het kind wel alleen langs de drukke hoofdstraat kon wandelen en de weg over kon steken, maar ze besloot zich er niet mee te bemoeien.

Binnen een week had Matilda Groteverwachtingen uit, dat in die uitgave vierhonderdelf bladzijden telde. “Ik vond het prachtig,” zei ze tegen mevrouw Fens. “Heeft meneer Dickens nog meer boeken geschreven?”

“Een heleboel,” zei de verblufte mevrouw Fens. “Zal ik er nog een voor je opzoeken?”

De volgende zes maanden las Matilda onder het wakend en meewarig oog van mevrouw Fens de volgende boeken:

Nicolaas Nickleby van Charles Dickens

Olivier Twist van Charles Dickens

Jane Eyre van Charlotte Brontë

Trots en vooroordeel van Jane Austen

Tess van de d’Urbervilles van Thomas Hardy

Devos duikt weg van Mary Webb

Kim van Rudyard Kipling

De onzichtbare man van H.G. Wells

De oude man en de zee van Ernest Hemingway

Het geraas en gebral van William Faulkner

Druiven der gramschap van John Steinbeck

De goede kameraden van J.B. Priestley
Boerderij der dieren van George Orwell
Brighton Rock van Graham Greene

Het was een formidabele lijst en mevrouw Fens was tegen die tijd vervuld van verbazing en opwinding. Het was waarschijnlijk maar goed dat ze zich door dit alles niet liet meeslepen. Bijna iedereen die getuige was geweest van de prestaties van dit kleine meisje, zou in de verleiding zijn gekomen er veel ophef van te maken en het nieuws rond te bazuinen in het dorp en daarbuiten. Mevrouw Fens niet. Zij was iemand die zich met haar eigen zaken bemoeide en ze had al lang geleden ontdekt dat het weinig zin had je met andermans kinderen in te laten.

“Meneer Hemingway zegt een heleboel dingen die ik niet begrijp,” zei Matilda tegen haar. “Vooral over mannen en vrouwen. Maar ik vond het toch geweldig. Zoals hij het allemaal vertelt, krijg ik echt het gevoel dat ik er bij ben en alles zie gebeuren.”

“Een goede schrijver geeft je dat gevoel altijd,” zei mevrouw Fens. “En maak je maar niet druk over de stukken die je niet begrijpt. Gewoon lekker gaan zitten en de woorden over je heen laten spoelen als muziek.”

“Ja, dat zal ik doen.”

“Weet je wel,” zei mevrouw Fens, “dat je bij bibliotheken

zoals deze ook boeken kunt lenen en mee naar huis nemen?”

“Dat wist ik niet,” zei Matilda. “Zou ik dat ook mogen?”

“Ja, natuurlijk,” zei mevrouw Fens. “Wanneer je een boek hebt uitgezocht, breng je het bij mij zodat ik het kan noteren en dan mag je het twee weken houden. Je kunt er ook meer dan één meenemen als je wilt.”

Van die dag af ging Matilda nog maar één keer per week naar de bibliotheek om nieuwe boeken te halen en oude terug te brengen. Haar eigen kleine slaapkamertje werd nu haar leeszaal en daar zat ze bijna elke middag te lezen, vaak met een beker warme chocolademelk naast zich. Ze kon nog niet overal bij in de keuken, maar er stond een klein kistje in de bijkeuken, dat ze altijd haalde om op te staan wanneer ze iets wilde pakken. Ze maakte meestal warme chocola door melk op te warmen in een pannetje op het fornuis en er daarna cacao bij te doen. Ovomaltine maakte ze ook wel eens. Het was prettig om iets warm mee naar boven te nemen en naast zich te hebben wanneer ze ‘s middags in haar stille kamertje in het lege huis zat te lezen. De boeken voerden haar mee naar nieuwe werelden en lieten haar kennis maken met wonderlijke mensen die opwindende levens leidden. Ze voer mee op oude zeilschepen met Joseph Conrad. Ze ging naar Afrika met Ernest Hemingway en naar India met Rudyard Kipling. Ze reisde de hele wereld rond in haar

kleine kamertje in een Engels dorp.

Hoofdstuk 2

Meneer Wurmhout, de grote autohandelaar

Matilda's ouders bezaten een aardig huis met boven drie slaapkamers, en beneden een zitkamer, een eetkamer en een keuken. Haar vader handelde in tweedehands auto's en daar scheen hij goed mee te verdienen.

“Zaagsel,” zei hij altijd trots. “Dat is één van de geheimen van mijn succes. En het kost me geen cent. Ik krijg het gratis en voor niets bij de houtzagerij.”

“Waar gebruikt u het voor?” vroeg Matilda.

“Ja, ja!” zei de vader. “Dat zou je zeker wel graag willen weten.”

“Ik begrijp niet hoe zaagsel kan helpen bij het verkopen van tweedehands auto's, pappa.”

“Dat komt omdat je een dom klein mormel bent,” zei de vader. Hij nam nooit een blad voor de mond, maar daar was Matilda wel aan gewend. Ze wist ook dat hij graag opschepte en ze zat hem altijd schaamteloos op te juttten.

“U moet wel erg knap zijn om iets te gebruiken dat geen cent kost,” zei ze. “Ik wou dat ik zoiets kon bedenken.”

“Kun je niet,” zei de vader. “Daar ben je veel te stom voor. Maar ik wil het Michiel hier best uitleggen. Hij komt later toch bij mij in de zaak.” Hij negeerde Matilda en wendde zich tot zijn zoon. “Ik koop altijd graag de auto van een idioot die de versnellingen zo heeft mishandeld dat ze helemaal versleten zijn en verschrikkelijk kraken bij het schakelen. Dan krijg ik hem heel goedkoop. Het enige wat ik nog hoeft te doen is flink wat zaagsel door de olie in de versnellingsbak mengen en hij loopt weer gesmeerd.”

“Hoe lang duurt het voor hij dan weer verschrikkelijk gaat kraken?” vroeg Matilda.

“Lang genoeg, tot de koper een heel eind weg is,” zei de vader grijnzend. “Zo’n honderdvijf tig kilometer.”

“Maar dat is toch niet eerlijk, pappa,” zei Matilda. “Dat is oplichterij.”

“Niemand is ooit rijk geworden met eerlijk zijn,” zei de vader. “Klanten zijn er om belazerd te worden.”

Meneer Wurmhout was een klein ratachtig mannetje. Zijn voortanden staken naar voren onder een dun, ratachtig snorretje uit. Hij droeg graag jasjes met grote felgekleurde ruiten en zijn dassen waren meestal geel of lichtgroen. “Neem nou de kilometerteller,” zei hij. “Het eerste wat iedereen die een tweedehands auto koopt, wil weten, is hoeveel kilometer hij heeft gelopen. Waar of niet?”

“Dat is zo,” zei de zoon.

“Dus koop ik een oude rammelkast die driehonderdduizend kilometer heeft gelopen. Die krijg ik voor een krats. Maar niemand zal hem kopen met zoveel kilometers op de meter, hè? En tegenwoordig kun je niet meer gewoon de meter eruit halen en de cijfertjes terugdraaien zoals tien jaar geleden. Ze hebben ze zo gemaakt dat je er niet mee kunt knoeien of je moet een klokkenmaker zijn of zoiets. Dus wat doe ik? Ik gebruik mijn hersens, knul. Dat doe ik.”

“Hoe dan?” vroeg Michiel geboeid. Hij scheen zijn vaders voorkeur voor oneerlijke trucs te hebben geërfd.

“Ik ga erbij zitten en ik zeg tegen mezelf: hoe kan ik van driehonderdduizend op de teller tienduizend maken zonder de meter open te breken? Nou, als ik de auto maar lang genoeg achteruit liet rijden, zou dat wel lukken. De cijfers zouden dan ook achteruitlopen, hè? Maar wie gaat er nou duizenden en duizenden kilometers achteruitrijden? Dat kan nooit!”

“Nee, allicht niet,” zei Michiel.

“Dus krabbel ik achter mijn oor,” zei de vader. “Ik gebruik mijn hersens. Wanneer je een goed stel hersens hebt gekregen, zoals ik, moet je ze ook gebruiken. En ineens heb ik het antwoord. Ik moet zeggen dat ik me precies zo voelde als die andere briljante vent zich moet hebben gevoeld toen hij de penicilline ontdekte. “Eureka!” riep ik. “Ik heb het!””

“Wat dan, pap?” vroeg zijn zoon.

“De kilometerteller,” zei meneer Wurmhout, “zit met een kabeltje vast aan een van de voorwielen. Dus maak ik eerst het kabeltje los van het voorwiel. Daarna pak ik een van die hogesnelheidsboren en die verbind ik zo met het kabeltje dat de teller achteruitloopt wanneer de boor draait. Heb je het tot zover begrepen? Kun je me volgen?”

“Ja, pap,” zei Michieltje.

“Die boren draaien met een geweldig hoge snelheid,” zei de vader. “Dus wanneer ik de boor aanzet, draaien de cijfers met enorme snelheid terug. In een paar minuten kan ik wel tachtigduizend kilometer van de teller afhalen. En als ik klaar ben, staat er tienduizend op de kilometerteller en kan de auto verkocht worden. “Deze is bijna nieuw,” zeg ik dan tegen de klant. “Hij heeft nog geen tienduizend gelopen. Hij was van een oud damekje dat er één keer per week boodschappen mee deed.””

“Kun je echt de kilometerteller terugdraaien met een elektrische boor?” vroeg Michieltje.

“Dit zijn de geheimen van het vak die ik je vertel,” zei de vader. “Dus denk erom dat je ze niet verklapt. Je wilt toch niet dat ik de gevangenis indraai, hè?”

“Ik zal het aan niemand vertellen,” zei de jongen. “Doet u dat bij veel auto’s, pap?”

“Iedere auto die ik onder mijn handen krijg, geef ik deze

behandeling,” zei de vader. “Bij allemaal komt de teller onder de tienduizend te staan voor ze in de verkoop gaan. En als je bedenkt dat ik dat allemaal zelf heb verzonnen,” voegde hij eraan toe. “Het heeft me een hoop geld opgeleverd.”

Matilda had goed geluisterd. Ze zei: “Maar pappa, dat is nog oneerlijker dan het zaagsel. Het is schandelijk. U bedriegt mensen die u vertrouwen.”

“Als jij er iets op tegen hebt, moet je ook het eten niet eten dat hier in huis op tafel komt,” zei de vader. “Het wordt allemaal betaald met de opbrengst.”

“Het is smerig geld,” zei Matilda. “Ik haat het.”

Twee rode vlekken verschenen op de wangen van de vader. “Wie denk jij verdomme wel dat je bent!” schreeuwde hij. “De aartsbisschop of zo, met je gepreek over eerlijkheid? Je bent maar een stom klein loeder en je hebt geen flauw idee waar je over praat.”

“Zo is het precies, Harrie,” zei de moeder. En tegen Matilda zei ze: “Schaam je je niet om zo tegen je vader te praten. Houd liever je brutale mond dan kunnen we tenminste rustig naar dit programma kijken.”

Ze zaten in de zitkamer te eten met hun bord op hun knieën voor de televisie. Het avondeten bestond uit een kant-en-klaar diepvriesmaaltijd in buigzaam aluminium met aparte vakjes voor het gestoofde vlees, de gekookte aardappelen en de doperwtjes. Mevrouw Wurmhout zat op haar eten te

kauwen met haar ogen gekluisterd aan de tv-serie op het scherm. Ze was een forse vrouw met platinablond geverfd haar, op de bruine stukjes bij de wortels na, waar het aan het uitgroeien was. Ze was zwaar opgemaakt en ze had zo'n ongelukkig uitpuilend figuur waarbij het vlees tegen het lichaam aangesnoerd lijkt te zitten om te voorkomen dat het eraf valt.

“Mamma,” zei Matilda, “mag ik misschien in de eetkamer gaan eten, dan kan ik mijn boek lezen.”

De vader keek boos op. “Geen sprake van!” snauwde hij. “Het avondeten is een familiegebeuren en niemand gaat van tafel voor we klaar zijn.”

“Maar we zitten niet aan tafel,” zei Matilda. “Dat doen we nooit. We eten altijd met ons bord op schoot voor de tv.”

“En wat is er mis met de tv, als ik vragen mag?” vroeg de vader. Zijn stem klonk plotseling zacht en dreigend.

Matilda was bang dat ze zich niet in zou kunnen houden als ze hem antwoordde, dus hield ze haar mond. Ze kookte van woede. Ze wist dat het fout was haar ouders zo te haten, maar ze vond het heel moeilijk dat niet te doen. Alle boeken die ze had gelezen, hadden haar een blik gegund op een leven dat zij nooit hadden gezien. Als ze maar eens een beetje Dickens of Kipling wilden lezen, zouden ze gauw genoeg ontdekken dat het leven meer te bieden heeft dan mensen

oplichten en televisie kijken.

En nog wat. Het maakte haar kwaad steeds te moeten horen hoe stom ze was. Ze wist heel goed dat ze dat niet was. De woede binnenin haar bleef borrelen en koken en toen ze die avond in bed lag nam ze een besluit. Ze besloot dat zij iedere keer dat haar vader of haar moeder gemeen tegen haar was, op de een of andere manier wraak zou nemen. Een overwinninkje of twee zouden haar helpen hun bespottelijke gedrag te verdragen en zouden voorkomen dat ze gek van hen werd. Je moet bedenken dat ze nog geen vijf jaar oud was, en iemand die zo klein is, kan niet goed op tegen een almachtige volwassene. En toch was ze vastbesloten het te proberen. Na wat er die avond was gebeurd, stond haar vader boven aan de lijst.

Hoofdstuk 3

De hoed en de superlijm

De volgende ochtend vlak voor haar vader naar zijn rottige tweedehands auto's ging, sloop Matilda de gang in en pakte de hoed die hij elke dag op had naar zijn werk. Ze moest op haar tenen staan en zich helemaal uitrekken om met een wandelstok de hoed van de kapstok af te wippen en zelfs zo haalde ze het nog maar net. De hoed was zo'n bruine hoed, plat van boven en met een eksterveertje in de rand. Meneer Wurmhout was er heel trots op. Hij dacht dat hij er vlot en gewaagd mee uitzag. Vooral wanneer hij hem zwierig scheef opzette en zijn bontgeruite jasje en zijn groene das erbij droeg.

Met de hoed in één hand en een dun tubetje superlijm in de andere kneep Matilda een dun lijntje lijm netjes helemaal rondom in de binnenrand van de hoed. Daarna hing ze de hoed weer met de wandelstok op het haakje.

Meneer Wurmhout merkte niets toen hij de hoed opzette. Maar toen hij in de garage kwam kon hij de hoed niet meer af krijgen. Superlijm is heel sterk spul, zo sterk dat je huid eraf gaat als je te hard trekt. Meneer Wurmhout wilde niet

gescalpeerd worden dus moest hij zijn hoed de hele dag ophouden, ook bij het zaagsel in de versnellingsbakken doen en het knoeien aan de kilometertellers met zijn elektrische boor. In een poging zijn figuur te redden deed hij heel nonchalant, in de hoop dat zijn personeel zou denken dat hij echt de bedoeling had zijn hoed de hele dag op te houden, zomaar voor de lol, zoals gangsters in films.

Toen hij die avond thuiskwam kreeg hij de hoed nog steeds niet af. “Doe niet zo gek,” zei zijn vrouw. “Kom maar hier. Ik zal hem wel voor je afzetten.”

Ze gaf er een flinke ruk aan. Meneer Wurmhout slaakte een gil waar de ruiten van rinkelden. “Au-au!” krijste hij. “Niet doen! Laat los! Zo trek je de huid van mijn voorhoofd los!”

Matilda had zich in haar gewone stoel genesteld en volgde de voorstelling geïnteresseerd over de rand van haar boek.

“Wat is er, pappa?” vroeg ze. “Is uw hoofd ineens opgezwollen of zo?”

De vader staarde zijn dochtertje achterdochtig aan maar hij zei niets. Hoe zou hij dat ook kunnen? Mevrouw Wurmhout zei tegen hem: “Het moet superlijm zijn, dat kan niet anders. Dat zal je leren niet zo slordig met dat smerige spul om te gaan. Je probeerde zeker nog een veertje op je hoed te lijmen.”

“Ik heb dat spul met geen vinger aangeraakt!” schreeuwde

meneer Wurmhout. Hij draaide zich om en staarde weer naar Matilda, die hem aankeek met grote, onschuldige bruine ogen.

Mevrouw Wurmhout zei: “Je moet altijd eerst lezen wat op de tube staat voor je gevaarlijke stoffen gebruikt. Je moet altijd de aanwijzingen op het etiket opvolgen.”

“Waar heb je het in vredesnaam over, stom sekreet?” schreeuwde meneer Wurmhout. Hij hield de rand van zijn hoed met twee handen vast om te voorkomen dat opnieuw iemand zou proberen hem los te trekken. “Denk je dat ik zo dom ben dat ik dit ding expres aan mijn hoofd vast lijm?”

Matilda zei: “Een jongen een paar huizen verderop kreeg een beetje superlijm aan zijn vinger zonder dat hij het merkte en toen stak hij zijn vinger in zijn neus.”

Meneer Wurmhout sprong op. “Wat gebeurde er toen met hem?” sputterde hij.

“De vinger bleef in zijn neus vastzitten,” zei Matilda. “Hij heeft er wel een week mee moeten rondlopen. Iedereen zei de hele tijd tegen hem: “Hou op met dat neuspeuteren!” en hij kon er niets aan doen. Hij zag er idioot uit.”

“Net goed,” zei mevrouw Wurmhout. “Had hij maar niet met zijn vinger in zijn neus moeten zitten. Dat is wel zo’n smerige gewoonte. Als alle kinderen superlijm aan hun vingers kregen, zouden ze het gauw genoeg afleren.”

Matilda zei: “Grote mensen doen het ook, mamma. Ik zag het u gisteren nog doen in de keuken.”

“Houd jij je erbuiten,” zei mevrouw Wurmhout blozend.

Meneer Wurmhout moest zijn hoed ophouden tijdens het eten voor de televisie. Hij zag er bespottelijk uit en hij hield zich heel koest.

Toen hij naar bed ging probeerde hij nog eens het ding eraf te trekken, en zijn vrouw ook, maar er was geen beweging in te krijgen. “Hoe kan ik nou onder de douche?” klaagde hij.

“Dan ga je maar niet onder de douche,” zei zijn vrouw. En toen ze haar schriele mannetje later door de slaapkamer zag scharrelen met zijn paarsgestreepte pyjama en de hoed op zijn hoofd, vond ze dat hij er idioot uitzag. Niet bepaald het soort man waar een vrouw van droomt, zei ze bij zichzelf.

Meneer Wurmhout merkte dat het ergste van zo’n hoed was, ermee te moeten slapen. Hij kon er onmogelijk lekker mee op het kussen liggen. “Hou nou eens op met dat gedraai,” zei zijn vrouw tegen hem toen hij ongeveer een uur had liggen woelen. “Morgenochtend zal hij heus wel losser zitten en dan kun je hem er zo aftrekken.”

Maar de volgende ochtend zat hij niet losser en kon hij er niet zo worden afgetrokken. Dus pakte mevrouw Wurmhout een schaar en knipte het ding beetje bij beetje van zijn hoofd. Eerst de bovenkant en daarna de rand. Waar de binnenrand

aan het haar zat vastgelijmd, van achteren en opzij, moest ze het haar tot op de huid afknippen zodat hij tenslotte een kale witte ring om zijn hoofd had, net als sommige monniken. En aan de voorkant waar de hoedrand direct op de huid was gelijmd, bleven een heleboel bruine leren plekje achter die met geen mogelijkheid afgewassen konden worden.

Bij het ontbijt zei Matilda tegen hem: “U moet echt proberen die stukjes van uw voorhoofd af te krijgen, pappa. Het lijkt net of er kleine bruine beestjes over uw gezicht kruipen. Straks denken de mensen nog dat u luizen hebt.”

“Stil jij!” snauwde de vader. “Hou jij je rottige mond dicht.”

Alles bij elkaar was het heel bevredigend verlopen. Maar het was natuurlijk niet te verwachten dat de vader nu zijn lesje wel zou hebben geleerd.

Hoofdstuk 4

Het spook

Na de superlijm-episode bleef het betrekkelijk rustig in het huis van de familie Wurmhout. De ervaring had meneer Wurmhout kennelijk gelouterd. Hij scheen tijdelijk zijn zin in opscheppen en de baas spelen te hebben verloren.

Maar plotseling sloeg hij weer toe. Misschien had hij een rottag gehad in de garage en niet genoeg tweedehands wrakken verkocht. Er zijn veel dingen die een man kunnen irriteren wanneer hij 's-avonds thuiskomt van zijn werk. Een verstandige vrouw zal de stormsignalen meteen opmerken en hem met rust laten tot hij weer een beetje tot zichzelf is gekomen.

Meneer Wurmhout kwam die avond thuis van de garage met een gezicht als een donderwolk. Iemand zou er van lusten. Zijn vrouw zag meteen hoe de zaken ervoor stonden en maakte zich uit de voeten. Hij stapte de zitkamer binnen. Daar zat Matilda opgerold in een leunstoel in de hoek helemaal verdiept in een boek. Meneer Wurmhout zette de televisie aan. Het scherm lichtte op. Het programma schalde

door de kamer. Meneer Wurmhout keek nijdig naar Matilda. Ze had zich niet bewogen. Ze had zich er in getraind haar oren af te sluiten voor de afgrijselijke geluiden van het gevreesde kastje. Ze bleef gewoon doorlezen. Om de een of andere reden maakte dat de vader razend. Misschien werd zijn woede gewekt door het zien dat zij genoot van iets dat buiten zijn bereik lag.

“Hou jij dan nooit eens op met lezen?” snauwde hij tegen haar.

“O hallo, pappa,” zei ze lief. “Hebt u een prettige dag gehad?”

“Wat is dit voor rotzooi?” vroeg hij en griste het boek uit haar handen.

“Dat is geen rotzooi, pappa. Het is prachtig, het heet Derode pony. Het is van John Steinbeck, een Amerikaanse schrijver. Waarom leest u het niet. U zult het prachtig vinden.”

“Smeerlapperij,” zei meneer Wurmhout. “Als het door een Amerikaan is geschreven, is het vast en zeker smeerlapperij. Dat is het enige waar zij over schrijven.”

“Nee, pappa. Het is heel mooi. Echt waar. Het gaat over...”

“Ik wil niet weten waar het over gaat,” blafte meneer Wurmhout. “Ik heb trouwens schoon genoeg van dat ge lees van jou. Doe liever iets nuttigs.” Plotseling begon hij

handenvol bladzijden uit het boek te scheuren en in de prullenmand te gooien.

Matilda verstijfde van ontzetting. De vader ging maar door. De man was ongetwijfeld jaloers. Hoe durft ze, scheen hij bij elke uitgerukte bladzijde te zeggen, hoe durft zij te genieten van boeken lezen terwijl ik dat niet kan! Hoe durft ze!

“Dat is een bibliotheekboek!” riep Matilda. “Dat is niet van mij! Ik moet het weer teruggeven aan mevrouw Fens!”

“Dan zul je een nieuw moeten kopen,” zei de vader en scheurde gewoon door. “Dan spaar je je zakgeld maar op tot er genoeg in je spaarpot zit om een nieuw boek te kopen voor die mooie mevrouw Fens van jou.” Met die woorden liet hij het nu lege omslag van het boek in de prullenmand vallen en stampte de kamer uit. De televisie liet hij keihard aan staan.

De meeste kinderen in Matilda's plaats zouden in tranen zijn uitgebarsten. Zij niet. Bleek en stil bleef ze zitten peinzen. Ze scheen te weten dat van huilen en prullen nog nooit iemand beter is geworden. Het enig verstandige dat je kunt doen wanneer je wordt aangevallen, is in de tegenaanval gaan, heeft Napoleon eens gezegd. Matilda's fantastische, subtiële brein was al druk bezig een nieuwe gepaste straf te bedenken voor haar valse vader. Het plan dat ze uitbroedde hing er vanaf of Freds papegaai echt zo goed kon praten als Fred beweerde.

Fred was een vriendje van Matilda. Hij was een jongetje

van zes jaar dat om de hoek woonde en hij liep al dagenlang op te scheppen over de pratende papegaai, die hij van zijn vader had gekregen.

Zodra haar moeder de volgende dag in de auto was gestapt, op weg naar haar bingoclub, ging Matilda naar Freds huis om het te onderzoeken. Ze belde aan en vroeg of hij zo vriendelijk wilde zijn haar de zo geroemde vogel te laten zien. Fred was enthousiast. Hij nam haar mee naar zijn kamertje, waar een schitterende, blauw met gele papegaai zat in een hoge kooi.

“Dat is hem,” zei Fred. “Hij heet Hakker.”

“Laat hem eens praten,” zei Matilda.

“Je kan hem niet laten praten,” zei Fred. “Je moet geduld hebben. Hij praat als hij zin heeft.”

Ze bleven zitten wachten. Plotseling zei de papegaai: “Hallo, hallo, hallo.” Het leek precies de stem van een mens.

Matilda zei: “Dat is ongelooflijk! Wat kan hij nog meer zeggen?”

“Wee mijn gebeente!” zei de papegaai met een prachtig nagebootste spookachtige stem. “Wee mijn gebeente!”

“Dat zegt hij altijd,” vertelde Fred.

“Wat kan hij nog meer zeggen?” vroeg Matilda.

“Dat is het wel zo ongeveer,” zei Fred. “Maar het is steengoed, vind je niet?”

“Het is fantastisch,” zei Matilda. “Mag ik hem een nachtje

lenen?”

“Nee,” zei Fred. “Niks daarvan.”

“Dan krijg jij al mijn zakgeld voor de volgende week,” zei Matilda.

Dat veranderde de zaak. Fred dacht er e'en paar seconden over na. “Nou goed dan,” zei hij, “als je belooft dat je hem morgen weer terugbrengt.”

Matilda wankelde terug naar haar eigen lege huis met de hoge kooi in twee handen. In de eetkamer was een grote open haard. Ze begon nu de kooi in de schoorsteen te duwen zodat hij niet meer te zien was. Dat was nog niet zo gemakkelijk maar tenslotte lukte het haar toch.

“Hallo, hallo, hallo!” riep de vogel naar beneden. “Hallo, hallo!”

“Hou je bek, gek,” zei Matilda en ging het roet van haar handen afwassen.

's-Avonds zaten de moeder, de vader, de broer en Matilda zoals gewoonlijk in de zitkamer voor de tv te eten toen een luide stem klonk in de eetkamer aan de andere kant van de gang. “Hallo, hallo, hallo!” zei de stem.

“Harry!” zei de moeder en trok wit weg. “Er is iemand in huis! Ik heb een stem gehoord!”

“Ik ook,” zei de broer.

Matilda sprong op en zette de televisie af. “Ssst!” zei ze. “Luister!”

Ze hielden op met eten en luisterden gespannen.

“Hallo, hallo, hallo,” klonk de stem opnieuw.

“Daar is het weer!” riep de broer.

“Het zijn inbrekers!” siste de moeder. “Ze zijn in de eetkamer!”

“Dat geloof ik ook,” zei de vader en bleef doodstil zitten.

“Ga dan, ga ze dan vangen, Harry!” siste de moeder. “Ga eropaf en betrap ze op heterdaad!”

De vader verroerde geen vin. Hij scheen weinig haast te hebben eropaf te gaan en de held uit te hangen. Zijn gezicht zag grijswit van kleur.

“Schiet nou op!” siste de moeder. “Ze hebben het vast op het zilver gemunt.”

Haar man veegde zenuwachtig zijn lippen af met zijn servet. “Waarom gaan we niet met zijn allen kijken?” vroeg hij.

“Kom mee dan,” zei de broer. “Kom dan, mam.”

“Ze zijn vast in de eetkamer,” fluisterde Matilda. “Ik weet het zeker.”

De moeder griste een pook weg bij de open haard. De vader nam een golfclub, die in de hoek stond. De broer pakte een schemerlamp en rukte de stekker uit het stopcontact. Matilda nam het mes van haar bord mee. Met zijn viereen slopen ze naar de deur van de eetkamer. De vader zorgde er wel voor dat hij achter de anderen bleef.

“Hallo, hallo, hallo,” zei de stem weer.

“Kom op!” riep Matilda. Zwaaiend met haar mes stormde ze de kamer binnen. “Handen omhoog!” gilte ze. “Jullie zijn er gloeiend bij!” De anderen kwamen achter haar aan met opgeheven wapens. Meteen bleven ze staan. Ze keken de kamer rond. Er was geen mens te zien.

“Er is niemand,” zei de vader opgelucht.

“Ik heb hem gehoord, Harry!” krijste de moeder nog steeds bibberend. “Ik heb zijn stem duidelijk gehoord! En jij ook!”

“Ik weet zeker dat ik hem heb gehoord!” riep Matilda. “Hij moet hier ergens zijn!” Ze begon achter de sofa en de gordijnen te zoeken.

Toen klonk de stem opnieuw, nu zacht en spookachtig: “Wee mijn gebeente,” zei hij. “Wee mijn gebeente.”

Ze schrokken zich een hoedje. Ook Matilda, die aardig goed kon toneelspelen. Ze staarden de kamer rond. Er was nog steeds niemand te zien.

“Het is een spook,” zei Matilda.

“De hemel sta ons bij!” riep de moeder en wierp zich om de hals van haar man.

“Ik weet zeker dat het een spook is,” zei Matilda. “Ik heb hem hier al vaker gehoord. Het spookt in deze kamer! Ik dacht dat jullie dat wel wisten.”

“Help!” krijste de moeder. Ze wurgde haar man bijna.

“Ik ga ervandoor,” zei de vader grijzer dan ooit. Ze sloegen allemaal op de vlucht en knalden de deur achter zich dicht.

De volgende ochtend lukte het Matilda een nogal beroete en knorrig papegaai de schoorsteen, en het huis uit te krijgen zonder dat iemand het zag. Ze bracht hem door de achterdeur naar buiten en rende de hele weg naar Freds huis.

“Heeft hij zich goed gedragen?” vroeg Fred.

“We hebben erg veel plezier met hem gehad,” zei Matilda. “Mijn ouders konden niet genoeg van hem krijgen.”

Hoofdstuk 5

Rekenen

Matilda verlangde vurig naar ouders die goed, lief, begrijpend, eerlijk en intelligent waren. Dat haar ouders dit allemaal niet waren, was iets waar ze mee moest leren leven. Dat viel niet mee. Maar door het nieuwe spel dat ze had bedacht, het straffen van één van hen of allebei wanneer ze gemeen tegen haar deden, was haar leven toch min of meer draaglijk.

Omdat ze nog maar heel klein en heel jong was, was de kracht van haar brein het enige wapen dat ze tegen haar familieleden had. Wat pure slimheid betreft stak ze met kop en schouders boven de anderen uit. Maar het bleef een feit dat meisjes van vijf jaar in alle families moeten doen wat hun wordt gezegd, hoe stom dat ook is. Dus werd ze altijd gedwongen kant-en-klaarmaaltijden uit aluminiumfolie te eten voor de gehate buis. En dus moest ze doordeweeks ‘s middags alleen thuisblijven, en als ze zeiden dat ze haar mond moest houden, moest ze haar mond houden.

De veiligheidsklep die ervoor zorgde dat ze niet stapelgek werd, was het plezier dat ze beleefde aan het verzinnen en

uitvoeren van die schitterende straffen. Het fijne was ook dat ze leken te helpen, tenminste een tijdje. Vooral de vader was een paar dagen stukken minder verwaand en onverdraaglijk na een dosis van Matilda's wondermiddel.

De straf van de papegaai-in-de-schoorsteen had beide ouders bepaald afgekoeld, en langer dan een week gedroegen ze zich bijna normaal en beleefd tegen hun dochtertje. Maar het kon helaas niet duren. De volgende uitbarsting kwam op een avond in de zitkamer. Meneer Wurmhout was net thuisgekomen van zijn werk. Matilda en haar broer zaten rustig op de bank te wachten tot hun moeder de kant-en-klarmaaltijd binnenbracht op een dienblad. De televisie stond nog niet aan.

Daar kwam meneer Wurmhout binnen met zijn geruite pak en gele das. De afschuwelijke grote oranje en groene ruiten van het jasje en de broek waren oogverblindend. Hij zag eruit als een voddeman die zich mooi heeft opgedirkt voor het huwelijk van zijn dochter. Hij was duidelijk erg met zichzelf ingenomen vanavond. Hij ging in een leunstoel zitten, wreef zich in de handen en begon op luide toon tegen zijn zoon te praten. "Nou, mijn jongen," zei hij, "je vader heeft een heel goeie dag gehad vandaag. Hij is vanavond een stuk rijker dan vanochtend. Hij heeft niet minder dan vijf auto's verkocht, alle vijf met een aardig winstje. Zaagsel in de versnellingsbak, elektrische boor op de kilometerteller, likje

verf hier en daar en nog een paar slimme trucjes en de stommelingen stonden te trappelen om ze te kopen.”

Hij viste een papiertje uit zijn zak en bestudeerde het. “Hoor eens, jongen,” zei hij tegen zijn zoon. Matilda negeerde hij volledig. “Omdat jij later bij mij in de zaak komt, moet je weten hoe je de winst optelt aan het einde van de dag. Ga maar pen en papier halen, dan zullen we eens zien hoe knap jij bent.”

De zoon liep gehoorzaam de kamer uit en kwam terug met het schrijfgerei.

“Schrijf deze cijfers op,” zei de vader en hij las op van het papiertje: “Auto nummer één heb ik gekocht voor tweehonderdachtenzeventig pond en verkocht voor veertienhonderdvijfentwintig. Heb je dat?”

Het tienjarig jongetje schreef de twee bedragen langzaam en zorgvuldig op.

“Auto nummer twee,” ging de vader verder, “heeft me honderdachtien pond gekost en ik heb hem verkocht voor zevenhonderdzesig. Heb je dat?”

“Ja, pap,” zei de zoon. “Ik heb het.”

“Auto nummer drie kostte honderdelf pond en bracht negenhonderdnegenennegentig pond vijftig op.”

“Zeg dat nog eens,” zei de zoon. “Voor hoeveel heb je die verkocht?”

“Negenhonderdnegenennegentig vijftig,” zei de vader. “En dat is tussen twee haakjes ook een van mijn slimme trucs om de klanten te beduvelen. Nooit een rond bedrag vragen. Altijd ietsje lager gaan. Nooit duizend pond zeggen. Altijd negen-honderd-negen-en-negentig vijftig zeggen. Dat klinkt een stuk minder maar is het niet. Slim, hè?”

“Nou en of!” zei de zoon. “U bent geniaal, pap.”

“Auto nummer vier kostte zesentachtig pond—dat was echt een wrak—en die is verkocht voor zes-honderd-negen-en-negentig pond vijftig.”

“Niet zo vlug,” zei de zoon terwijl hij de bedragen opschreef. “Okee. Ik heb het.”

“Auto nummer vijf kostte zeshonderdzevenendertig pond en is verkocht voor zestienhonderdnegenenveertig vijftig. Heb je al die bedragen genoteerd, jongen?”

“Ja, pap,” zei de jongen gebogen over zijn blocnote.

“Goed,” zei de vader, “reken dan nu maar eens uit hoeveel winst ik op elk van die auto’s heb gemaakt en tel alles bij elkaar op. Dan kun jij vertellen hoeveel jouw slimme vader vandaag heeft verdiend.”

“Dat zijn een hoop sommen,” zei de jongen.

“Ja, allicht zijn dat een hoop sommen,” zei de vader.

“Maar wanneer je grote zaken doet, zoals ik, moet je een kei in rekenen zijn. Ik heb zo ongeveer een computer in mijn hoofd. Ik deed er nog geen tien minuten over om alles uit te

rekenen.”

“Bedoelt u dat u dat uit uw blote hoofd heeft uitgerekend, pap?” vroeg de zoon met wijd opengesperde ogen. “Nou nee, dat niet,” zei de vader. “Dat kan niemand. Maar ik deed er niet lang over. Als je klaar bent vertel je me maar eens hoeveel winst je denkt dat ik vandaag heb gemaakt. Ik heb het bedrag hier opgeschreven dus kan ik je zo vertellen of je het goed hebt.”

Matilda zei zachtjes: “Pappa, u hebt precies vier-duizend-drie-honderd-drie pond vijftig verdiend.”

“Hou jij je erbuiten,” zei de vader. “Je broer en ik zijn druk bezig met belangrijke financiële zaken.”

“Maar pappa..”

“Hou je kop,” zei de vader. “Hou op met dat stomme raden en de knappe kop uithangen.”

“Kijk maar naar uw getal, pappa,” zei Matilda kalm. “Als u het goed hebt uitgerekend, moet het vier-duizend-drie-honderd-drie pond vijftig zijn. Hebt u dat ook, pappa?”

De vader keek op het papier in zijn hand. Hij scheen te verstijven. Hij bleef onbeweeglijk staan. Het bleef stil. Toen zei hij: “Zeg dat nog eens?”

“Vierduizendddriehonderddrie pond vijftig,” zei Matilda.

Weer bleef het stil. Het gezicht van de vader werd steeds roder.

“Ik weet zeker dat het klopt,” zei Matilda.

“Jij...jij achterbaks loeder!” schreeuwde de vader plotseling en wees op haar met zijn vinger. “Jij hebt op mijn papiertje gekeken! Je hebt gewoon opgelezen wat ik had opgeschreven!”

“Pappa, ik sta helemaal aan de andere kant van de kamer,” zei Matilda. “Hoe kan ik dat nou in vredesnaam hebben gezien?”

“Geen smoesjes!” schreeuwde de vader. “Natuurlijk heb je wel gekeken! Je moet afgekeken hebben! Geen mens ter wereld zou zomaar het goede antwoord kunnen geven en zeker geen meisje. Jij belazert de kluit, juffie! Liegen en bedriegen, dat kan je!”

Op dat moment kwam de moeder de kamer binnen met een groot blad met vier borden erop. Dit keer was het patat en gebakken vis, die mevrouw Wurmhout onderweg had gehaald bij een snackbar. Van die bingomiddagen scheen ze lichamelijk en emotioneel zo uitgeput te raken, dat ze nooit genoeg energie over had om het avondeten te koken. Als het dus geen kant-en-klaar-maaltijd was, was het wel patat. “Waarom is je gezicht zo rood, Harry?” vroeg ze terwijl ze het dienblad neerzette op het koffietafeltje.

“Jouw dochter is een bedriegster en een leugenares,” zei de vader. Hij zette zijn bord met patat en vis op zijn knieën. “Zet de televisie aan en laten we niet meer praten.”

Hoofdstuk 6

De platinablonde man

Matilda twijfelde er geen seconde aan of deze laatste rotstreek van haar vader verdiende een strenge straf. Onder het eten van de smakeloze gefrituurde vis met patat negeerde ze de televisie en liet ze haar hersens de verschillende mogelijkheden uitwerken. Tegen de tijd dat ze naar bed ging, wist ze wat haar te doen stond.

De volgende morgen stond ze vroeg op, ging naar de badkamer en deed de deur op slot. Zoals we al weten, was het haar van mevrouw Wurmhout hel platinablond geverfd, in de glinsterende zilveren kleur van de maillot van de koorddanseres in het circus. De grote blondeer-beurt vond twee keer per jaar plaats bij de kapper. Maar tussendoor friste mevrouw Wurmhout om de maand de kleur op door het haar te spoelen met iets dat Haarverf Platinablond Extra Sterk heette. Daarmee kleurde ze meteen de nare bruine randjes aan de wortels bij. De fles met Haarverf Platinablond Extra Sterk stond in het badkamerkastje. Op het etiket stond ook: Voorzichtig, dit is peroxide. Buiten bereik vankinderen bewaren. Dat had Matilda al vaak geboeid gelezen.

Matilda's vader had mooi, dik zwart haar met een scheiding in het midden. Hij was er erg trots op. "Goed sterk haar," zei hij vaak, "betekent dat er een goed stel sterke hersens onder zit."

"Net als Shakespeare," had Matilda een keer gezegd.

"Net als wie?"

"Shakespeare, pappa."

"Had hij een goed stel hersens?"

"Ja, pappa."

"Hij had zeker een hoop haar, hè?"

"Hij was kaal, pappa."

Waarop de vader haar toesnauwde: "Als jij niets verstandigs weet te zeggen, hou dan liever je kop dicht."

In ieder geval hield meneer Wurmhout zijn haar glanzend en stevig, dat dacht hij tenminste, door er elke ochtend grote hoeveelheden in te wrijven van een spul dat Violenolie Haarlotion heette. Een flesje van dit stinkende paarse spul stond altijd op het plankje boven de wastafel in de badkamer naast de tandenborstels. Dagelijks na het scheren masseerde hij zijn hoofd krachtig met de Violenolie. Deze haar- en hoofdhuidmassage ging altijd vergezeld van een luid mannelijk gegrom, gehijg en gezucht van 'Hè hè, daar knapt een mens van op. Goed in de wortels wrijven'. Matilda kon het in haar kamertje aan de andere kant van de gang altijd duidelijk horen.

Het was heel stil in de badkamer zo vroeg in de ochtend. Matilda schroefde de dop van haar vaders Violen-olie en goot driekwart in de afvoer. Daarna vulde ze de fles bij met haar moeders Haarverf Platinablond Extra Sterk. Ze was zo verstandig om genoeg van haar vaders lotion in het flesje te laten zitten dat de inhoud er nog steeds redelijk paars uitzag toen ze alles goed door elkaar had geschud. Ze zette de fles terug op het plankje boven de wastafel en haar moeders fles weer in het kastje. Tot zover ging alles goed.

Bij het ontbijt zat Matilda stilletjes aan de zitkamertafel cornflakes te eten. Haar broer zat tegenover haar en verslond grote stukken brood, bedolven onder een mengsel van pindakaas en aardbeienjam. De moeder was om de hoek in de keuken bezig meneer Wurmhou's ontbijt klaar te maken. Dat bestond altijd uit twee gebakken eieren op geroosterd brood plus drie saucijsjes plus drie plakjes gebakken spek en wat gebakken tomaat.

Op dat moment kwam meneer Wurmhout lawaaiig de kamer binnen. Het was hem te enen male onmogelijk rustig een kamer binnen te komen. Vooral niet 's-morgens vroeg. Hij moest zijn aanwezigheid altijd meteen laten merken door een hoop lawaai en gerammel. Je kon hem bijna horen zeggen: "Hier ben ik! Hier is de grote man zelf, de baas in huis, de kostwinner die ervoor zorgt dat jullie het allemaal zo goed hebben! Kijk naar mij op met eerbied en respect!"

Deze morgen stapte hij de kamer binnen, gaf zijn zoon een klap op de rug en schreeuwde: “Nou jongen, je vader heeft het gevoel dat dit weer een mooi winstgevend dagje gaat worden! Ik heb een paar juweeltjes staan die ik vandaag de sukkels weer eens lekker ga aansmeren. Waar blijft mijn ontbijt?”

“Komt eraan, schat,” riep mevrouw Wurmhout vanuit de keuken.

Matilda boog zich diep over haar cornflakes. Ze durfde niet op te kijken. Ten eerste had ze geen idee wat ze zou zien. En ten tweede, als ze zou zien wat ze dacht dat ze zou zien, was ze bang dat ze zich onmogelijk goed zou kunnen houden. De zoon zat recht voor zich uit door het raam naar buiten te staren terwijl hij zich volpropte met brood, pindakaas en aardbeienjam.

De vader liep naar het hoofd van de tafel toen de moeder de keuken uitkwam met een groot bord volgeladen met eieren, worstjes, spek en tomaten. Ze keek op en zag haar man. Ze bleef stokstijf staan. Toen slaakte ze een gil die haar pardoes de lucht in scheen te tillen en ze liet het bord met een bons en een flats op de vloer vallen. Iedereen sprong op, meneer Wurmhout ook.

“Wat mankeert jou verdomme, mens!” schreeuwde hij. “Moet je zien wat een smeerbeel je hebt gemaakt op het kleed!”

“Je haar l” krijste de moeder en wees met een bevende vinger op haar man. “Kijk toch eens naar je haar l Wat heb je met je haar gedaan?”

“Wat is er dan in ‘s hemelsnaam met mijn haar?” vroeg hij.

“Grote goden, pap! Wat hebt u met uw haar uitgespookt?” schreeuwde de zoon.

Matilda zei niets. Ze keek alleen maar vol bewondering naar het verbluffende resultaat van haar werk. Meneer Wurmhouts mooie zwarte haardos had nu de vuile zilveren kleur van de maillot van een koorddanseres die het hele circusseizoen nog niet gewassen is.

“Je hebt...je hebt...je hebt het geverfd!” krijste de moeder. “Waarom heb je dat gedaan, idioot? Het ziet er afschuwelijk uit! Je ziet er afgrijselijk uit! Je lijkt wel een monster!”

“Waar hebben jullie het verdomme over!” gilte de vader en hij greep met twee handen naar zijn haar. “Ik heb het helemaal niet geverfd! Wat bedoel je, dat ik het heb geverfd? Wat is er dan mee? Of moet dit een stomme grap voorstellen?” Zijn gezicht werd bleekgroen, de kleur van onrijpe appels.

“U moet het geverfd hebben, pap,” zei de zoon. “Het is dezelfde kleur als mams haar, alleen veel vuiler.”

“Natuurlijk heeft hij het geverfd!” riep de moeder. “Haar verandert heus niet vanzelf van kleur. Wat wou je in

vredesnaam doen? Er knapper uitzien of zo? Je ziet eruit als iemands mislukte grootmoeder!”

“Haal een spiegel!” gilde de vader. “Sta daar niet zo stom tegen me te krijsen! Geef me liever een spiegel!”

De handtas van de moeder lag op een stoel aan de andere kant van de tafel. Ze deed de tas open en pakte een poederdoos met een spiegeltje in het deksel. Ze deed de poederdoos open en gaf hem aan haar man. Hij griste hem weg en hield hem voor zijn gezicht waarbij hij een groot deel van de poeder over zijn opzichtige tweed jasje morste.

“Kijk uit!” krijste de moeder. “Kijk nou wat je doet! Dat is mijn dure Elizabeth Arden-poeder!”

“O grote genade!” gilde de vader turend in het spiegeltje. “Wat is er met me gebeurd? Ik zie er verschrikkelijk uit! Ik zie eruit als jij, maar dan mislukt! Zo kan ik niet naar de zaak om auto’s te verkopen! Hoe is dat gebeurd?” Hij staaarde de kamer rond, eerst naar de moeder, toen naar de zoon en toen naar Matilda. “Hoe kan dat nou zijn gebeurd?” gilde hij.

“Ik denk, pappa,” zei Matilda zachtjes, “dat u niet goed hebt uitgekeken en dat u per ongeluk mamma’s flesje haarverf hebt gepakt in plaats van uw eigen flesje.”

“Ja natuurlijk! Dat zal het zijn!” riep de moeder. “Nou zeg, Harry. Hoe kun je zo stom doen? Waarom lees je niet wat er op staat voor je het spul over je heen plens! Die verf is enorm sterk. Ik mag er maar één theelepeltje van gebruiken

op een hele bak water en jij gooit het zomaar onverdund over je hoofd! Straks verlies je al je haar nog. Begint je hoofdhuid niet te gloeien, schat?"

"Bedoel je dat ik kaal word?" gilte haar man.

"Ik denk het wel," zei de moeder. "Peroxide is een heel krachtig chemisch middel. Daarmee ontsmetten ze ook wc's, alleen heet het dan anders."

"Wat zeg je nou?" riep de man. "Ik ben geen wc! Ik wil niet ontsmet worden!"

"En zelfs als je het verdund gebruikt zoals ik," vertelde de moeder, "valt nog heel wat haar uit, dus de hemel weet wat er met jou gaat gebeuren. Het verbaast me dat de hele bovenkant van je hoofd er nog niet afgebrand is."

"Wat moet ik doen?" jammerde de vader. "Vlug, wat moet ik doen voor het uitvalt?"

Matilda zei: "Als ik u was zou ik het maar goed wassen, pappa, met water en zeep. Maar dan moet u wel opschieten."

"Krijg ik dan mijn oude kleur weer terug?" vroeg de vader bezorgd.

"Nee, natuurlijk niet, stommerd," zei de moeder.

"Wat moet ik dan doen? Ik kan zo toch niet eeuwig blijven rondlopen?"

"Je zult het zwart moeten laten verven," zei de moeder. "Maar ga het eerst wassen anders valt er straks niets meer te verven."

“Okee!” schreeuwde de vader plotseling actief. “Maak maar meteen een afspraak met jouw kapper voor een verfbeurt! Zeg maar dat het een noodgeval is! Ze gooien maar iemand anders van hun lijst. Nu ga ik naar boven om het te wassen.” Met die woorden stormde hij de kamer uit. Mevrouw Wurmhout ging zuchtend de kapsalon bellen.

“Wat kan hij soms een domme dingen doen, hè, mamma,” zei Matilda.

Terwijl ze het nummer draaide zei de moeder: “Mannen zijn heus niet altijd zo slim als ze zelf denken. Dat zul je wel merken als je ouder wordt, kind.”

Hoofdstuk 7

Juffrouw Engel

Matilda ging nogal laat naar school. De meeste kinderen gaan al op hun vijfde of nog eerder naar school, maar de opleiding van hun dochtertje liet Matilda's ouders ijskoud, dus hadden ze vergeten haar in te schrijven. Ze was al vijf eneenhalf toen ze voor het eerst naar school ging.

De dorpsschool voor jonge kinderen was een grijs bakstenen gebouw dat de Pletze Basisschool heette. Er zaten ongeveer tweehonderdvijftig kinderen op van vier tot twaalf jaar. Het schoolhoofd, de baas, de opperbevelhebber van deze instelling, was een formidabele dame van middelbare leeftijd die juffrouw Bulstronk heette.

Matilda ging natuurlijk naar de laagste klas, waar nog achttien andere kleine jongetjes en meisjes inzaten. Hun juf heette juffrouw Engel. Zij kan niet ouder dan drie- of vierentwintig zijn geweest. Ze had een mooi, bleek, ovaal madonnagezicht met blauwe ogen en lichtbruin haar. Ze was zo slank en frêle dat je het gevoel had dat ze in duizend stukken zou breken als ze viel, net als een porseleinen beeldje.

Juffrouw Marij Engel was een zachte, rustige vrouw, die nooit haar stem verhief en zelden glimlachte. Maar ze had ongetwijfeld de zeldzame gave zich geliefd te maken bij alle kinderen die zij onder haar hoede had. Ze scheen volkomen te begrijpen hoe bang en verward kleine kinderen zich kunnen voelen wanneer ze voor het eerst in een klas worden samengebracht en moeten doen wat ze gezegd wordt. Juffrouw Engels gezicht scheen een eigenaardige, bijna voelbare warmte uit te stralen wanneer ze praatte met een angstig nieuwkomertje dat naar huis verlangde.

Juffrouw Bulstronk, het schoolhoofd, was totaal anders. Zij was een verschrikkelijke feeks, die de leerlingen en ook de leerkrachten de schrik op het lijf joeg. Er hing een sfeer van dreiging om haar heen, zelfs op een afstand. Als ze bij je in de buurt kwam, voelde je een gevaarlijke hitte die van haar af sloeg als van een roodgloeiende staaf ijzer. Wanneer ze door de gang marcheerde—juffrouw Bulstronk liep niet, ze marcheerde altijd als een soldaat, met grote stappen en zwaaiende armen—kon je haar horen snuiven. En vond ze een groepje kinderen op haar weg dan ploegde ze er dwars doorheen als een tank, zodat de kleintjes links en rechts van haar afstuiterden. Godzijdank komen we in deze wereld niet veel mensen tegen zoals zij. Maar ze bestaan en wij komen er waarschijnlijk allemaal minstens één van tegen in ons leven. Als jou dat overkomt, doe dan wat je zou doen als je in het

oerwoud een dolgeworden nijlpaard tegenkomt—klim in de eerste de beste boom tot de kust veilig is. Het is bijna onmogelijk deze vrouw met al haar eigenaardigheden te beschrijven, maar later zal ik er toch een poging toe doen. We zullen haar nu nog even laten rusten en teruggaan naar Matilda en haar eerste dag in de klas van juffrouw Engel.

Na het gewone gedoe van alle namen van de kinderen opnoemen, deelde juffrouw Engel splinternieuwe schriften uit aan de leerlingen.

“Hebben jullie allemaal een pen bij je?” vroeg ze.

“Ja, juf,” zongen ze in koor.

“Goed zo. Dit is de allereerste dag op school voor jullie. Het is het begin van minstens elf lange schooljaren die jullie te wachten staan. En zes van die jaren zullen jullie doorbrengen hier op de Pletze-school, met het schoolhoofd, juffrouw Bulstronk. Eerst zal ik jullie voor jullie eigen bestwil iets over juffrouw Bulstronk vertellen. Zij regeert deze school met ijzeren vuist en ik raad jullie aan je uiterste best te doen je goed te gedragen als zij in de buurt is. Nooit tegen haar ingaan. Nooit tegenspreken. Altijd doen wat ze zegt. Als je bij haar in ongenade valt kan ze je verpulveren als een peentje in een sapcentrifuge. Daar moet je niet om lachen, Lavendel. Het is heel ernstig. Jullie moeten allemaal zo verstandig zijn er aan te denken dat juffrouw Bulstronk heel streng optreedt tegen iedereen die op school uit de pas loopt. Hebben jullie

dat begrepen?”

“Ja, juf,” tijlpten achttien opgewonden stemmetjes.

“Ik zal jullie helpen zoveel mogelijk te leren in deze klas,” ging juffrouw Engel verder. “Dat doe ik omdat ik weet dat jullie het dan later wat gemakkelijker zullen hebben. Ik wil bijvoorbeeld dat jullie aan het eind van deze week allemaal de tafel van twee uit het hoofd kennen. En ik hoop dat jullie over een jaar de tafels van één tot en met twaalf kennen. Daar zullen jullie veel aan hebben als jullie die goed kennen. En nu, kent één van jullie de tafel van twee toevallig al?”

Matilda stak haar vinger op. Ze was de enige.

Juffrouw Engel keek eens goed naar het kleine meisje met het donkere haar en het ernstige, ronde gezichtje, dat op de tweede rij zat. “Prachtig,” zei ze. “Ga maar staan en zeg hem maar op zover je kunt.”

Matilda stond op en begon de tafel van twee op te zeggen. Toen ze bij tien keer twee is twintig was, hield ze niet op. Ze ging gewoon door met “elf keer twee is tweeëntwintig, twaalf keer twee is vierentwintig, dertien keer twee is zesentwintig, veertien keer twee is achtentwintig...”

“Ho maar!” zei juffrouw Engel. Ze had geboeid geluisterd naar het vlotte opzeggen van de tafel. En nu vroeg ze: “Tot hoe ver kun je doorgaan?”

“Hoe ver?” herhaalde Matilda. “Nou dat weet ik eigenlijk

niet, juf. Een heel eind, denk ik.”

Juffrouw Engel liet deze merkwaardige opmerking even bezinken. “Bedoel je dat jij me kunt vertellen wat achtentwintig keer twee is?”

“Ja, juf.”

“Wat dan?”

“Zesen vijf tig, juf.”

“En iets nog veel moeilijkers zoals vier-honderd-zeven-en-tachtig keer twee? Zou je dat kunnen?”

“Ik denk het wel,” zei Matilda.

“Weet je het zeker?”

“Ja hoor, juf. Daar ben ik vrij zeker van.”

“Wat is het dan, vierhonderdzevenentachtig keer twee?”

“Negenhonderdvierenzeventig,” zei Matilda meteen. Ze zei het zacht en beleefd, zonder een spoor van opschepperij .

Juffrouw Engel staarde Matilda stomverbaasd aan, maar toen ze weer begon te praten klonk haar stem heel gewoon. “Dat is uitstekend,” zei ze. “Maar met twee vermenigvuldigen is een stuk gemakkelijker dan met grotere getallen. Hoe zit het met de andere tafels? Ken je die ook?”

“Ja, ik denk het wel, juf.”

“Welke tafels, Matilda? Hoe ver ben je?”

“Ik...eh...Ik weet het niet precies,” zei Matilda. “Ik weet niet wat u bedoelt.”

“Ik bedoel...ken je bijvoorbeeld de tafel van drie?”

“Ja, juf.”

“En de tafel van vier?”

“Ja, juf.”

“Nou, hoeveel ken je er dan, Matilda? Ken je alle tafels tot en met die van twaalf?”

“Ja, juf.”

“Wat is zeven keer twaalf?”

“Vierentachtig,” zei Matilda.

Juffrouw Engel wachtte even. Ze leunde achterover in de stoel achter de grote tafel die in het midden voor de klas stond. Ze was helemaal van haar stuk gebracht, maar ze zorgde ervoor dat niet te laten merken. Ze had nog nooit een kind van vijf, of zelfs een kind van tien, meegemaakt dat met zoveel gemak vermenigvuldigde.

“Ik hoop dat jullie goed luisteren,” zei ze tegen de klas.

“Matilda is een bofferd. Ze heeft fantastische ouders, die haar al een heleboel getallen hebben leren vermenigvuldigen.

Heeft je moeder je dat geleerd, Matilda?”

“Nee, juf. Zij niet.”

“Dan moet je een geweldige vader hebben. Hij moet een briljante onderwijzer zijn.”

“Nee, juf,” zei Matilda zachtjes. “Mijn vader heeft het me niet geleerd.”

“Bedoel je dat je het jezelf hebt geleerd?”

“Ik weet het niet precies,” zei Matilda naar waarheid. “Ik vind het gewoon niet zo moeilijk het ene getal met het andere te vermenigvuldigen.”

Juffrouw Engel ademde diep in en daarna langzaam uit. Ze keek weer naar het kleine meisje met de heldere ogen, dat daar zo verstandig en plechtig naast haar tafeltje stond. “Je zegt dat je het niet zo moeilijk vindt het ene getal met het andere te vermenigvuldigen,” zei juffrouw Engel. “Kun je dat een beetje duidelijker uitleggen?”

“O jee,” zei Matilda. “Dat denk ik eigenlijk niet.”

Juffrouw Engel wachtte af. De klas zat stil te luisteren.

“Bijvoorbeeld,” zei juffrouw Engel, “als ik je vroeg veertien en negentien te vermenigvuldigen. Nee, dat is te moeilijk...”

“Dat is tweehonderdzesenzestig,” zei Matilda zachtjes.

Juffrouw Engel staaarde haar aan. Ze pakte een potlood en rekende de som uit op een papiertje. “Hoeveel zei je dat het was?” vroeg ze opkijkend.

“Tweehonderdzesenzestig,” zei Matilda.

Juffrouw Engel legde haar potlood neer, zette haar bril af en begon de glazen op te poetsen met een papieren zakdoekje. De klas bleef stil naar haar zitten kijken en afwachten wat er zou gebeuren. Matilda stond nog steeds naast haar tafeltje.

“Vertel eens, Matilda,” zei juffrouw Engel poetsend.

“Probeer eens uit te leggen wat er precies in je hoofd gebeurt wanneer je zo’n som doet. Je moet het kennelijk op de een of andere manier uitrekenen maar je schijnt het antwoord bijna onmiddellijk te weten. Neem de som die je net hebt gedaan, veertien maal negentien.”

“Ik...ik...ik neem gewoon veertien in mijn hoofd en vermenigvuldig het met negentien,” zei Matilda. “Ik ben bang dat ik het niet anders kan uitleggen. Ik heb altijd tegen mezelf gezegd dat als zo’n klein rekenmachientje dat kan, waarom zou ik het dan ook niet kunnen?”

“Ja, inderdaad. Waarom niet,” zei juffrouw Engel. “Het menselijk brein is iets wonderbaarlijks.”

“Ik denk dat het heel wat beter is dan zo’n klompje metaal,” zei Matilda. “En dat is alles wat een rekenmachientje is.”

“Je hebt groot gelijk,” zei juffrouw Engel.

“Rekenmachientjes zijn trouwens niet toegestaan op deze school.” Juffrouw Engel voelde zich een beetje beverig. Ze twijfelde er niet aan dat zij een waar wiskundig brein voor zich had, en woorden als wonderkind en genie flitsten door haar hoofd. Ze wist dat zulke wonderen zich van tijd tot tijd in de wereld voordoen, maar niet meer dan één of twee keer in de honderd jaar. Mozart was tenslotte pas vijf toen hij pianomuziek begon te componeren, en zie wat er met hem

gebeurde.

“Het is niet eerlijk,” zei Lavendel. “Waarom kan zij dat en wij niet?”

“Maak je maar geen zorgen, Lavendel. Dat haal je zo in,” loog juffrouw Engel zonder blikken of blozen.

Nu kon juffrouw Engel de verleiding niet weerstaan het brein van dit verbazingwekkende kind verder te verkennen. Ze wist dat ze eigenlijk aandacht aan de rest van de klas moest besteden maar ze was te opgewonden om het er bij te laten zitten.

“Dan laten we nu de sommen de sommen,” zei ze zogenaamd tegen de hele klas, “en dan gaan we eens kijken of er kinderen zijn die al zijn begonnen met spellen en lezen. Iedereen die kat kan spellen, steekt zijn vinger op.”

Drie vingers gingen omhoog. De vingers van Lavendel, van een jongetje dat Nico heette en van Matilda.

“Spel kat maar, Nico.”

Nico spelde kat.

Juffrouw Engel besloot een vraag te stellen die ze anders nooit ofte nimmer op de eerste dag aan de klas zou stellen. “Ik vraag me af,” zei ze, “of één van de drie kinderen die kat kunnen spellen, al een heel stel woorden achter elkaar, een zin, kan lezen.”

“Ik,” zei Nico.

“Ik ook,” zei Lavendel.

Juffrouw Engel liep naar het bord en schreef met haar witte krijtje de zin Ik heb al langezinnen leren lezen. Ze had het expres moeilijk gemaakt en ze wist dat er maar bar weinig kinderen van vijf zijn die dat zouden kunnen lezen.

“Kun jij me vertellen wat daar staat, Nico?” vroeg ze.

“Dat is te moeilijk,” zei Nico.

“Lavendel?”

“Het eerste woord is ik,” zei Lavendel.

“Kan iemand de hele zin lezen?” vroeg juffrouw Engel. Ze wachtte op het ‘Ja’ van Matilda. Ze wist zeker dat het zou komen.

“Ja,” zei Matilda.

“Ga je gang,” zei juffrouw Engel.

Matilda las de zin zonder haperen voor.

“Dat was heel goed,” zei juffrouw Engel en daarmee overdreef ze niet, integendeel. “Wat kun jij allemaal lezen, Matilda?”

“Ik geloof dat ik de meeste dingen wel kan lezen, juf,” zei Matilda. “Al begrijp ik niet altijd wat het precies betekent.”

Juffrouw Engel stond op en liep vlug het lokaal uit. Binnen dertig seconden kwam ze terug met een dik boek. Ze sloeg het zomaar ergens open en legde het op Matilda’s tafeltje. “Dit is een boek met grappige rijmpjes,” zei ze. “Kijk maar eens of je deze hardop kunt voorlezen.”

Matilda begon meteen zonder aarzelen met een behoorlijke snelheid op te lezen:

Er was eens een kaasboer in Gouda die zat om de tafel zijn vrouw na.

Maar zij riep heel lief:

“Alles is relatief. Als ik iets harder loop zit ik jou na.”

Verschillende kinderen zagen het grappige ervan in en lachten. Juffrouw Engel vroeg: “Weet je wat relatief is, Matilda?”

“Dat is dat het er maar vanaf hangt hoe je iets bekijkt,” zei Matilda.

“Dat klopt,” zei juffrouw Engel. “En weet je toevallig hoe dit soort rijmpjes heet?”

“Limerick,” zei Matilda. “En dat is een goede. Hij is echt grappig.”

“Het is een heel bekende,” zei juffrouw Engel. Ze pakte het boek en liep terug naar haar tafel voor de klas. “Het is heel moeilijk een grappige limerick te maken,” voegde ze eraan toe. “Het ziet er gemakkelijk uit maar dat is het niet.”

“Weet ik,” zei Matilda. “Ik heb het weleens geprobeerd, maar de mijne worden nooit goed.”

“O, heb je dat?” vroeg juffrouw Engel verbaasder dan ooit. “Nou, Matilda, ik zou graag een van die limericks horen die je zegt dat je hebt gemaakt. Kun je je er nog een van

herinneren?”

“Ja,” zei Matilda aarzelend. “Ik heb net geprobeerd er een over u te maken, juf, hier in de klas.”

“Over mij?” riep juffrouw Engel. “Nou, die moeten we zeker horen.”

“Ik wil hem eigenlijk liever niet opzeggen, juf.”

“Zeg hem alsjeblieft op,” zei juffrouw Engel. “Ik beloof je dat ik het me niet aan zal trekken.”

“Dat denk ik wel, juf, want ik heb uw voornaam moeten gebruiken voor het rijm en daarom wil ik hem liever niet opzeggen.”

“Hoe weet je mijn voornaam?” vroeg juffrouw Engel.

“Ik hoorde een andere juf u zo noemen vlak voor we de school ingingen,” zei Matilda. “Ze noemde u Marij.”

“Ik sta erop dat we die limerick te horen krijgen,” zei juffrouw Engel met een van haar zeldzame glimlachjes. “Ga maar staan en zeg hem maar op.”

Met tegenzin stond Matilda op en droeg heel langzaam en zenuwachtig haar limerick voor.

“Zijn er meer juffies,” vragen wij, “zo lief en zo mooi als Marij?” Het antwoord is: “Nee! Geen drie en geen twee, er is er niet één zoals zij!”

Juffrouw Engels bleke, lieve gezicht werd vuurrood. Toen glimlachte ze opnieuw. Het was dit keer een veel bredere

glimlach, een glimlach van puur plezier.

“Dank je wel, Matilda,” zei ze nog steeds glimlachend. “Al is het niet waar, het is echt een heel goede limerick. O jee, die moet ik proberen te onthouden.”

Op de derde rij zei Lavendel: “Hij is goed. Ik vind hem leuk.”

“En het is waar ook,” zei een jongetje dat Robert heette.

“Natuurlijk is het waar,” zei Nico.

De klas begon juffrouw Engel nu al een warm hart toe te dragen ook al had ze nog bijna geen aandacht besteed aan de andere kinderen.

“Van wie heb je leren lezen, Matilda?” vroeg juffrouw Engel.

“Ik heb het mezelf zo’n beetje geleerd, juf.”

“En heb je zelf al boeken gelezen? Kinderboeken, bedoel ik?”

“Ik heb alle kinderboeken in de bibliotheek in de Hoofdstraat gelezen, juf.”

“En vond je ze leuk?”

“Sommige vond ik geweldig,” zei Matilda. “Maar er was ook een heel stel nogal saaie bij.”

“Vertel eens wat je mooi vond?”

“Ik vond Alleen op de wereld mooi,” zei Matilda. “Ik vind Hector Malot een goede schrijver. Hij heeft alleen één nadeel. Er zitten geen grapjes in zijn boek.”

“Daar heb je gelijk in,” zei juffrouw Engel.

“Er zitten ook geen grapjes in meneer Tolkien,” zei Matilda.

“Vind je dat in alle kinderboeken grapjes moeten zitten?” vroeg juffrouw Engel.

“Ja,” zei Matilda. “Kinderen zijn niet zo ernstig als grote mensen. Ze lachen graag.”

Juffrouw Engel stond verstoemd van de wijsheid van dit kleine meisje. Ze zei: “En wat ga je doen nu je alle kinderboeken uit hebt?”

“Nu lees ik andere boeken,” zei Matilda. “Die leen ik bij de bibliotheek. Mevrouw Fens is erg aardig. Zij zoekt ze voor me uit.”

Juffrouw Engel leunde ver over haar tafel heen en staarde het kind verbijsterd aan. De rest van de klas was helemaal vergeten. “Welke andere boeken?” mompelde ze.

“Ik ben dol op Charles Dickens,” zei Matilda. “Daar moet ik erg om lachen. Vooral om meneer Pickwick.”

Op dat ogenblik ging de bel in de gang en was de les afgelopen.

Hoofdstuk 8

De Bulstronk

In de pauze ging juffrouw Engel de klas uit, regelrecht naar de kamer van het hoofd van de school. Ze was erg opgewonden. Ze had net een klein meisje ontmoet dat haar buitengewoon briljant leek. Ze had nog geen tijd gehad om uit te zoeken hoe briljant precies, maar juffrouw Engel wist genoeg om te beseffen dat er zo gauw mogelijk wat aan moest worden gedaan. Het zou belachelijk zijn zo'n kind in de laagste klas te laten zitten.

Anders was juffrouw Engel doodsbenauwd voor het Hoofd en bleef zoveel mogelijk uit haar buurt, maar op dit ogenblik had ze het gevoel dat ze wie dan ook aankon. Ze klopte op de deur van de gevreesde kamer. "Binnen!" donderde de diepe, gevaarlijke stem van juffrouw Bulstronk. Juffrouw Engel ging naar binnen.

De meeste schoolhoofden worden uitgekozen omdat ze een paar goede eigenschappen bezitten. Ze begrijpen kinderen en houden hun belangen altijd in het oog. Ze zijn aardig. Ze zijn rechtvaardig en bijzonder geïnteresseerd in onderwijs. Juffrouw Bulstronk bezat niet één van die

eigenschappen. Hoe zij ooit aan deze baan was gekomen, was een raadsel. Ze was bovenal een ontzagwekkende vrouw. Ooit was ze een beroemd atlete geweest en dat was nog duidelijk te zien aan haar spieren. Je zag ze in haar stierennek, de brede schouders, in de dikke armen, de pezige polsen en de krachtige benen. Als je naar haar keek, had je het gevoel dat dit iemand was die ijzeren staven kon buigen en telefoongidsen doormidden scheuren. Haar gezicht was niet bepaald een lust voor het oog. Ze had een koppige kin, een wrede mond en kleine geniepige oogjes. En wat haar kleren betreft...die waren zacht gezegd heel eigenaardig. Ze droeg altijd een bruin katoenen jak, dat in de taille bijeen werd gehouden met een brede leren riem. Voor op de riem zat een enorme zilveren gesp. De geweldige dijnen die onder het jak uit staken, waren gehuld in een hele rare broek, flesgroen van kleur en gemaakt van grove keper. De broek kwam tot net onder de knie en daaronder droeg ze groene kniekousen met omgeslagen randen, die haar gespierde kuitjes goed deden uitkomen. Aan haar voeten zaten schoenen met platte hakken en leren flappen. Ze leek, kortom, meer op een grootwildjager op safari dan op het hoofd van een school voor jonge kinderen.

Toen juffrouw Engel haar kamer binnenkwam, stond juffrouw Bulstronk naast haar enorme bureau, met een ongeduldige blik op haar stuurse gezicht.

“Ja, juffrouw Engel,” zei ze. “Wat is er? Je ziet er nogal rood en opgewonden uit vanmorgen. Hebben die kleine krenge soms met propjes naar je gegoooid?”

“Nee, juffrouw Bulstronk. Dat niet.”

“Nou, wat dan? Schiet een beetje op. Ik heb het druk.” Ze stak een hand uit en schonk een glas water in uit een kan, die altijd op haar bureau stond.

“Er zit een meisje in mijn klas dat Matilda Wurmhout heet...” begon juffrouw Engel.

“Dat is de dochter van de eigenaar van garage Wurmhout in het dorp,” blafte juffrouw Bulstronk. Ze praatte nooit gewoon. Ze blafte of ze brulde. “Een prima kerel, die Wurmhout,” ging ze verder. “Ik ben gisteren nog bij hem geweest. Hij heeft me een auto verkocht. Bijna nieuw. Had nog maar tienduizend gelopen. De vorige eigenaar was een oud dametje dat er maar hoogstens één keer per jaar in reed. Een koopje! Ja, ik mocht die Wurmhout wel. Een steunpilaar van de gemeenschap. Hij vertelde me wel dat dat dochtertje van hem niet deugt. Hij zei dat we haar goed in de gaten moeten houden. Hij zei dat als er iets gebeurde op school, we ervan opaan konden dat zijn dochter erachter zat. Ik heb het kleine loeder nog niet gezien, maar als ik dat doe kan ze haar lol op. Volgens haar vader is het een stuk ongeluk.”

“O nee, juffrouw Bulstronk, dat bestaat niet!” riep juffrouw Engel.

“O ja zeker wel, juffrouw Engel. En óf dat bestaat! Trouwens, nu ik eraan denk, wed ik dat zij het was die vanmorgen een stinkbom onder mijn bureau heeft gelegd. De hele kamer stonk als een riool! Ja dat was zij natuurlijk! Dat zal ik haar betaald zetten, let maar eens op! Hoe ziet ze eruit? Rottig klein mormel, wil ik wedden. Ik heb gemerkt, juffrouw Engel, in mijn lange loopbaan in het onderwijs, dat een rotmeisje veel gevaarlijker is dan een rotjongen. Bovendien zijn ze veel moeilijker klein te krijgen. Een rotmeisje te grazen nemen is net als achter een bromvlieg aan zitten. Je mept erop en het gore kring is alweer weg. Rotmormels, die meisjes. Ik ben blij dat ik er nooit een ben geweest.”

“O, maar u moet vroeger ook een klein meisje zijn geweest, juffrouw Bulstronk. Dat kan niet anders.”

“Dan in ieder geval niet lang,” blafte het Hoofd grijnzend. “Ik was in minder dan geen tijd volwassen.”

Ze is stapelgek, zei juffrouw Engel bij zichzelf. Ze is zo knetter als een knijpkat. Juffrouw Engel ging vastberaden voor het bureau staan. Dit keer zou ze zich niet in de hoek laten drukken. “Ik moet u zeggen, juffrouw Bulstronk,” zei ze, “dat u het volkomen bij het verkeerde eind hebt als u denkt dat Matilda een stinkbom onder uw bureau heeft gelegd.”

“Ik heb het nooit bij het verkeerde eind, juffrouw Engel!”

“Maar juffrouw Bulstronk, het kind is vanmorgen voor het

eerst op school. Ze is rechtstreeks naar de klas gegaan...”

“Spreek me niet tegen, trut! Dat kleine krengetje van een Matilda, of hoe ze ook mag heten, heeft mijn kamer gestinkbombardeerd! Dat staat als een paal boven water. Bedankt dat je me daar attent op hebt gemaakt.”

“Maar ik heb u er niet op attent gemaakt, juffrouw Bulstronk.”

“Natuurlijk wel! En wat kwam je eigenlijk doen, juffrouw Engel? Waarmee kwam je mij lastig vallen?”

“Ik wilde het met u over Matilda hebben, juffrouw Bulstronk. Zij is een heel bijzonder kind. Mag ik u alstublieft vertellen wat er daarnet in de klas is gebeurd?”

“Ze heeft zeker je jurk in de fik gestoken en je onderbroek geschroeid!” snoof het Hoofd.

“Nee, nee!” riep juffrouw Engel. “Matilda is een genie!”

Bij het woord genie werd het gezicht van het Hoofd paars en scheen haar lichaam op te zwellen als een paddelijf. “Een geniel” schreeuwde ze. “Wat is dat nou weer voor flauwekul, juffie? Je moet een beetje getikt zijn! Ik weet van haar vader dat ze een misdadigster is.”

“Haar vader heeft het mis, juffrouw Bulstronk.”

“Doe niet zo stom, juffrouw Engel. Jij kent dat stuk verdriet net een half uurtje en haar vader kent haar al haar hele leven!”

Maar juffrouw Engel was vastbesloten haar zegje te doen

en ze begon te beschrijven wat Matilda voor wonderlijks had gepresteerd met rekenen.

“O, dus ze kent een paar tafels uit haar hoofd, hè?” blafte het Hoofd. “Kom nou, kind, daarom is ze nog geen genie. Dat maakt haar eerder een papegaai.”

“Maar juffrouw Bulstronk, ze kan lezen!”

“Ik ook,” snauwde het Hoofd.

“Ik ben van mening,” zei juffrouw Engel, “dat Matilda onmiddellijk uit mijn klas moet worden overgeplaatst naar de hoogste klas, bij de kinderen van elf jaar.”

“Aha!” snoof het Hoofd. “Dus je wilt van haar af, hè? Je kan haar niet aan. Dus nu wil je haar afschuiven op die arme juffrouw Gypjes van de hoogste klas, waar ze nog meer rotzooi zal trappen!”

“Nee, nee!” riep juffrouw Engel. “Dat is het helemaal niet!”

“O jawel!” schreeuwde het Hoofd. “Ik heb je wel door, juffie! En mijn antwoord is nee! Matilda blijft zitten waar ze zit en jij zorgt er maar voor dat ze zich behoorlijk gedraagt!”

“Maar, juffrouw Bulstronk. Toe, alstublieft..”

“Geen woord meer!” brulde het Hoofd. “Ik heb trouwens de regel hier op school dat alle kinderen in de groep van hun leeftijd blijven, hoe goed of hoe slecht ze ook zijn. Goeie genade, ik ga heus geen vijfjarig loeder tussen de oudere jongens en meisjes in de hoogste klas zetten. Stel je voor!”

Juffrouw Engel stond hulpeloos voor de reuzin met haar rode stierenek. Ze had nog veel meer willen zeggen maar ze wist dat het geen enkele zin had. Ze zei zachtjes: “Goed, juffrouw Bulstronk. U hebt het voor het zeggen.”

“Reken maar dat ik het hier voor het zeggen heb!” bulderde het Hoofd. “En vergeet niet dat we het hebben over een klein giftig krengetje dat een stinkbom onder mijn bureau heeft gelegd.”

“Dat heeft ze niet gedaan, juffrouw Bulstronk!”

“Natuurlijk heeft ze dat wel gedaan!” bulderde het Hoofd. “En ik zal je nog eens wat vertellen: ik wou dat ik de stok en de riem nog mocht gebruiken, net als in die goeie ouwe tijd! Ik zou Matilda’s achterwerk zo toetakelen dat ze een maand niet meer kon zitten.”

Juffrouw Engel draaide zich om en liep de kamer uit. Ze voelde zich bedrukt, maar nog niet verslagen. Ik ga iets aan dat kind doen, zei ze tegen zichzelf. Ik weet nog niet hoe, maar ik zal haar helpen.

Hoofdstuk 9

De ouders

Toen juffrouw Engel de kamer van het Hoofd uit kwam, waren de meeste kinderen nog buiten op de speelplaats. Het eerste wat ze deed was naar de onderwijzers van de hoogste klassen gaan en van hen wat leerboeken lenen van algebra, meetkunde, Frans, Engelse literatuur en zo. Daarna zocht ze Matilda op en riep haar bij zich.

“Het heeft geen zin,” zei ze, “dat jij in de klas zit niets te doen terwijl ik de andere kinderen de tafel van twee leer en ‘kat’, ‘rat’ en ‘muis’ leer spellen. Dus zal ik je elke les een van deze boeken geven om te bestuderen. Aan het einde van de les kun je bij me komen als je vragen hebt en zal ik proberen je te helpen. Wat vind je daarvan?”

“Dank u wel, juf,” zei Matilda. “Dat vind ik prima.”

“Ik weet zeker,” zei juffrouw Engel, “dat we je later wel naar een veel hogere klas zullen overplaatsen, maar voorlopig wil het Hoofd dat je blijft waar je bent.”

“Goed, juf,” zei Matilda. “Bedankt dat u die boeken voor me heeft weten te krijgen.”

Wat een schat van een kind is dat, dacht juffrouw Engel. Het kan me niet schelen wat haar vader zegt, ze lijkt me rustig en lief genoeg. En helemaal niet verwaand ondanks haar knapheid. Ze lijkt zich er zelfs nauwelijks van bewust te zijn.

Toen de klas weer binnenkwam, ging Matilda dus naar haar tafeltje en begon het boek over meetkunde dat ze van juf had gekregen, te bestuderen. Haar juf hield haar in de gaten en ze zag dat het kind al gauw helemaal verdiept was in het boek.

De hele les keek ze niet één keer op.

Intussen nam juffrouw Engel nog een besluit. Ze besloot zelf stiekem naar Matilda's vader en moeder te gaan om met hen te praten. Ze weigerde gewoon het erbij te laten zitten. Het was belachelijk. Ze kon niet geloven dat de ouders geen benul hadden van Kun dochters bijzondere gaven. Meneer Wurmhout was tenslotte een succesvol autohandelaar dus nam ze aan dat hij zelf een redelijk intelligente man was. En trouwens, ouders onderschatten de talenten van hun eigen kinderen nooit. Integendeel. Het was soms totaal onmogelijk voor een onderwijzer de trotse vader of moeder ervan te overtuigen dat hun beminde spruit een grote stomkop was. Juffrouw Engel vertrouwde erop dat het weinig moeite zou kosten meneer en mevrouw Wurmhout ervan te overtuigen dat Matilda een heel speciaal geval was. Het probleem zou eerder zijn hoe ze hen ervan zou kunnen weerhouden al te

enthousiast te worden.

Juffrouw Engels verwachtingen werden nu nog groter. Ze vroeg zich af of ze de ouders niet om toestemming kon vragen Matilda na schooltijd privé-les te geven. Het vooruitzicht zo'n intelligent kind les te mogen geven, trok haar als onderwijzeres geweldig aan. Plotseling besloot ze nog die zelfde avond bij meneer en mevrouw Wurmhout op bezoek te gaan. Dan zou ze een beetje laat gaan, op een tijd dat Matilda zeker in bed lag.

En dat deed ze ook. Met het adres dat ze uit de leerlingelijst had overgeschreven, ging ze even na negen uur op weg naar het huis van de familie Wurmhout. Ze vond het in een aardige straat waar de nogal smalle huizen van elkaar waren gescheiden door een tuintje. Het was een modern bakstenen huis dat niet goedkoop geweest kon zijn. Op het hek stond 'Het pauwenest'. Het had beter 'Nauwe pest' kunnen heten, dacht juffrouw Engel. Ze was altijd bezig op die manier met woorden te spelen. Ze liep het tuinpad op en belde aan. Terwijl ze wachtte hoorde ze binnen het geblèr van de televisie.

De deur werd opengedaan door een klein, ratachtig mannetje met een ratachtig snorretje. Hij droeg een sportjasje met oranje-rode strepen. "Ja?" vroeg hij door een kier van de deur aan juffrouw Engel. "Ik hoef geen lootjes als u die verkoopt."

“Ik verkoop geen lootjes,” zei juffrouw Engel. “Neemt u me niet kwalijk dat ik u lastig val. Ik ben Matilda’s onderwijzeres en het is van het grootste belang dat ik u en uw vrouw spreek.”

“Heeft ze zich nu al in de nesten gewerkt?” vroeg meneer Wurmhout terwijl hij in de deuropening bleef staan. “Nou, van nu af aan bent u verantwoordelijk voor haar. Dus zoekt u het zelf maar uit.”

“Ze heeft zich niet in de nesten gewerkt,” zei juffrouw Engel. “Ik heb juist goed nieuws over haar. Heel verrassend nieuws, meneer Wurmhout. Zou ik even binnen mogen komen om over Matilda te praten?”

“We zitten net naar een van onze lievelingsprogramma’s te kijken,” zei meneer Wurmhout. “Het komt heel slecht uit. Kunt u niet een andere keer terugkomen?”

Juffrouw Engel begon haar geduld te verliezen. “Meneer Wurmhout,” zei ze, “als u een of ander onnozel televisieprogramma belangrijker vindt dan de toekomst van uw dochter, verdient u het niet vader te zijn! Waarom zet u het ding niet gewoon af en luistert u naar mij!”

Dat maakte indruk op meneer Wurmhout. Hij was er niet aan gewend dat iemand zo tegen hem sprak. Hij keek behoedzaam naar de slanke, frêle vrouw die zo vastberaden voor de deur stond. “O, nou goed dan,” snauwde hij. “Kom maar binnen en zeg wat u te zeggen hebt.” Juffrouw Engel

stapte kordaat naar binnen.

“Mevrouw Wurmhout zal u dit niet in dank afnemen,” zei de man terwijl hij haar voorging naar de zitkamer, waar een grote platinablonde vrouw intens geboeid naar de tv zat te kijken.

“Wie is dat?” vroeg de vrouw zonder zich om te draaien.

“Een of andere schooljuf,” zei meneer Wurmhout. “Ze beweert dat ze met ons over Matilda moet praten.” Hij liep naar de televisie en zette het geluid uit, al liet hij het beeld aanstaan.

“Niet doen, Harry!” riep mevrouw Wurmhout. “Roderik gaat net Angelica ten huwelijk vragen!”

“Je kunt blijven kijken terwijl we praten,” zei meneer Wurmhout. “Dit is Matilda’s juf. Ze zegt dat ze nieuws voor ons heeft.”

“Ik ben Marij Engel,” zei juffrouw Engel. “Hoe maakt u het, mevrouw Wurmhout.”

Mevrouw Wurmhout keek haar vijandig aan en vroeg: “Wat is er dan aan de hand?”

Niemand bood juffrouw Engel een stoel aan, dus koos ze er zelf maar een uit en ging zitten. “Dit was uw dochtertjes eerste dag op school,” zei ze.

“Zullen wij niet weten,” zei mevrouw Wurmhout nijdig omdat ze haar programma moest missen. “Is dat alles?”

Juffrouw Engel keek de andere vrouw diep in haar

waterige, grijze ogen en liet de stilte duren tot mevrouw Wurmhout zich ongemakkelijk begon te voelen. “Wilt u weten wat ik hier kom doen?” vroeg ze.

“Nou, schiet op dan,” zei mevrouw Wurmhout.

“U zult wel weten,” zei juffrouw Engel, “dat van eersteklassertjes niet wordt verwacht dat ze kunnen lezen of spellen of met cijfers kunnen omgaan wanneer ze voor het eerst naar school gaan. Kinderen van vier en vijf kunnen dat niet. Maar Matilda wel. En als ik haar mag geloven...”

“Zou ik niet doen,” zei mevrouw Wurmhout. Ze was nog steeds kwaad omdat ze de televisie niet meer kon horen.

“Loog ze dan,” vroeg juffrouw Engel, “toen ze me vertelde dat niemand haar heeft leren vermenigvuldigen en lezen? Heeft één van u het haar geleerd?”

“Haar wat geleerd?” vroeg meneer Wurmhout.

“Haar leren lezen. Boeken lezen,” zei juffrouw Engel. “Misschien hebt u het haar wel geleerd. Misschien loog ze inderdaad. Misschien hebt u kasten vol boeken door het hele huis, dat weet ik niet. Misschien bent u allebei echte lezers!”

“Ja, natuurlijk lezen we,” zei meneer Wurmhout. “Doe niet zo mal. Ik lees elke week de Autowereld en de Motor helemaal uit.”

“Het kind heeft al een verbazingwekkend aantal boeken gelezen,” zei juffrouw Engel. “Ik wilde alleen maar weten of ze uit een familie komt waar veel goede literatuur wordt

gelezen.”

“Wij hebben het niet zo op boeken lezen,” zei meneer Wurmhout. “Je kunt geen geld verdienen met op je achterwerk blijven zitten en romannetjes lezen. Wij hebben geen boek in huis.”

“O,” zei juffrouw Engel. “Het enige wat ik u kwam vertellen, is dat Matilda briljant is. Maar ik neem aan dat u dat al wist.”

“Natuurlijk wist ik dat ze kon lezen,” zei de moeder. “Ze zit de godganse dag op haar kamer met haar neus in een of ander stom boek.”

“Maar staat u er dan niet versteld van,” vroeg juffrouw Engel, “dat een klein meisje van vijf dikke grotemensenboeken leest van Dickens en Hemingway? Maakt dat u niet wild van opwinding?”

“Nee, niet bepaald,” zei de moeder. “Ik ben tegen blauwkousen. Een meisje moet zich bezighouden met hoe ze eruitziet zodat ze een goede man trouwt. Het uiterlijk is veel belangrijker dan al die boekenwijsheid, juffrouw Hengel.”

“De naam is Engel,” zei juffrouw Engel.

“Kijk maar naar mij,” zei mevrouw Wurmhout. “En kijk dan eens naar u. U koos boeken en ik koos het uiterlijk.”

Juffrouw Engel keek naar de alledaagse plompe vrouw met het zelfvoldane, pafferige puddinggezicht aan de andere kant van de kamer. “Wat zei u?” vroeg ze.

“Ik zei dat u voor boeken koos en ik voor het uiterlijk,” zei mevrouw Wurmhout. “En wie is het beste af? Ik natuurlijk. Ik heb het dik voor elkaar in een mooi huis met een succesvolle zakenman en u werkt zich een ongeluk om een stelletje rotkinderen het ABC te leren.”

“Zo is het precies, mijn hartepit,” zei meneer Wurmhout met zo’n weeë, slijmerige blik naar zijn vrouw dat je er eng van zou worden.

Juffrouw Engel kwam tot de conclusie dat als ze iets wilde bereiken bij deze mensen, ze voor alles haar geduld moest bewaren. “Ik heb u nog niet alles verteld,” zei ze. “Matilda is, voor zover ik het nu al kan beoordelen, een wiskundig genie. Ze kan de moeilijkste getallen bliksemsnel uit het hoofd vermenigvuldigen.”

“Wat heb je daar nou aan als je net zo gemakkelijk een rekenmachientje kan kopen?” zei meneer Wurmhout.

“Een meisje komt heus niet aan de man met rekenen,” zei mevrouw Wurmhout. “Kijk maar eens naar die filmster bijvoorbeeld,” voegde ze eraan toe en wees naar het stille televisiebeeld waar een rondborstige vrouw in de maneschijn werd omhelsd door een stoere toneelspeler. “U denkt toch niet dat zij hem zover kreeg door getallen voor hem te vermenigvuldigen, hè? Reken maar van niet. En nu gaat hij met haar trouwen, let maar eens op, en dan gaat ze in een landhuis wonen met een butler en een heleboel bedienden.”

Juffrouw Engel kon haar oren niet geloven. Ze had wel gehoord dat er zulke ouders bestonden en dat hun kinderen mislukkelingen en misdadigers werden, maar toch was het een hele schok zo'n ouderpaar in levenden lijve te ontmoeten.

“Matilda's probleem,” probeerde ze nog eens, “is dat ze de anderen zo ver vooruit is dat het misschien de moeite waard is te denken aan een of andere vorm van privé-les. Ik geloof echt dat ze met de juiste hulp in twee of drie jaar tijd naar de universiteit kan.”

“De universiteit?” schreeuwde meneer Wurmhout en sprong op van zijn stoel. “Wie wil er nou in vredesnaam naar de universiteit! Het enige wat ze daar leren is slechte gewoonten!”

“Dat is niet waar,” zei juffrouw Engel. “Als u op dit moment een hartaanval kreeg en een dokter liet komen dan zou die dokter opgeleid zijn aan een universiteit. Als u een proces werd aangedaan voor het verkopen van een wrakke tweedehands auto, zou u een advocaat nemen en hij zou ook van de universiteit komen. U moet niet neerkijken op intelligente mensen, meneer Wurmhout. Maar ik zie wel dat we het toch niet eens zullen worden. Het spijt me dat ik u heb lastig gevallen.” Juffrouw Engel stond op en liep de kamer uit.

Meneer Wurmhout volgde haar naar de voordeur en zei: “Dank u wel voor uw komst, juffrouw Tengel, of was het

Bengel?”

“Geen van tweeën,” zei juffrouw Engel. “Laat u maar zitten.” En ze liep weg.

Hoofdstuk 10

Kogelslingeren

Het leuke van Matilda was dat als je haar toevallig zou tegenkomen en met haar praten, je haar een doodgewoon kind van vijf zou hebben gevonden. Ze liep niet te koop met haar intelligentie en ze schepte nooit op. “Wat een verstandig, rustig meisje,” zou je tegen jezelf hebben gezegd. En als je niet om de een of andere reden met haar over wiskunde of literatuur had gesproken, zou je geen idee hebben van de helderheid van haar geest.

Het was dan ook niet moeilijk voor Matilda vriendschap te sluiten op school. Alle kinderen van haar klas vonden haar aardig. Ze wisten natuurlijk wel dat ze ‘knap’ was omdat ze erbij waren geweest toen juf haar op de eerste schooldag had ondervraagd. En ze wisten ook dat ze onder de les rustig mocht zitten lezen en niet hoefde opletten. Maar kinderen van die leeftijd gaan niet diep op de dingen in. Ze hebben het veel te druk met hun eigen kleine zaken om te veel te piekeren over wat anderen doen en waarom.

Onder Matilda’s nieuwe vrienden en vriendinnen was ook het meisje dat Lavendel heette. Vanaf de eerste schooldag

liepen ze samen rond in de pauze en tussen de middag. Lavendel was bijzonder klein voor haar leeftijd. Een mager sprietje met diepbruine ogen, donker haar en pony op haar voorhoofd. Matilda mocht haar graag omdat ze dapper en avontuurlijk was. Zij mocht Matilda graag om precies dezelfde redenen.

Voor de eerste week om was, drongen afschrikwekkende verhalen over het schoolhoofd, juffrouw Bulstronk, door tot de nieuwelingen. Op de derde dag stonden Matilda en Lavendel in een hoek van de speelplaats toen ze werden aangesproken door een potig, tienjarig meisje met een steenpuist op haar neus, dat Hortensia heette. “Nieuw tuig zeker,” zei Hortensia tegen hen terwijl ze van grote hoogte op hen neerkeek. Ze at chips uit een supergrote zak. Met handenvol haalde ze het spul naar boven. “Welkom op de tuchtschool,” voegde ze eraan toe waarbij stukjes chips uit haar mond sproeiden als sneeuwlokken.

De twee kleintjes keken op naar de reuzin tegenover hen en zeiden niets.

“Hebben jullie de Bulstronk al ontmoet?” vroeg Hortensia.

“We hebben haar wel in de verte gezien,” zei Lavendel, “maar we hebben haar nog niet ontmoet.”

“Dan staat jullie nog een leuke verrassing te wachten,” zei Hortensia. “Ze haat kleine kinderen. Dus haat ze de eerste

klas en iedereen die erin zit. Ze denkt dat kleuters vieze rupsen zijn die zich nog niet hebben ontpopt.” Opnieuw ging een vuistvol chips naar binnen en weer regende het kruimels toen ze haar mond opendeed. “Als jullie het eerste jaar weten te overleven komen jullie misschien de rest van je schooltijd ook wel door. Maar er zijn er genoeg die het niet overleven. Die worden krijsend op brancards de school uit gedragen, dat heb ik al zo vaak gezien.” Hortensia zweeg even om te zien welke indruk haar woorden maakten op de twee kleintjes. Niet erg veel. Ze leken er tamelijk koel onder te blijven. Dus besloot het grote meisje ze op nog wat inlichtingen te trakteren.

“Ik neem aan dat jullie weten dat de Bulstronk een kast in haar kamer heeft die het Stikhok wordt genoemd? Hebben jullie al van het Stikhok gehoord?”

Matilda en Lavendel schudden hun hoofd en bleven stil naar het reuzenmeisje opkijken. Omdat ze zo klein waren, waren ze geneigd ieder wezen dat groter was dan zij, te wantrouwen, vooral grotere meisjes.

“Het Stikhok,” ging Hortensia verder, “is een heel hoge maar smalle kast. De vloer is niet meer dan vijftientwintig centimeter in het vierkant dus kun je niet op de grond of op je hurken zitten. Je moet blijven staan. En drie wanden zijn van cement en zitten vol uitstekende glasscherven. Dus daar kun je niet tegenaan leunen. Je moet de hele tijd kaarsrecht in

de houding blijven staan als je in het Stikhok wordt opgesloten. Het is verschrikkelijk.”

“Kun je niet tegen de deur aan leunen?” vroeg Matilda.

“Ben je mal,” zei Hortensia. “Door de deur steken duizenden naaldscherpe spijkertjes. Die zijn van buitenaf door het hout getimmerd, waarschijnlijk door de Bulstronk zelf.”

“Heb jij er weleens ingezeten?” vroeg Lavendel.

“In mijn eerste half jaar heb ik er zes keer ingezeten,” zei Hortensia. “Twee keer een hele dag en de andere keren ieder twee uur. Maar twee uur is al erg lang. Het is er pikdonker en je moet precies rechtop blijven staan. Als je even wiebelt raak je gewond door de glasscherven op de wanden of de spijkers in de deur.”

“Waarom moest jij erin?” vroeg Matilda. “Wat had je gedaan?”

“De eerste keer,” zei Hortensia, “had ik een halve pot stroop leeggegoten op de zitting van de stoel van de Bulstronk. Het was fantastisch. Toen ze zich in de stoel liet zakken, klonk een luid zompig zuigend geluid als van een nijlpaard die zijn poot in de modderige oever van de Limpopo-rivier laat zakken. Maar jullie zijn nog te klein om de Zo-zit-dat-verhalen te hebben gelezen.”

“Ik heb ze wel gelezen,” zei Matilda.

“Je liegt,” zei Hortensia toegeeflijk. “Maar dat doet er niet

toe. Dus toen de Bulstronk op de stroop ging zitten, klonk er een prachtig slobbergeluid. Ze sprong meteen op en de stoel bleef zo'n beetje aan die afschuwelijke groene broek vastkleven. Hij ging een paar seconden lang mee de hoogte in tot de taaie stroop langzaam losliet. Toen greep ze met beide handen naar haar achterste en kwamen haar handen ook onder de viezigheid. Je had haar moeten horen brullen!"

"Maar hoe wist ze dat jij het had gedaan?" vroeg Lavendel.

"Een rotjochie, dat Ollie Bobbelfluit heet, had geklikt," zei Hortensia. "Ik heb hem zijn voortanden uit zijn bek geslagen."

"En heeft de Bulstronk je een hele dag in het Stikhok opgesloten?" vroeg Matilda ademloos.

"Een hele dag lang," zei Hortensia. "Ik was stapelgek toen ze me eruit liet. Ik sloeg gewoon wartaal uit."

"Wat heb je nog meer gedaan dat je in het Stikhok terecht kwam?" vroeg Lavendel.

"O, dat herinner ik me niet allemaal meer," zei Hortensia. Ze zei het als een oude soldaat die al zoveel gevechten achter de rug heeft, dat dapperheid iets alledaags is geworden. "Het is alweer zo lang geleden," zei ze en propte nog meer chips in haar mond. "O ja, ik weet er nog één. Dit gebeurde er toen. Op de tijd dat de Bulstronk in de zesde klas les gaf, zoals ik wist, stak ik mijn vinger op en vroeg of ik naar de wc mocht. Maar in plaats daarvan sloop ik stiekem de kamer van de

Bulstronk in. Na een snelle speurtocht vond ik de la waarin haar gym-kleren lagen.”

“Ga door,” zei Matilda intens geboeid. “Wat gebeurde er toen?”

“Bij een postorderbedrijf had ik een heel sterk jeuk-poeder besteld,” zei Hortensia. “Het kostte 50 pence per pakje en het heette De Velschroeier. Op het etiket stond dat het was gemaakt van de gemalen giftanden van levensgevaarlijke slangen en dat het gegarandeerd blaren zo groot als walnoten zou veroorzaken. Dat spul strooide ik dus in alle gymbroeken in de la en daarna vouwde ik ze weer netjes op.” Hortensia hield even op om haar mond weer vol te proppen met chips.

“En werkte het?” vroeg Lavendel.

“Nou,” zei Hortensia. “Een paar dagen later tijdens een schoolbijeenkomst begon de Bulstronk zich plotseling als een wilde te krabben van onderen. Aha, dacht ik bij mezelf, nu zullen we het hebben. Ze heeft zich zeker al vast verkleed voor de gymnastiekles. Het was heerlijk daar te zitten kijken en te weten dat ik de enige was van de hele school die wist wat er in de broek van de Bulstronk gebeurde. En bovendien voelde ik me heel veilig. Ik wist dat het onmogelijk uit kon komen. Het krabben werd steeds wilder. Ze kon niet meer ophouden. Ze moet hebben gedacht dat er een wespennest in haar broek zat. En toen, middenin de schoolbijeenkomst,

sprong ze op, pakte haar achterwerk beet en holde zo de aula uit.”

Matilda en Lavendel waren als betoverd. Ze begrepen heel goed dat ze zich in gezelschap van een expert bevonden. Dit was iemand die de kunst van het kattekwaad tot grote hoogten had opgevoerd. Iemand, bovendien, die er niet voor terugschrok haar leven te wagen om haar roeping te volgen. Vol bewondering staarden ze naar deze godin en plotseling was zelfs de steenpuist op haar neus geen smet, maar een ereteken voor haar dapperheid.

“Maar hoe kwam ze er dan achter dat jij het was?” vroeg Lavendel ademloos van bewondering.

“Dat kwam ze niet,” zei Hortensia. “Maar ik moest toch een hele dag het Stikhok in.”

“Waarom dan?” vroegen ze allebei.

“De Bulstronk,” zei Hortensia, “heeft de vervelende gewoonte ernaar te raden als ze niet weet wie het heeft gedaan. En het nare daarvan is dat ze het meestal bij het rechte eind heeft. Ik was dit keer de hoofdverdachte vanwege de strooptruc en al wist ik dat ze geen enkel bewijs had, het maakte niet uit wat ik zei. Ik bleef roepen: “Hoe kan ik dat nou gedaan hebben, juffrouw Bulstronk? Ik wist niet eens dat u uw gymkleren op school bewaart! Ik weet niet eens wat jeukpoeder is! Ik heb er zelfs nog nooit van gehoord!” Maar liegen hielp niet, al deed ik het nog zo goed. De Bulstronk

pakte me gewoon bij een oor en sleepte me mee naar het Stikhok. Ze duwde me naar binnen en deed de deur op slot. Dat was mijn tweede dag in gevangenschap. Het was een marteling. Ik zat onder de wonden en sneden toen ik eruit kwam.”

“Het lijkt wel oorlog,” zei Matilda diep onder de indruk.

“Reken maar dat het een oorlog is!” riep Hortensia. “En één met zware verliezen. Wij zijn de kruisridders, het dappere leger dat met de rug tegen de muur vecht voor zijn leven met bijna geen wapens, en de Bulstronk is de Vorstin der Duisternis, de Grote Giftige Cobra, de Vurige Draak, die over alle wapens beschikt. Het is een hard leven. Maar wij proberen elkaar allemaal zoveel mogelijk te steunen.”

“Op ons kun je rekenen,” zei Lavendel en rekte haar achtenzestig centimeter zoveel uit als ze kon.

“Nee, dat kan ik niet,” zei Hortensia. “Jullie zijn nog maar piepertjes. Maar je weet nooit. Misschien kunnen we jullie een keer ergens voor gebruiken.”

“Vertel nog iets van wat ze doet,” vroeg Matilda. “Toe, alsjeblieft.”

“Ik ga jullie niet meteen de eerste week al de stuipen op het lijf jagen,” zei Hortensia.

“Dat doe je heus niet,” zei Lavendel. “We mogen dan klein zijn, we zijn reuze taai.”

“Luister dan maar,” zei Hortensia. “Gisteren heeft de

Bulstronk een jongen, Julius Rotswinkel, betrapt op het eten van Engelse drop tijdens de schrijfles. Ze pakte hem op bij zijn arm en slingerde hem zo door het open raam naar buiten. Onze klas is op de eerste verdieping. We zagen Julius Rotswinkel over de tuin heen zeilen als een frisbee en met een bons midden in de sla terechtkomen. Daarna draaide de Bulstronk zich om en zei tegen ons: “Van nu af aan gaat iedereen die wordt betrapt op eten in de klas, subiet het raam uit.””

“Heeft die Julius Rotswinkel nog botten gebroken?” vroeg Lavendel.

“Een paar maar,” zei Hortensia. “Je moet niet vergeten dat de Bulstronk vroeger nog aan de Olympische spelen heeft meegedaan met kogelslingeren. Dus is ze erg trots op haar rechterarm.”

“Wat is dat, kogelslingeren?” vroeg Lavendel.

“Kogelslingeren,” zei Hortensia, “doen ze met een soort kanonskogel aan het eind van een touw. De slingeraar draait hem rond en rond zijn hoofd al sneller en sneller en laat hem dan los. Je moet er ontzettend sterk voor zijn. Om haar arm in vorm te houden, slingert de Bulstronk alles, wat dan ook, weg, vooral kinderen.”

“Grote hemel,” zei Lavendel.

“Ik heb haar een keer horen zeggen,” ging Hortensia verder, “dat een jongetje ongeveer net zo zwaar is als een

olympische kogel en daarom heel geschikt is om mee te oefenen.”

Op dat moment gebeurde er iets vreemds. Op de speelplaats waar het tot dan toe vol gekrioel en geschreeuw van spelende kinderen was geweest, werd het ineens zo stil als het graf. “Kijk uit!” fluisterde Hortensia. Matilda en Lavendel keken om en zagen de reusachtige gestalte van juffrouw Bulstronk met grote dreigende stappen door de massa jongens en meisjes waden. De kinderen weken haastig achteruit om haar door te laten. Haar tocht over het asfalt was als de tocht van Mozes door de Rode Zee, waarbij het zeewater terugweek. Wat een kolossaal mens was zij met haar groene broek en bruine jak. Onder haar knieën bolden haar kuiten op als grapefruits in haar kniekousen. “Amanda Trip!” schreeuwde ze. “Jij daar, Amanda Trip! Hier komen!”

“Houd je vast,” fluisterde Hortensia.

“Wat gaat ze doen?” fluisterde Lavendel terug.

“Die stomme Amanda,” zei Hortensia, “heeft haar lange haar nog laten groeien in de vakantie en haar moeder heeft er vlechten in gemaakt. Wat oliedom van haar.”

“Wat is daar zo dom aan?” vroeg Matilda.

“Als de Bulstronk ergens niet tegen kan dan zijn het wel vlechten,” zei Hortensia.

Matilda en Lavendel zagen de reuzin afstappen op een meisje van een jaar of tien met een paar goudblonde vlechten

tot over haar schouders. Aan het einde van iedere vlecht zat een blauw satijnen strik. Ze zag er snoezig uit. Het meisje met de vlechten, Amanda Trip, stond roerloos de reuzin op te wachten. Ze keek als iemand die opgesloten is in een weide en een dulle stier op zich af ziet stormen. Ze stond vastgekleefd aan het asfalt, verstijfd van schrik, met uitpuilende ogen te bibberen. Ze was er zeker van dat haar laatste uur had geslagen.

Juffrouw Bulstronk had haar slachtoffer nu bereikt en torende hoog boven haar uit. “Je zorgt dat die smerige vlechten eraf zijn voor je morgen op school komt!” blafte ze. “Afknippen en in de vuilnisbak ermee! Begrepen?”

Verlamd van schrik slaagde Amanda erin te stotteren: “Mijn m-m-mammie vindt ze mooi. Ze vlecht ze iedere m-m-morgen.”

“Jouw mammie is een trut!” bulderde de Bulstronk. Ze wees met een vinger zo dik als een salami op het hoofd van het kind en schreeuwde: “Je ziet eruit als een rat die zijn staart aan zijn kop heeft zitten!”

“Mijn m-m-mammie vindt dat ik er snoezig uitzie, juffrouw B-B-Bulstronk,” stamelde Amanda. Ze trilde als een drilpuddinkje.

“Wat jouw mammie vindt kan me geen bal schelen!” krijste de Bulstronk en met die woorden boog ze zich plotseling voorover, greep Amanda’s vlechten beet met haar

rechtervuist en tilde het meisje zo van de grond. Meteen begon ze haar rond en rond haar hoofd te draaien, al sneller en sneller. Amanda gilde als een speenvarken en de Bulstronk brulde: “Ik zal je leren met die vlechten van jou, jij kleine rat!”

“De ware olympische geest,” mompelde Hortensia. “Ze is nu aan het versnellen, net als ze met de kogel doet. Tien tegen één dat ze haar weg gaat slingeren.”

De Bulstronk leunde nu naar achteren tegen het gewicht van het rondwervelende meisje in en draaide vakkundig rond en rond op haar tenen. Al gauw had Amanda zoveel vaart dat ze helemaal wazig werd. Plotseling liet de Bulstronk met een machtig gegrom de vlechten los en suiste Amanda als een raket over het hek van de speelplaats hoog de lucht in.

“Prachtworp, meneer!” riep iemand over de speelplaats. Matilda stond paf van deze krankzinnige gebeurtenis. Ze zag Amanda in een lange gracieuze boog op het sportveld neerkomen. Ze landde op het gras, stuiterde drie keer en bleef liggen. Daarna ging ze tot ieders verbazing overeind zitten. Ze zag er een beetje daas uit en wie zal haar dat kwalijk nemen. Maar na een minuut of wat stond ze op en wankelde terug naar de speelplaats.

De Bulstronk klopte haar handen af. “Niet slecht,” zei ze. “Als je bedenkt dat ik niet echt in vorm ben. Helemaal niet

slecht.” Toen marcheerde ze weg.

“Ze is echt gek,” zei Hortensia.

“Maar klagen de ouders dan niet?” vroeg Matilda.

“Zouden jouw ouders gaan klagen?” vroeg Hortensia. “De mijne niet, dat weet ik zeker. Ze behandelt de vaders en moeders net als de kinderen. Ze zijn allemaal als de dood voor haar. Ik zie jullie nog wel eens, jullie tweeën.” En met die woorden slenterde ze weg.

Hoofdstuk 11

Bram Bokkepoot en de cake

“Hoe kan zij al die dingen ongestraft doen?” vroeg Lavendel aan Matilda. “De kinderen gaan het toch zeker thuis aan hun vader en moeder vertellen. Mijn vader zou vast een geweldige heibel schoppen als ik hem zou vertellen dat juffrouw Bulstronk mij bij mijn haar had gepakt en over het hek van de speelplaats had geslingerd.”

“Nee, dat zou hij niet,” zei Matilda. “En ik zal je zeggen waarom niet. Hij zou je gewoon niet geloven.”

“Natuurlijk wel.”

“Nee hoor,” zei Matilda. “En het is duidelijk waarom niet. Jouw verhaal zou te belachelijk klinken om waar te zijn. En dat is het geheim van de Bulstronk.”

“Wat dan?” vroeg Lavendel.

Matilda zei: “Doe de dingen nooit half als je ze ongestraft wilt doen. Overdrijf zoveel je kunt. Het kan niet gek genoeg. Zorg ervoor dat alles wat je doet zo volslagen krankzinnig is dat het ongelooflijk wordt. Geen enkele vader zal dat vlechten-verhaal geloven, nog in geen miljoen jaar. De mijne zeker niet. Hij zou zeggen dat ik loog.”

“In dat geval,” zei Lavendel, “zal Amanda’s moeder vast haar vlechten niet afknippen.”

“Nee, zij niet,” zei Matilda. “Amanda gaat het zelf doen. Let maar eens op.”

“Denk je dat ze gek is?” vroeg Lavendel.

“Wie?”

“De Bulstronk.”

“Nee, ik denk niet dat ze gek is,” zei Matilda. “Maar ze is wel levensgevaarlijk. Hier op school zitten is net zo gevaarlijk als in de kooi van een cobra zitten. Je moet razend snel zijn.”

Al de volgende dag kregen ze nog een voorbeeld van hoe gevaarlijk het Hoofd kon zijn. Tussen de middag werd aangekondigd dat de hele school naar de aula moest zodra de bel ging.

Toen alle ongeveer tweehonderdvijftig jongens en meisjes in de aula zaten, marcheerde de Bulstronk naar het podium. Ze had geen van de andere leerkrachten bij zich. In haar rechterhand hield ze een rijzweep. Daar stond ze wijdbeens midden op het podium in haar groene broek met de rijzweep in haar hand. Ze staarde woest naar de zee van opgeheven gezichtjes voor haar.

“Wat gaat er nu gebeuren?” fluisterde Lavendel.

“Weet ik niet,” fluisterde Matilda terug.

De hele school wachtte in spanning af.

“Bram Bokkepoot!” blafte de Bulstronk plotseling. “Waar

zit Bram Bokkepoot?”

Een vinger ging omhoog tussen de zittende kinderen.

“Hier komen!” schreeuwde de Bulstronk. “En een beetje gauw!”

Een elfjarige jongen, die flink groot en stevig was, stond op en stapte kordaat naar voren. Hij klom het podium op.

“Ga daar staan!” commandeerde de Bulstronk en wees met haar vinger. De jongen ging aan de zijkant staan. Hij leek heel zenuwachtig. Hij wist donders goed dat hij daar niet stond om een prijs in ontvangst te nemen. Hij keek naar het Hoofd met een bijzonder behoedzame blik en beetje bij beetje schuifelde hij steeds verder en verder van haar af, zoals een rat terugdeinst voor een terriër die naar hem zit te kijken aan de andere kant van de kamer.

Zijn dikke, pafferige gezicht zag grijs van angst. Zijn afgezakte kousen hingen om zijn enkels.

“Dit stuk ongeluk!” bulderde het Hoofd. Ze prikte naar hem met de rijzweep als met een degen. “Deze schobbejak, dit smerige pokkejoch, deze giftige steenpuist die jullie hier voor je zien, is niet minder dan een walgelijke misdadiger, een onderwereldfiguur, een lid van de maf ia!”

“Wie, ik?” vroeg Bram Bokkepoot oprecht verbijsterd.

“Een dief!” krijste de Bulstronk. “Een boef! Een struikrover! Een piraat! Een schelm! Een bandiet!”

“Nou nou,” zei de jongen. “Ik bedoel, u overdrijft,

juffrouw Bulstronk.”

“Wou je het ontkennen, jij miserabel stuk verdriet? Wou je beweren dat je onschuldig bent?”

“Ik weet niet waar u het over heeft,” zei de jongen, die er nu nog minder van begreep.

“Ik zal je vertellen waar ik het over heb, jij misselijk wangedrocht!” schreeuwde het Hoofd. “Gisterochtend, in de pauze, ben jij de keuken in geslopen en heb je daar een plak van mijn eigen chocoladecake van mijn theeblad gestolen! Dat blad was persoonlijk voor mij klaargezet door de kokkin! Het was mijn ochtendhapje! En die cake kwam uit mijn persoonlijke voorraad! Dat was geen cake voor jongens! Je denkt toch niet dat ik de rotzooi eet die ik jullie laat voorzetten? Die cake was gemaakt van echte boter en echte room! En hij, die gauwdief, die inbreker, die ladenlichter, die daar staat met zijn afgezakte kousen, heeft hem gestolen en opgegeten.”

“Niet waar!” riep de jongen uit. Hij trok spierwit weg.

“Lieg niet, Bokkepoot!” blafte het Hoofd. “De kokkin heeft het zelf gezien! Sterker nog, ze heeft het je zelf zien opeten!”

De Bulstronk zweeg even om een toefje schuim van haar lippen af te vegen.

Toen ze weer begon te praten, klonk haar stem ineens veel zachter, rustiger, vriendelijker. Ze boog zich naar de

jongen toe en glimlachte. “Jij vindt mijn speciale chocoladecake wel lekker, hè, Bokkepoot? Hij is verrukkelijk en lekker machtig, hè, Bokkepoot?”

“Heel goed,” mompelde de jongen. Het was eruit voor hij er erg in had.

“Je hebt groot gelijk,” zei het Hoofd. “Hij is ook heel goed. Daarom vind ik dat je de kokkin er best mee kan complimenteren. Wanneer een heer een bijzonder goede maaltijd heeft genoten, Bokkepoot, laat hij altijd zijn complimenten overbrengen aan de kok. Dat wist je niet, hè, Bokkepoot? Maar ja, de misdadige bewoners van de onderwereld staan niet bekend om hun goede manieren.”

De jongen zweeg.

“Kokkie!” schreeuwde de Bulstronk in de richting van de deur. “Hier komen, Kokkie! Bokkepoot wil u vertellen hoe lekker uw chocoladecake is!”

De kokkin was een lange, verschrompelde vrouw die eruitzag alsof al haar lichaamssappen lang geleden waren uitgedroogd in een hete oven. Ze kwam het podium op met een vieze, witte schort voor. Haar komst was kennelijk van tevoren afgesproken met het Hoofd.

“Vooruit, Bokkepoot!” donderde de Bulstronk. “Vertel Kokkie maar wat je van haar chocoladecake vindt.”

“Heel goed,” mompelde de jongen. Je kon zien dat hij zich afvroeg waar dit allemaal toe zou leiden. Het enige dat hij

zeker wist, was dat het bij de wet verboden was dat de Bulstronk hem sloeg met de rijzweep die ze voortdurend tegen haar dij liet kletsen. Dat was een geruststelling, maar geen grote, want de Bulstronk was volslagen onvoorspelbaar. Je wist nooit wat ze nu weer zou doen.

“Hoort u het, Kokkie,” zei het Hoofd. “Bokkepoot vindt uw cake erg lekker. Hebt u niet nog wat van de cake voor hem?”

“Ja zeker,” zei Kokkie. Ze scheen haar tekst uit het hoofd te hebben geleerd.

“Ga dan maar gauw halen. En neem een mes mee om hem te snijden.”

De kokkin verdween. Vrijwel onmiddellijk kwam ze weer terug, wankelend onder het gewicht van een enorme ronde chocoladecake op een porseleinen schaal. De cake had een doorsnede van bijna een halve meter en was bedekt met donkerbruin chocolade-glazuur. “Zet maar op de tafel,” zei de Bulstronk.

Midden op het podium stond een tafeltje met een stoel erachter. De kokkin zette de cake voorzichtig op het tafeltje. “Ga zitten, Bokkepoot,” zei het Hoofd. “Ga daar zitten.”

De jongen liep behoedzaam naar het tafeltje en ging zitten. Hij staarde naar de reuzencake.

“Alsjeblieft, Bokkepoot,” zei het Hoofd en opnieuw klonk haar stem zacht en verleidelijk, vriendelijk zelfs. “Helemaal

voor jou, die hele cake. Omdat je gisteren die ene plak zo lekker vond, heb ik Kokkie opgedragen een extra grote te bakken. Voor jou alleen.”

“Dank u wel,” zei de jongen verbijsterd.

“Je moet mij niet bedanken maar Kokkie,” zei de Bulstronk.

“Dank u wel, mevrouw,” zei de jongen.

De kokkin stond als een verdroogde schoenveter met opeengeklemd lippen, onverbiddelijk en vol afkeuring toe te kijken. Ze zag eruit alsof haar mond vol citroensap zat.

“Toe dan,” zei de Bulstronk. “Snij er dan een mooi dik stuk uit en proef hem eens.”

“Wat? Nu?” vroeg de jongen achterdochtig. Hij wist dat er een addertje onder het gras moest zitten, maar hij wist niet waar. “Mag ik hem niet mee naar huis nemen?” vroeg hij.

“Dat zou erg onbeleefd zijn,” zei het Hoofd met een valse grijns. “Je moet Kokkie laten zien hoe dankbaar je bent voor de moeite die ze voor je heeft gedaan.”

De jongen verroerde zich niet.

“Toe dan, doe het dan,” zei de Bulstronk. “Snij een stuk af en eet op. We hebben niet de hele dag de tijd.”

De jongen pakte het mes en wilde hem in de cake zetten. Maar ineens hield hij op. Hij staarde naar de cake. Toen keek hij op naar de Bulstronk en daarna naar de lange pezige

kokkin met haar citroenzure mondje. Alle kinderen in de zaal keken gespannen toe. Ze wachtten af wat er ging gebeuren. Ze wisten zeker dat er iets ging gebeuren. De Bulstronk was er het mens niet naar zomaar iemand een hele chocoladecake te geven vanuit de goedheid van haar hart. Veel kinderen dachten dat er misschien wel peper of kruipolie of iets anders smerigs in zou zitten waar de jongen kotsmisselijk van zou worden. Het zou zelfs wel arsenicum kunnen zijn en dan zou hij binnen tien seconden morsdood zijn. Of misschien zat er een bom in de cake en zou het hele ding uit elkaar ploffen zodra hij het mes erin zette en zou Bram Bokkepoot in de lucht vliegen. De Bulstronk was tot alles in staat, daar twijfelde niemand aan.

“Ik heb er geen zin in,” zei de jongen.

“Proef hem, jij klein misbaksel,” zei de Bulstronk. “Je beledigt de kokkin.”

Uiterst omzichtig sneed de jongen een smal puntje uit de cake. Hij tilde het puntje eruit. Daarna legde hij het mes neer, pakte het kleverige stukje cake beet met zijn vingers en begon er heel langzaam van te eten.

“Lekker, hè?” vroeg de Bulstronk.

“Heel lekker,” zei de jongen. Hij kauwde en slikte het door.

“Neem nog een stukje,” zei de Bulstronk.

“Nee, dank u wel. Dat was genoeg,” mompelde de jongen.

“Ik zei, neem nog een stukje,” zei de Bulstronk. Nu klonk haar stem veel scherper. “Eet nog een stuk op! Doe wat je gezegd wordt!”

“Ik hoef niet meer,” zei de jongen.

Plotseling ontplofte de Bulstronk. “Eet!” schreeuwde ze en ze sloeg met de rijzweep tegen haar dij. “Als ik zeg dat je moet eten, dan eet je! Je wilde toch cake hebben? Je stal cake! Nou heb je cake! En sterker nog, je gaat hem opeten! Jij komt niet van dit podium af en niemand verlaat de zaal voor jij de hele cake hebt opgegeten! Begrijp je wat ik bedoel, Bokkepoot? Heb je het begrepen?”

De jongen keek naar het Hoofd. Daarna keek hij neer op de enorme cake.

“Eet! Eet! Eet!” gilde de Bulstronk.

Heel langzaam sneed de jongen nog een stuk af en begon het op te eten.

Matilda kon haar ogen niet van hem afhouden. “Denk je dat het hem lukt?” fluisterde ze tegen Lavendel.

“Nee,” fluisterde Lavendel terug. “Dat bestaat niet. Voor hij op de helft is, wordt hij misselijk.”

De jongen ging door. Hij had het tweede stuk op en keek aarzelend naar het Hoofd.

“Eet!” schreeuwde ze. “Gulzige diefjes die zo graag cake eten, zullen ook cake krijgen! Eet eens wat vlugger, jongen! Vlugger! We willen hier niet de hele dag zitten! En niet steeds

ophouden zoals nu! De volgende keer dat je ophoudt voor de cake helemaal op is, ga je regelrecht het Stikhok in en dan doe ik de deur op slot en gooi de sleutel in een sloot.”

De jongen sneed een derde stuk af en at het op. Dit stuk had hij veel vlugger op dan de vorige twee en toen hij klaar was nam hij meteen het mes en sneed nog een stuk af. Op een eigenaardige manier scheen hij erin te komen.

Matilda, die hem goed in het oog hield, kon geen tekenen van onbehagen ontdekken. Hij scheen eerder steeds meer zelfvertrouwen te krijgen. “Hij gaat goed zo,” fluisterde ze Lavendel toe.

“Hij wordt zo misselijk,” fluisterde Lavendel terug. “Dat wordt afschuwelijk.”

Toen Bram Bokkepoot de helft van die hele reusachtige cake op had, stopte hij een paar seconden en haalde diep adem.

De Bulstronk stond woest naar hem te kijken met de handen op de heupen. “Schiet op!” schreeuwde ze. “Dooreten!”

Plotseling liet de jongen een enorme boer, die als een donderslag door de zaal rolde. Veel kinderen begonnen te giechelen.

“Stilte!” schreeuwde de Bulstronk.

De jongen sneed nog een flinke punt af en begon hem

snel naar binnen te werken. Er was nog geen spoor van verslappen of opgeven. Hij zag er niet naar uit dat hij op het punt stond op te houden en te roepen: “Ik kan het niet! Ik kan niet meer! Ik ben misselijk!” Hij ging stug door.

Nu trad een subtiele verandering op bij de tweehonderdvijftig toekijkende kinderen in de zaal. Eerst hadden ze het gevoel gehad dat er iets vreselijks ging gebeuren. Ze hadden zich voorbereid op een afschuwelijk schouwspel waarbij de arme jongen, tjokvol chocoladecake, zich over moest geven en om genade moest smeken. En dan zouden ze de Bulstronk triomfantelijk meer en meer cake in de mond van de halfgestikte jongen zien proppen.

Geen sprake van. Bram Bokkepoot was al op driekwart en ging nog steeds goed door. Je voelde dat hij er haast plezier in kreeg. Hij was een hoge berg aan het beklimmen en hij moest en zou de top bereiken, koste wat kost. Bovendien was hij zich bewust geworden van de kinderen in de zaal, die als één man achter hem stonden. Dit was niet minder dan een gevecht tussen hem en de oppermachtige Bulstronk.

Plotseling schreeuwde iemand: “Zet hem op, Brammetje! Je haalt het!”

De Bulstronk draaide zich bliksemsnel om en gilte: “Koppen dicht!”

Het publiek keek gespannen toe. Ze gingen volkomen op in de strijd. Ze hadden hem het liefst als gekken toe staan

juichen, maar dat durfden ze niet.

“Volgens mij haalt hij het,” fluisterde Matilda.

“Volgens mij ook,” fluisterde Lavendel terug. “Ik zou nooit geloofd hebben dat iemand ter wereld zo’n grote cake helemaal op zou kunnen eten.”

“De Bulstronk gelooft het ook niet,” fluisterde Matilda. “Moet je haar zien. Ze wordt roder en roder. Ze maakt hem af als hij wint.”

De jongen at nu veel langzamer. Dat was zeker. Maar hij bleef het spul in zijn mond proppen met de koppige volharding van een lange-afstandsloper die in de verte de eindstreep ziet en weet dat hij nog even vol moet houden. Toen de allerlaatste hap verdween, barstte een oorverdovend gejuich los bij het publiek. De kinderen sprongen op hun stoelen en gilden en klapten en schreeuwden: “Bravo, Brammetje! Mooi werk, Bram! Je hebt de gouden plak verdiend!”

Het Hoofd stond onbeweeglijk op het podium. Haar grote paardegezicht had de kleur van gloeiende lava en haar ogen fonkelden van razernij. Ze staarde naar Bram Bokkepoot, die op zijn stoel zat als een enorme vetgemeste rups, zo boordevol dat hij geen pap meer kon zeggen. Het zweet stond op zijn voorhoofd, maar hij had een triomfantelijke grijns op zijn gezicht.

Ineens schoot de Bulstronk naar voren en pakte de grote

lege porseleinen schaal waar de cake op had gestaan. Ze hief hem hoog in de lucht en liet hem met zo grote kracht neerkomen op het hoofd van de arme Bram Bokkepoot, dat de scherven over het podium vlogen.

De jongen zat zo vol cake dat hij net een zak nat cement leek. Je had nog met geen moker een deuk in hem kunnen maken. Hij schudde gewoon een paar keer met zijn hoofd en bleef grijnzen.

“Loop naar de duivel!” krijste de Bulstronk en marcheerde het podium af, op de voet gevolgd door de kokkin.

Hoofdstuk 12

Lavendel

Middenin de eerste week dat Matilda op school zat, zei juffrouw Engel tegen de klas: “Ik heb jullie iets belangrijks te zeggen, dus luister goed. Jij ook, Matilda. Leg dat boek even weg en let op.”

Kleine nieuwsgierige gezichtjes keken op en luisterden.

“Het is de gewoonte van het schoolhoofd,” ging juffrouw Engel verder, “om de klas elke week een uurtje over te nemen. Dat doet ze met alle klassen en iedere klas heeft een vaste dag en een vaste tijd. De onze is altijd twee uur op donderdagmiddag, meteen na de middagpauze. Dus morgen om twee uur zal juffrouw Bulstronk het een uur van mij overnemen. Ik blijf er natuurlijk wel bij, maar alleen als stille getuige. Hebben jullie dat begrepen?”

“Ja, juf,” tilpten ze.

“Ik moet jullie wel waarschuwen,” zei juffrouw Engel. “Het Hoofd is heel streng. Zorg ervoor dat jullie schone kleren aan hebben en dat jullie gezichten en handen schoon zijn. Alleen praten wanneer je iets wordt gevraagd. Als ze een vraag stelt meteen opstaan voor je antwoord geeft. Nooit met haar in

discussie gaan. Nooit tegenspreken. En nooit grapjes maken. Als je dat wel doet wordt ze kwaad, en als het Hoofd kwaad wordt, berg je dan maar.”

“Dat kan je wel zeggen, ja,” mompelde Lavendel.

“Ik weet zeker,” zei juffrouw Engel, “dat ze jullie zal overhoren wat jullie deze week moeten leren: de tafel van twee. Dus raad ik jullie aan vanavond nog eens goed te oefenen. Vraag maar of je vader of moeder je wil overhoren.”

“En wat gaat ze nog meer vragen?” vroeg iemand.

“Spelling,” zei juffrouw Engel. “Probeer goed te onthouden wat jullie de laatste dagen hebben geleerd. En nog iets. Er moet altijd een kan water met een glas hier op tafel staan wanneer ze binnenkomt. Ze geeft nooit les zonder dat. Wie wil ervoor zorgen dat het klaarstaat?”

“Ik,” zei Lavendel meteen.

“Goed, Lavendel,” zei juffrouw Engel. “Het zal jouw taakje zijn vlak voor de les begint in de keuken een kan water te halen, hem met water te vullen en hier op tafel te zetten met een schoon, leeg glas ernaast.”

“En als er geen kan is in de keuken?” vroeg Lavendel. “Er staan minstens twaalf kannen en glazen in de keuken, speciaal voor het Hoofd,” zei juffrouw Engel. “De hele school gebruikt ze.”

“Ik zal het niet vergeten,” zei Lavendel. “Dat beloof ik.”
Lavendels geslepen brein was al druk bezig met het

bestuderen van de mogelijkheden die het waterkan-taakje haar bood. Ze brandde van verlangen iets echt heidhafts te doen. Ze had grote bewondering voor het oudere meisje Hortensia, om de gedurfde streken die ze had uitgehaald. Ook bewonderde ze Matilda, die haar in het diepste geheim had verteld over de truc met de papegaai en ook over de haarolie-ruil waarbij haar vaders haar was geblondeerd. Nu was het haar beurt om een heldin te zijn als ze tenminste een briljant plan zou kunnen bedenken.

‘s-Middags op weg naar huis liet ze de verschillende mogelijkheden de revue passeren. Tenslotte viel haar de kiem van een idee in. Ze begon het idee uit te werken en haar plannen te maken als de veldheer Wellington voor de slag bij Waterloo. Goed, de vijand was dit keer niet Napoleon, maar niemand van de Pletze Basisschool zou ooit toegeven dat de Bulstronk een minder gevaarlijk tegenstander was dan de beroemde Fransman. Ze zou het buitengewoon slim moeten aanpakken en het volkomen geheim moeten houden als ze het er levend af wilde brengen.

Achterin Lavendels tuin was een modderige vijver waarin watersalamanders woonden. De salamander komt veel voor in Engelse vijvers maar hij laat zich niet vaak zien aan gewone mensen, want het is een schuw diertje. De salamander is een ongelofelijk lelijk, griezelig beest. Hij lijkt een beetje op een baby krokodil, alleen is zijn kop veel korter. Hij is volledig

ongevaarlijk, maar als je hem ziet zou je dat niet zeggen. Hij is ongeveer vijftien centimeter lang en heel slijmerig, grijsgroen van boven en een oranjekleurige buik van onderen. Hij is een amfibie, die zowel in het water als op het land kan leven.

Die avond ging Lavendel de tuin in. Ze was vastbesloten een salamander te vangen. Het zijn razend snelle diertjes en niet gemakkelijk te vangen. Ze lag een hele tijd geduldig te wachten bij de rand van de vijver tot ze ineens een hele grote zag. Ze sloeg haar muts als een vangnet over hem heen. Ze had haar pennendoos al met waterplanten bekleed klaar om het diertje erin op te bergen. Maar ze merkte dat het nog helemaal niet meeviel de salamander uit de muts in de doos te krijgen. Hij wrong en wriemelde als kwikzilver en bovendien was de doos maar net groot genoeg. Toen ze hem er eindelijk in had, moest ze goed uitkijken dat zijn staart niet tussen het deksel kwam bij het dichtdoen. Een buurjongen, Covert Strengel, had haar verteld dat de staart van een salamander blijft leven als je hem eraf hakt en dat daaruit weer een nieuwe salamander groeit die wel tien keer zo groot wordt als de eerste. Hij zou zo groot als een krokodil kunnen worden. Lavendel geloofde dat niet helemaal maar ze was niet bereid het risico te nemen.

Tenslotte slaagde ze erin het deksel dicht te schuiven, en de salamander was van haar. Ze dacht even na en deed daarna het deksel op een kiertje zodat hij adem kon halen.

De volgende dag nam ze haar geheime wapen in haar tas mee naar school. Ze tintelde van opwinding. Ze verlangde ernaar Matilda over haar plan te vertellen. Ze had het de hele klas wel willen vertellen, maar ze besloot het toch maar voor zich te houden. Dat was het beste omdat dan niemand, zelfs niet onder de vreselijkste martelingen, kon verraden dat zij het had gedaan.

De ochtend ging voorbij. Tussen de middag kon Lavendel geen hap door haar keel krijgen.

“Voel je je niet lekker, Lavendel?” vroeg juffrouw Engel.

“Ik heb vanmorgen bij het ontbijt zoveel gegeten dat er niets meer bij kan,” zei Lavendel. Meteen na het eten rende ze naar de keuken en haalde een van de Bulstronks beroemde waterkannen. Het was een groot, bultig ding van blauwgeglazuurd aardewerk. Lavendel deed hem halfvol water, bracht de kan met een glas naar de klas en zette hem op tafel. De klas was nog steeds leeg. Bliksemsnel pakte Lavendel de pennendoos uit haar tas en schoof het deksel een klein eindje open. De salamander lag doodstil. Ze hield de doos precies boven de kan, trok het deksel verder open en wipte de salamander eruit. Met een plons viel hij in het water, waar hij een paar seconden wild rondspartelde voor hij tot rust kwam. Lavendel besloot de waterplanten uit de pennendoos er ook bij te doen om de salamander zich wat meer thuis te laten voelen.

Dat was dat. Alles was klaar. Lavendel deed haar pennen en potloden weer in de nogal vochtige doos en zette hem op zijn plaats op haar tafeltje. Toen ging ze naar buiten naar de anderen op de speelplaats tot de school weer begon.

Hoofdstuk 13

De wekelijkse test

Om twee uur precies was iedereen weer in de klas, ook juffrouw Engel, die zag dat de waterkan en het glas op de goede plaats stonden. Daarna ging zij achterin de klas staan. Iedereen wachtte af. Plotseling kwam de reusachtige gestalte van het Hoofd binnenmarcheren in haar bruine jak en groene broek.

“Goedemiddag, kinderen,” blafte ze.

“Goedemiddag, juffrouw Bulstronk,” tjlpten ze.

Het schoolhoofd stond daar wjdbeens voor de klas met de handen op de heupen en staarde woest naar de kleine jongetjes en meisjes die zenuwachtig aan hun tafeltjes zaten.

“Geen prettig gezicht,” zei ze. Ze keek ze vol walging aan alsof ze keek naar een ongelukje van de hond op de vloer: “Wat een stelletje misselijk makende mormels!”

Ze waren allemaal zo verstandig hun mond te houden.

“Ik word doodziek bij de gedachte dat ik de volgende zes jaar met zulk tuig zit opgescheept. Ik zie wel dat ik zo snel mogelijk zo veel mogelijk van jullie van school moet zien te schoppen om niet stapelgek van jullie te worden.” Ze hield

even op en snoof een paar keer. Het was een vreemd slobberig geluid. Je hoort het weleens als je door een stal loopt waar net paarden worden gevoederd. “Ik neem aan,” ging ze verder, “dat jullie vaders en moeders zeggen dat jullie fantastisch zijn. Nou, ik ben hier om jullie het tegendeel te vertellen en jullie kunnen mij maar beter geloven. Allemaal opstaan!”

Ze stonden vlug op.

[Pagina 133-134 ontbreekt]

die mooie vaderdokter van je je dat geleerd?”

“Boontjes zijn moeilijk te eten, juffrouw Bulstronk. Ze vallen de hele tijd van mijn vork af.”

“Jij bent walgelijk!” bulderde de Bulstronk. “Jij bent een wandelende bacteriefabriek! Ik wil je vandaag niet meer zien! Ga maar in de hoek staan op één been met je gezicht naar de muur!”

“Maar, juffrouw Bulstronk...”

“Spreek me niet tegen, jochie, of ik laat je op je hoofd staan! Schiet op, doe wat ik zeg!”

Nico ging naar de hoek.

“En blijf daar, jochie, dan zal ik eens kijken of je deze week iets hebt opgestoken. En niet omkijken als je tegen me spreekt. Houd je misselijke gezicht naar de muur. Nou, spel jij ‘mouw’ maar eens.”

“Welke?” vroeg Nico. “Die aan je jas zit of die de poes

zegt?” Hij was toevallig een slim jongetje en zijn moeder had hem thuis al heel wat leren spellen en lezen.

“Die aan je jas, stomkop.”

Nico spelde het goed tot verbazing van het Hoofd. Ze dacht dat ze hem een heel moeilijk woord had gegeven, dat hij nog niet had geleerd, en ze kon het niet uitstaan dat hij het goed had gedaan.

Toen zei Nico, nog steeds op één been en met zijn gezicht naar de muur: “Juf heeft ons gisteren een heel lang, nieuw woord geleerd.”

“En welk woord dan wel?” vroeg de Bulstronk zachtjes. Hoe zachter haar stem hoe gevaarlijker ze was, maar dat wist Nico niet.

“Schadelijk,” zei Nico. “Iedereen in de klas kan nu ‘schadelijk’ spellen.”

“Onzin,” zei het Hoofd. “Je hoort zulke lange woorden niet te leren voor je een jaar of acht, negen bent. En probeer me niet wijs te maken dat iedereen in de klas dat woord kan spellen. Je liegt, Nico!”

“Probeer maar,” zei Nico. Hij nam een vreselijk risico. “Vraag het maar aan wie u maar wilt.”

De gevaarlijk glinsterende ogen van het Hoofd zwierven door de klas. “Jij!” zei ze tegen een piepklein, een beetje mal meisje dat Primula heette. “Spel ‘schadelijk’!”

Tot haar verbazing spelde Primula het foutloos en zonder

haperen.

De Bulstronk was nogal in haar wiek geschoten. “Hmmm!” snoof ze. “Ik neem aan dat juffrouw Engel een hele les heeft verspild aan dat ene woord?”

“Nee hoor,” piepte Nico. “Juf heeft het ons in drie minuten zo geleerd dat we het nooit zullen vergeten. Ze leert ons een heleboel woorden in drie minuten.”

“En wat houdt die wonderbaarlijke spellingmethode in, juffrouw Engel?” vroeg het Hoofd.

“Ik zal het u laten zien,” piepte de dappere Nico opnieuw om juffrouw Engel te hulp te komen. “Mag ik mijn andere voet op de grond zetten en me omdraaien alstublieft, om het u te laten zien?”

“Geen sprake van!” snauwde de Bulstronk. “Je blijft staan zoals je staat en je laat het me toch zien.”

“Goed dan,” zei Nico. Hij wiebelde als een gek op zijn ene been. “Juffrouw Engel leert ons een klein liedje over elk woord en dat zingen we dan met zijn allen en zo leren we meteen het woord te spellen. Wilt u het liedje van ‘schadelijk’ horen?”

“Nou, dolgraag,” zei het Hoofd met een stem waar het sarcasme vanaf droop.

“Dit is het,” zei Nico.

Juffrouw S, juffrouw C, juffrouw H en A, Juffrouw D,

“Zo spel je schadelijk.”

“Wat een bespottelijke flauwekul,” snoof het Hoofd. “Het is niet de bedoeling dat je de kinderen versjes leert wanneer je ze leert spellen. Houd daarmee op, juffrouw Engel!”

“Maar zo leren ze moeilijke woorden op een makkelijke manier,” mompelde juffrouw Engel.

“Spreek me niet tegen, juffrouw Engel!” donderde het Hoofd. “Doe gewoon wat ik zeg! Ik zal nu vragen stellen over de tafels van vermenigvuldiging om te zien of juffrouw Engel jullie daar iets van heeft weten bij te brengen.” De Bulstronk was teruggegaan naar haar plaats voor de klas en haar duivelse blik zwierf langzaam langs de rijen kleine kinderen. “Jij!” blafte ze en wees op een jongetje op de eerste rij dat Robert heette. “Hoeveel is zeven keer twee?”

“Zestien,” antwoordde Robert vol misplaatst zelfvertrouwen.

Het Hoofd begon langzaam en zachtjes naar Robert toe te lopen zoals een tijgerin een hertje besluipt. Robert merkte ineens het gevaar op en probeerde het gauw nog eens. “Achttien!” riep hij. “Zeven keer twee is achttien, niet zestien!”

“Jij stomme, slijmerige slak!” blafte de Bulstronk. “Jij hersenloos stuk onkruid! Jij holhoofdige hamster! Jij onnozele snottebel!” Plotseling stak ze een hand uit zo groot

als een tennisracket en greep al het haar op Roberts hoofd vast met haar vuist. Robert had een heleboel goudkleurige krullen. Zijn moeder vond het prachtig en liet het expres extra lang worden. Het Hoofd had net zo'n hekel aan lang haar bij jongens als aan vlechten en paardestaarten bij meisjes en dat zou ze heel duidelijk laten zien. Met haar reuzenhand klemde ze Roberts gouden krullen stevig vast. Daarna hief ze haar gespierde rechterarm op, tilde de hulpeloze jongen van zijn stoel en liet hem in de lucht bengelen.

Robert gilte het uit. Hij draaide en wrong, schopte in de lucht en krijste als een speenvarken. Juffrouw Bulstronk blafte: "Zeven keer twee is veertien! Zeven keer twee is veertien! Ik laat je niet los voor je het zegt!"

Juffrouw Engel riep van achter in de klas: "Alstublieft, juffrouw Bulstronk! Laat hem alstublieft los! U doet hem pijn! U trekt al zijn haren uit zijn hoofd!"

"Dat zou best kunnen als hij zo blijft wiebelen!" snoof de Bulstronk. "Houd je stil, jij kronkelende worm!"

Het was echt een heel merkwaardig gezicht: dit kolossale schoolhoofd dat het kleine jongetje hoog in de lucht liet bengelen en het jongetje dat rondtolde en wentelde als een dingetje aan een draadje en dat de hele boel bij elkaar krijste.

"Zeg op dan!" brulde het Hoofd. "Zeg dan: zeven keer twee is veertien! Schiet op, anders zal ik je op en neer laten dansen. En dan laat je haar zeker los en hebben we genoeg

om een heel matras mee te vullen! Vooruit, jochie! Zeg zeven keer twee is veertien, dan laat ik los!”

“Z-zeven k-keer t-t-twee is v-v-veertien,” hijgde Robert.

Meteen opende de Bulstronk, zoals ze had beloofd, haar vuisten liet hem letterlijk los. Hij was een heel eind van de grond op dat moment, dus viel hij als een baksteen naar beneden en stuiterde op de vloer als een voetbal.

“Sta op en houd op met dat gesnotter,” blafte de Bulstronk.

Robert stond op en liep terug naar zijn tafeltje terwijl hij met twee handen zijn hoofd masseerde. De Bulstronk ging weer voor de klas staan. De kinderen zaten er als gehypnotiseerd bij. Geen van allen had ooit zoiets meegemaakt. Het was een hele belevenis. Veel boeiender dan kindertoneel, maar er was één groot verschil: hier voor hen in de klas stond een enorme menselijke bom die elk ogenblik dreigde te ontploffen. Ze konden hun ogen niet van haar afhouden. “Ik kan zulke kleintjes niet uitstaan,” zei het Hoofd. “Kleine mensjes zouden uit het gezicht moeten worden gehouden. Ze zouden onzichtbaar moeten worden opgeborgen in doosjes, net als haarspelden en knopen. Ik kan onmogelijk inzien waarom kinderen er zo lang over moeten doen om groot te worden. Volgens mij doen ze het expres.”

Een ander buitengewoon dapper jongetje op de voorste rij deed zijn mond open. Hij zei: “Maar u bent vroeger toch ook

een klein kind geweest, juffrouw Bulstronk?”

“Ik ben nooit een klein kind geweest!” snauwde ze. “Ik ben mijn hele leven groot geweest en ik zie niet in waarom anderen dat niet ook kunnen.”

“Maar u moet toch ook als een baby zijn begonnen?” vroeg de jongen.

“Ik? Een baby?” schreeuwde de Bulstronk. “Hoe durf je zoiets te veronderstellen! Wat een brutaliteit! Wat een ongehoord onbeschofte vlerk! Hoe heet jij, jongeman? En sta op wanneer je tegen me spreekt!”

De jongen stond op. “Ik heet Erik Inkt, juffrouw Bulstronk,” zei hij.

“Erik wat?” schreeuwde het Hoofd.

“Inkt,” zei de jongen.

“Doe niet zo gek, jochie! Zo’n naam bestaat niet!”

“Kijkt u maar in het telefoonboek,” zei Erik. “Dan ziet u mijn vader staan onder Inkt.”

“Nou goed dan,” zei de Bulstronk. “Jij mag dan Inkt wezen, jongetje, maar laat ik je één ding vertellen. Jij bent niet onuitwasbaar. Ik zou je zo weggummen als jij probeert de slimmerik uit te hangen. Spel wat.”

“Ik begrijp u niet,” zei Erik. “Wat moet ik spellen?”

“Spel wat, idioot! Spel het woord ‘wat!’”

“W...A...D,” zei Erik een beetje te vlug.

Er viel een angstaanjagende stilte.

“Ik zal je nog één kans geven,” zei de Bulstronk zonder zich te verroeren.

“O ja, ik weet het al,” zei Erik. “Het moet met twee a’s. W...A...A...D. Niets aan.”

In twee stappen stond het Hoofd achter Eriks tafeltje en daar bleef ze boven de hulpeloze jongen uittorenen als een dreigende onheilskolos. Erik keek angstig achterom over zijn schouder naar het monster. “Was het dan niet goed?” mompelde hij zenuwachtig.

“Het was fout!” blafte de Bulstronk. “In feite lijk jij me net het soort giftige pestbuil dat altijd alles fout doet! Jij zit fout! Jij kijkt fout! Jij praat fout! Jij bent fout in alles! Ik zal je nog één kans geven het te verbeteren! Spel ‘wat’!

Erik aarzelde. Toen zei hij heel langzaam: “Het is niet W...A...D, en het is niet W...A...A...D. Ik weet het al. Het moet W...A...A...T zijn.”

Achter Erik stak de Bulstronk haar armen uit en pakte de jongen bij zijn oren, in elke hand één, en kneep ze fijn tussen duim en wijsvinger.

“Au!” riep Erik. “Au! U doet me pijn!”

“Ik ben nog niet eens begonnen,” zei het Hoofd kordaat. Ze greep zijn oren stevig vast, tilde hem zo uit zijn stoel en hield hem in de lucht.

Net als Robert krijste Erik als een speen varken.

Van achter in de klas riep juffrouw Engel: “Juffrouw

Bulstronk! Niet doen! Alstublieft, zet hem neer! Straks laten zijn oren los!”

“Oren laten nooit los!” schreeuwde de Bulstronk terug. “In mijn jarenlange ervaring heb ik gemerkt dat de oren van kleine jongetjes heel stevig aan hun hoofd vastzitten.”

“Laat hem los, alstublieft, juffrouw Bulstronk!” smeekte juffrouw Engel. “U kunt hem beschadigen, echt waar! Straks trekt u zijn oren eraf!”

“Oren gaan er niet af!” schreeuwde de Bulstronk. “Ze rekken mooi uit, net als deze, maar ik kan u verzekeren dat ze nooit loslaten!”

Erik krijste harder dan ooit en fietste met zijn benen in de lucht.

Matilda had nog nooit een jongen, of iemand anders, in de lucht zien hangen aan zijn oren. Net als juffrouw Engel was ze ervan overtuigd dat de oren elk ogenblik los konden laten door het gewicht dat eraan hing.

De Bulstronk schreeuwde: “Het woord ‘wat’ wordt gespeld W...A...T. Spel het, jij klein mormel!”

Erik aarzelde niet. Hij had een paar minuten geleden bij Robert gezien dat hoe vlugger je antwoord gaf hoe vlugger je loskwam. “W...A...T!” krijste hij.

De Bulstronk liet hem aan zijn oren in zijn stoel achter het tafeltje neerzakken. Daarna marcheerde ze weer naar voren terwijl ze haar handen afklopte alsof ze net iets vies’ had

vastgepakt.

“Dat is de manier om ze iets te leren, juffrouw Engel,” zei ze. “Neem dat maar van mij aan. Aan gewoon iets vertellen heb je niets. Je moet het erin stampen. Er gaat niets boven een beetje hangen en hannesen om ze te helpen zich dingen te herinneren. Het maakt dat ze zich geweldig goed concentreren.”

“U zou blijvende schade aan kunnen richten, juffrouw Bulstronk!” riep juffrouw Engel uit.

“O ja, dat weet ik wel zeker,” antwoordde de Bulstronk grijnzend. “Eriks oren zullen de laatste minuten behoorlijk zijn opgerekt! Ze zullen nu een stuk langer zijn dan eerst. Maar dat geeft niets, juffrouw Engel. Hij zal er de rest van zijn leven interessant ondeugend door uitzien.”

“Maar, juffrouw Bulstronk...”

“O houd je kop, juffrouw Engel! Jij bent al net zo’n slapjanus als de anderen. Als jij het hier niet aankunt zoek je maar een baantje in een of andere halfzachte particuliere school voor rijke stinkertjes. Wanneer je zo lang in het onderwijs zit als ik, zul je weten dat je niets hebt aan aardig zijn tegen kinderen. Lees Nicholas Nickleby er maar op na, juffrouw Engel, van Charles Dickens. Lees over meneer Wackford Squeers, het uitstekende schoolhoofd van Dotheboys Hall. Hij wist wel hoe je die kleine loeders aan moet pakken. Hij wist de stok goed te gebruiken. Hij liet hun

achterwerk zo gloeien dat je er een ei op had kunnen bakken. Een prima boek is dat. Maar ik denk niet dat dit stelletje lapzwansen hier het ooit zal lezen, omdat ze zo te zien nooit één woord zullen kunnen lezen!”

“Ik heb het al gelezen,” zei Matilda zachtjes.

De Bulstronk draaide haar hoofd bliksemsnel om en bestudeerde het kleine meisje met het donkere haar en de diepbruine ogen op de tweede rij. “Wat zei je?” vroeg ze scherp.

“Ik zei dat ik het al heb gelezen, juffrouw Bulstronk.”

“Wat gelezen?”

“Nicholas Nickleby, juffrouw Bulstronk.”

“Je liegt, jongedame!” schreeuwde het Hoofd en staarde Matilda woedend aan. “Ik denk niet dat er op deze hele school één kind is dat dat boek heeft gelezen en dan kom jij, een nog nauwelijks uit het ei gekropen garnaal, en jij probeert mij een dergelijke knots van een leugen wijs te maken! Waarom doe je zoiets? Je denkt zeker dat ik niet goed wijs ben? Denk jij dat ik niet goed wijs ben, kind?”

“Nou...” zei Matilda. Ze aarzelde. Ze had het liefst ‘nou en of’ gezegd maar dat zou zelfmoord zijn geweest.

“Nou...” zei ze nog eens. Ze aarzelde nog steeds. Ze weigerde ‘nee’ te zeggen.

De Bulstronk voelde wat het kind dacht en het beviel haar helemaal niet. “Sta op wanneer je tegen me spreekt!” snauwde

ze. “Hoe heet jij?”

Matilda stond op en zei: “Ik heet Matilda Wurmhout, juffrouw Bulstronk.”

“Wurmhout, hè?” zei het Hoofd. “Dan moet je de dochter zijn van de eigenaar van garage Wurmhout.”

“Ja, juffrouw Bulstronk.”

“Dat is een oplichter!” schreeuwde de Bulstronk. “Vorige week heeft hij me een tweedehands auto verkocht die bijna nieuw was volgens hem. Toen vond ik hem nog een prima vent. Maar vanmorgen reed ik ermee door het dorp en viel de hele motor eruit, zo op de straat! Het hele ding zat vol zaagsel! Die man is een dief en een struikrover! Ik zal het hem nog wel eens betaald zetten! Let maar op!”

“Hij is heel knap in zijn vak,” zei Matilda.

“Knap, kom nou!” schreeuwde de Bulstronk. “Juffrouw Engel heeft me verteld dat jij ook zo knap bent! Nou, jongedame, ik heb het niet zo begrepen op knappe mensen! Die zijn niet te vertrouwen! En jij bent zeker niet te vertrouwen! Voor ik het met je vader aan de stok kreeg heeft hij me een paar sterke staaltjes verteld van hoe jij je thuis gedroeg! Nou, denk maar niet dat je hier op school zulke streken kunt uithalen, juffie! Ik zal jou van nu af aan goed in de gaten houden. Ga zitten en houd je mond!”

Hoofdstuk 14

Het eerste wonder

Matilda ging weer aan haar tafeltje zitten. De Bulstronk ging achter de grote tafel zitten. Dit was de eerste keer dat ze zat tijdens de les. Ze stak een hand uit en pakte de waterkan. Met het oor van de kan in haar hand, maar nog voor ze de kan optilde, zei ze: “Ik heb nooit begrepen waarom kleine kinderen zo weerzinwekkend zijn. Ze zijn nagels aan mijn doodkist. Het is net ongedierte. Je moet er zo snel mogelijk vanaf zien te komen. Wij roeien vliegen uit met spuitbussen vol gif en met kleverig vliegenpapier. Ik heb vaak gedacht aan het uitvinden van een anti-kindermiddel om kleine kinderen uit te roeien. Wat zou het verrukkelijk zijn om deze klas in te komen met een gigantische spuitbus en dan te spuiten, spuiten, spuiten! Of nog mooier: een paar reusachtige stroken kleverig papier. Die hing ik dan door de hele school en jullie zouden er allemaal aan vast blijven plakken en daarmee zouden we overal vanaf zijn. Is dat geen schitterend idee, juffrouw Engel?”

“Als dat een grapje moet voorstellen, juffrouw Bulstronk, dan vind ik dat niet zo heel grappig,” zei juffrouw Engel achter

in de klas.

“Nee, dat zal best, juffrouw Engel,” zei het Hoofd. “En het was om de drommel geen grapje. Mijn idee van een volmaakte school, juffrouw Engel, is een school zonder één enkel kind erin. Een dezer dagen ga ik zo’n school beginnen. Ik denk dat het een groot succes zal zijn.”

Het mens is gek, zei juffrouw Engel bij zichzelf. Ze is volslagen getikt. Zij is degene die hoognodig uitgeroeid moet worden.

De Bulstronk tilde de grote blauwe waterkan op en schonk wat water in haar glas. Plotseling gleed de lange, slijmerige salamander met het water mee en plonsde in het glas.

De Bulstronk gaf een gil en sprong op alsof er een rotje onder haar stoel was afgestoken. Nu zagen ook de kinderen het dunne, slijmerige hagedisachtige diertje in het glas rondspartelen en kronkelen en zij begonnen ook te kronkelen en te springen en te schreeuwen: “Wat is dat? Wat walgelijk! Het is een slang! Het is een baby krokodil! Het is een draakje!”

“Kijk uit, juffrouw Bulstronk!” riep Lavendel. “Hij bijt vast!”

De Bulstronk, die machtige reuzin, stond daar in haar groene broek te bibberen als een juffershondje. Ze was vooral zo razend omdat het iemand was gelukt haar zo aan het

schrikken te maken dat ze opsprong en het uitgilde, terwijl ze er juist prat op ging dat ze nergens bang voor was. Ze staarde naar het diertje dat in het glas spartelde. Vreemd genoeg had ze nog nooit een salamander gezien. Biologie was niet haar sterkste vak. Ze had geen flauw idee wat dit voor een beest was. Het zag er bepaald onplezierig uit. Langzaam liet ze zich weer in haar stoel zakken. Op dit moment zag ze er angstaanjagender uit dan ooit tevoren. In haar kleine zwarte oogjes smeulden vuurtjes van haat en razernij.

“Matilda!” blafte ze. “Opstaan!”

“Wie, ik?” vroeg Matilda. “Wat heb ik ermee te maken?”

“Sta op, jij smerige kleine wandluis!”

“Ik heb niks gedaan, juffrouw Bulstronk. Eerlijk niet. Ik heb dat slijmerige beest nooit eerder gezien.”

“Sta onmiddellijk op, jij vies vuil luizeëi!”

Met tegenzin stond Matilda op. Ze zat op de tweede rij. In de rij achter haar zat Lavendel, die zich een beetje schuldig voelde. Het was niet de bedoeling geweest haar vriendin in moeilijkheden te brengen. Toch was ze zeker niet van plan te bekennen.

“Jij bent een walgelijk, afstotelijk, weerzinwekkend loedertje!” schreeuwde de Bulstronk. “Deze school is veel te goed voor jou! Jij zou achter de tralies moeten zitten, daar hoor je thuis! Ik zal zorgen dat de hoogste klassen jou met hockeysticks de gang door en de deur uitjagen. Ik zal zorgen

dat de onderwijzers jou onder gewapende begeleiding naar huis brengen! En dan zal ik er op toezien dat jij voor minstens veertig jaar naar een tuchtschool voor misdadige meisjes wordt gestuurd!”

De Bulstronk was nu zo wild van woede dat haar gezicht gloeiend rood was en schuimvlokjes in haar mondhoecken samenklonterden. Maar zij was niet de enige die haar kalmte verloor. Matilda werd ook kwaad. Ze had er geen bezwaar tegen beschuldigd te worden van iets dat ze had gedaan. Dat vond ze nog wel redelijk. Maar het was iets heel nieuws voor haar te worden beschuldigd van een misdaad die ze niet had begaan. Ze had helemaal niets te maken met dat enge beest in het glas. Verdorie, dacht ze, die rottige Bulstronk gaat mij dat toch niet echt in de schoenen schuiven, hè?

“Ik heb het niet gedaan!” gilte ze.

“O jawel, dat heb je wel!” brulde de Bulstronk terug. “Niemand anders had zo’n streek kunnen bedenken! Je vader had gelijk toen hij me voor jou waarschuwde!” De vrouw scheen alle zelfbeheersing te hebben verloren. Ze raasde en tierde als een bezetene. “Jij kan deze school wel vergeten, jongedame!” schreeuwde ze. “Jij kan alles verder wel vergeten! Ik zal er persoonlijk voor zorgen dat jij ergens wordt opgeborgen waar zelfs de kraaien niet op je kunnen schijten! Jij zult het daglicht waarschijnlijk nooit meer aanschouwen!”

“Ik zeg toch dat ik het niet heb gedaan!” gilde Matilda. “Ik heb zo’n beest nog nooit van mijn leven gezien!”

“Jij hebt een...een...een krokodil in mijn water gedaan!” krijste de Bulstronk terug. “Er is geen ergere misdaad denkbaar tegen een schoolhoofd! Nu ga je zitten en je houdt je kop dicht! Schiet op, ga onmiddellijk zitten!”

“Maar ik zeg toch...” schreeuwde Matilda, die weigerde te gaan zitten.

“En ik zeg je dat je je bek moet houden!” bulderde de Bulstronk. “Als je niet meteen je kop houdt doe ik mijn riem af en zal ik jou er van langs geven met het uiteinde waar de gesp aan zit!”

Matilda ging langzaam zitten. O, wat gemeen! Wat onrechtvaardig! Hoe durfden ze haar van school af te gooien voor iets dat ze niet had gedaan!

Matilda voelde zich steeds woedender worden...en woedender...en woedender...zo onverdraaglijk woedend dat het niet lang meer zou duren of er zou iets knappen van binnen.

De salamander kronkelde nog steeds rond in het grote waterglas. Hij leek slecht op zijn gemak. Het glas was niet groot genoeg. Matilda staarde woedend naar de Bulstronk. Wat haatte ze dat mens! Ze keek naar het glas met de salamander. Ze verlangde vurig er heen te lopen en de inhoud met salamander en al over het hoofd van de

Bulstronk te gieten. Ze beefde bij de gedachte wat de Bulstronk dan met haar zou doen.

Het Hoofd zat achter de tafel en staarde angstig en tegelijkertijd geboeid naar de wriemelende salamander in het glas. Matilda kon ook haar ogen niet van het glas afhouden. Nu be kroop haar heel langzaam een buitengewoon merkwaardig gevoel. Het zat vooral in haar ogen. Daar scheen zich een soort elektrische lading te verzamelen. En broeide een gevoel van macht. Grote krachten concentreerden zich diep in haar ogen. Maar er kwam nog iets anders bij, een heel ander gevoel, dat ze niet kon begrijpen. Het leek op bliksem. Er schenen een soort bliksemstralen in golven uit haar ogen te flitsen. Haar ogen begonnen te gloeien in hun kassen, alsof er binnenin energie werd opgebouwd. Het was een verbijsterende ervaring. Ze hield haar ogen strak op het glas gericht. Nu concentreerde de kracht zich in een punt van elk oog en werd sterker en sterker. Het voelde alsof miljoenen piepkleine onzichtbare armpjes met handjes eraan uit haar ogen schoten in de richting van het glas waar ze naar staarde.

“Duw om!” fluisterde Matilda. “Duw het om!” Ze zag het glas wiebelen. Het helde echt even een paar millimeter naar achteren en daarna stond het weer recht. Ze bleef ertegenaan duwen met al die miljoenen onzichtbare armpjes en handjes die uit haar ogen reikten. Ze voelde de kracht regelrecht uit de twee zwarte stipjes in haar pupillen flitsen.

“Duw het om!” fluisterde ze weer. “Duw het om!” Weer wiebelde het glas. Ze duwde nog harder, ze dwong haar ogen nog meer kracht uit te stoten. En toen, heel, heel langzaam, zo langzaam dat ze het nauwelijks kon zien, begon het glas achterover te hellen, steeds verder en verder naar achteren tot het precies op de rand van de bodem balanceerde. En daar bleef het een paar seconden staan wankelen voor het tenslotte omviel en met een scherp getinkel op de tafel neerkwam. Het water plensde met de kronkelende salamander over juffrouw Bulstronks enorme boezem. Het Hoofd slaakte een gil die alle ramen van de school deed rinkelen en voor de tweede keer in vijf minuten schoot ze als een raket uit haar stoel. De salamander sloeg zijn klauwachtige pootjes in het jak en klemde zich wanhopig vast aan de grote boezem. De Bulstronk keek omlaag, zag hem zitten en gilde nog harder. Na een veeg van haar hand zeilde het diertje door de klas en kwam neer op de vloer naast Lavendels tafeltje. Ze bukte zich vlug, pakte hem op en deed hem in haar pennendoos voor een volgende keer. Een salamander, bedacht ze, kon best nog eens van pas komen.

De Bulstronk stond voor de klas met een gezicht dat meer dan ooit op een gekookte ham leek, trillend van razernij. Haar massieve boezem zwoegde en op haar blouse zat een grote donkere plek, die waarschijnlijk nat was tot op de huid. “Wie heeft dat gedaan?” donderde ze. “Kom op! Beken!

Kom naar voren! Dit keer zul je me niet ontsnappen! Wie is verantwoordelijk voor deze smeerlapperij? Wie heeft het glas omgegooid?”

Niemand gaf antwoord. De hele klas zweeg als het graf.

“Matilda!” brulde ze. “Jij was het! Ik weet dat jij het was!”

Matilda zat doodstil op de tweede rij en zei niets. Een eigenaardige rust en zelfvertrouwen vloeiden door haar heen. Plotseling merkte ze dat ze voor niemand ter wereld bang was. Met alleen de kracht van haar ogen had ze een glas water om laten vallen en de inhoud over de verschrikkelijke Bulstronk heen geplensd en wie dat kon, kon alles.

“Zeg op, jij miezerige mossel!” brulde de Bulstronk. “Geef toe dat jij het hebt gedaan!”

Matilda keek strak in de fonkelende ogen van de razende reuzin en zei doodkalm: “Ik ben sinds het begin van de les niet van mijn plaats geweest. Dat is het enige wat ik erover kan zeggen.”

Plotseling kwam de hele klas in opstand tegen het Hoofd. “Ze heeft zich niet verroerd!” riepen ze. “Matilda is niet van haar plaats geweest! Niemand is van zijn plaats geweest! U moet het zelf hebben omgegooid!”

“Ik heb het heel zeker niet zelf omgegooid!” bulderde de Bulstronk. “Hoe durven jullie dat te zeggen! Zeg op, juffrouw Engel! Jij moet alles hebben gezien! Wie heeft mijn glas

omgegooid?”

“Geen van de kinderen, juffrouw Bulstronk,” antwoordde juffrouw Engel. “Ik kan zweren dat niemand van zijn plaats is geweest sinds u hier bent. Alleen Nico, en hij is niet uit zijn hoek gekomen.”

Juffrouw Bulstronk keek woedend naar juffrouw Engel. Juffrouw Engel keek onversaagd terug. “Ik spreek de waarheid, juffrouw Bulstronk,” zei ze. “U moet het ongemerkt zelf omgestoten hebben. Zulke dingen gebeuren wel vaker.”

“Ik heb schoon genoeg van dit stelletje nutteloze dwergen!” brulde de Bulstronk. “Ik ben niet van plan hier nog meer kostbare tijd te verspillen!” En met die woorden marcheerde ze de klas uit en knalde de deur achter zich dicht.

In de geschokte stilte die volgde, liep juffrouw Engel naar voren en ging achter haar tafel voor de klas staan. “Oef!” zei ze. “We hebben voor vandaag wel genoeg school gehad, hè? Jullie mogen op de speelplaats wachten op je ouders.”

Hoofdstuk 15

Het tweede wonder

Matilda ging niet met de anderen mee naar buiten. Toen alle kinderen weg waren, zat zij nog aan haar tafeltje stilletjes na te denken. Ze wist dat ze iemand moest vertellen over wat er met het glas was gebeurd. Zo'n geweldig geheim kon ze onmogelijk voor zich houden. Wat zij nodig had was een groot mens, een wijs en aardig mens, dat haar kon helpen de betekenis van deze buitengewone gebeurtenis te begrijpen.

Aan haar vader en moeder had ze niets. Als zij het al zouden geloven, en dat was niet erg waarschijnlijk, zouden ze bijna zeker niet beseffen hoe wonderbaarlijk het was wat zich die middag in de klas had afgespeeld. In een opwelling besloot Matilda dat de enige die ze graag in vertrouwen wilde nemen, juffrouw Engel was.

Matilda en juffrouw Engel waren alleen in de klas achtergebleven. Juffrouw Engel zat aan de tafel en bladerde wat papieren door. Ze keek op en zei: “Hee, Matilda, ga jij niet met de anderen mee buiten spelen?” Matilda vroeg: “Mag ik alstublieft even met u praten?”

“Ja, natuurlijk. Zit je iets dwars?”

“Er is iets heel raars met me gebeurd, juf.” Juffrouw Engel was meteen op haar hoede. Sinds de twee rampzalige bezoeken die ze kort geleden voor Matilda had afgelegd, het eerste bij het Hoofd en het tweede bij de vreselijke meneer en mevrouw Wurmhout, had juffrouw Engel veel nagedacht over dit kind en zich afgevraagd hoe ze haar het beste kon helpen. En daar zat Matilda in de klas met een vreemd opgetogen uitdrukking op haar gezicht en vroeg of ze even met haar mocht praten. Juffrouw Engel had haar nog nooit zo eigenaardig zien kijken.

“Ja hoor, Matilda,” zei ze. “Vertel maar wat jou voor raars is overkomen.”

“Juffrouw Bulstronk gaat mij toch niet van school afgooien, hè?” vroeg Matilda. “Ik had dat beest echt niet in haar kan gedaan. Dat zweer ik u.”

“Dat weet ik wel,” zei juffrouw Engel.

“Moet ik van school af?”

“Ik denk het niet,” zei juffrouw Engel. “Juffrouw Bulstronk was gewoon een beetje over haar toeren, dat is alles.”

“O gelukkig,” zei Matilda. “Maar daar wou ik het niet over hebben.”

“Waar wil je het dan over hebben, Matilda?”

“Ik wil het hebben over het glas water met dat beest erin,” zei Matilda. “Zag u hoe het over juffrouw Bulstronk heen

plensde?”

“Ja zeker.”

“Nou, juf. Ik ben er met geen vinger aan geweest. Ik ben er niet eens bij in de buurt geweest.”

“Dat weet ik wel,” zei juffrouw Engel. “Je hoorde toch wat ik tegen juffrouw Bulstronk zei, dat jij het niet gedaan kon hebben.”

“Maar ik heb het wel gedaan, juf,” zei Matilda. “Daar wou ik het nou precies met u over hebben.”

Juffrouw Engel wachtte even en bestudeerde het meisje. “Ik geloof niet dat ik het helemaal begrijp,” zei ze.

“Ik werd zo kwaad dat ik van iets werd beschuldigd dat ik niet had gedaan, dat ik het liet gebeuren.”

“Wat liet je gebeuren, Matilda?”

“Ik liet het glas omvallen.”

“Ik begrijp nog steeds niet wat je bedoelt,” zei juffrouw Engel vriendelijk.

“Ik deed het met mijn ogen,” zei Matilda. “Ik staarde naar het glas en wenste dat het om zou vallen. En toen werden mijn ogen helemaal heet en raar en schoot er een soort kracht uit en viel het glas om.”

Juffrouw Engel keek Matilda strak aan door haar stalen brillette en Matilda keek strak terug.

“Ik begrijp het nog steeds niet goed,” zei juffrouw Engel. “Bedoel je dat je door je wil het glas liet omvallen?”

“Ja,” zei Matilda. “Met mijn ogen.”

Juffrouw Engel bleef even zwijgen. Ze dacht niet dat Matilda expres een leugen vertelde. Waarschijnlijk was haar levendige fantasie met haar op hol geslagen. “Bedoel je dat jij zat waar je nu zit en tegen het glas zei dat het om moest vallen en dat het toen gebeurde?”

“Zo ongeveer wel, juf.”

“Als jij dat hebt gedaan dan is dat wel bijna het grootste wonder dat iemand heeft verricht sinds de dagen van Christus.”

“Ik heb het echt gedaan, juf.”

Toch is het merkwaardig, dacht juffrouw Engel, hoe vaak kleine kinderen zulke fantasieën hebben. Ze besloot zo zachtzinnig mogelijk een eind te jnaken aan dat fantasietje. “Zou je het nog eens kunnen doen?” vroeg ze niet onvriendelijk.

“Ik weet het niet,” zei Matilda. “Maar ik denk het wel.”

Juffrouw Engel zette het nu lege glas midden op de tafel. “Moet ik er water in doen?” vroeg ze met een glimlachje.

“Ik denk niet dat dat wat uitmaakt,” zei Matilda.

“Toe dan maar. Ga je gang. Laat het maar omvallen.”

“Het duurt misschien een tijdje.”

“Je mag er net zo lang over doen als je wilt,” zei juffrouw Engel. “Ik heb alle tijd.”

Matilda zat op de tweede rij, ongeveer drie meter van juffrouw Engel af. Ze zette haar ellebogen op het tafeltje en hield haar hoofd in haar handen. Dit keer begon ze meteen te commanderen. “Val om, glas, val om!” beval ze, maar haar lippen bewogen niet en ze maakte geen enkel geluid. Ze schreeuwde de woorden in haar hoofd.

En nu concentreerde ze haar hele geest, hersens en wil op haar ogen en opnieuw, maar dit keer veel vlugger, voelde ze de elektrische lading komen en begon de kracht te groeien en werden haar ogen steeds heter. Toen schoten miljoenen onzichtbare armpjes naar het glas en zonder enig geluid te maken bleef ze tegen het glas schreeuwen in haar hoofd. Ze zag het wiebelen, naar een kant overhellen en toen viel het rinkelend om op het tafelblad, nog geen dertig centimeter van de over elkaar geslagen armen van juffrouw Engel af.

Juffrouw Engels mond viel open en haar ogen werden zo ver opengesperd dat je het wit rondom haar pupillen zag. Ze zei geen woord. Dat kon ze niet. Ze was zo diep geschokt door het wonder, dat ze met stomheid geslagen was. Ze staarde met open mond naar het glas en leunde zo ver mogelijk naar achteren in haar stoel alsof het iets heel gevaarlijks was. Daarna hief ze langzaam haar hoofd op en keek naar Matilda. Ze zag dat het kind spierwit was geworden en trilde en riet nietsziende, glazige ogen voor zich uit

staarde. Haar hele gezicht was veranderd: de ogen groot en helder en stil. Ze zag er schitterend uit in haar stille gloed.

Juffrouw Engel wachtte. Ze trilde zelf ook een beetje. Ze zag hoe het kind langzaam tot zichzelf kwam. En ineens, klik, kreeg haar gezicht een uitdrukking van bijna hemelse rust. “Ik ben okee,” zei ze. “Ik ben helemaal okee, juf. Maakt u zich maar niet ongerust.”

“Je leek zo heel ver weg,” fluisterde juffrouw Engel diep onder de indruk.

“O, dat was ik ook. Ik vloog langs de sterren met zilveren vleugels,” zei Matilda. “Het was fantastisch.”

Juffrouw Engel staarde nog steeds vol verwondering naar het kind alsof ze De Schepping, Het Begin Van Alle Dingen, Het Eerste Ontwaken was.

“Het ging dit keer veel vlugger,” zei Matilda kalm.

“Het is onmogelijk!” Juffrouw Engel snakte naar adem. “Ik geloof het niet! Ik kan het onmogelijk geloven!” Ze sloot haar ogen en hield ze een poosje dicht. Toen ze haar ogen opendeed scheen ze zichzelf weer in de hand te hebben. “Zou jij bij mij thuis thee willen komen drinken?” vroeg ze.

“O, heel graag,” zei Matilda.

“Goed. Pak je spullen, dan zie ik je zo buiten.”

“U vertelt dit...dit toch aan niemand, hè, juf?”

“Dat zou ik nooit doen,” zei juffrouw Engel.

Hoofdstuk 16

Het huisje van juffrouw Engel

Juffrouw Engel en Matilda ontmoetten elkaar bij het schoolhek en wandelden samen door de hoofdstraat van het dorp. Ze kwamen langs de groenteboer, met een etalage vol appels en sinaasappels, de slager, die bloederige stukken vlees voor het raam had uitgestald en blote kippen had opgehangen, het kleine bankfiliaal, de kruidenier en de elektriciteitswinkel. Toen waren ze het dorp uit en wandelden ze op een smalle landweg waar geen mensen meer liepen en maar heel weinig auto's reden. Nu ze alleen waren werd Matilda ineens druk en levendig. Het leek alsof een veiligheidsklep binnen in haar het had gegeven en een golf van energie had losgelaten. Met wilde sprongen draafde ze naast juffrouw Engel voort en haar vingers dwarrelden door de lucht alsof zij ze naar alle windstreken wilde rondstrooien. De woorden schoten uit haar mond als vuurwerk. Het was juf dit en juf dat en “Juf, ik heb het gevoel dat ik bijna alles op de hele wereld kan laten bewegen. Niet alleen maar glazen omduwen en zulke kleine dingen...Ik voel dat ik tafels en stoelen om kan gooien, juf...Zelfs met mensen erop zou ik

stoelen om kunnen duwen, denk ik. En nog wel grotere dingen dan tafels en stoelen...Ik heb alleen wat tijd nodig om mijn ogen sterk te maken en dan kan ik het naar buiten duwen, die kracht, tegen wat dan ook, als ik er maar strak genoeg naar staar...Ik moet heel erg strak naar iets staren, juf, heel heel strak, en dan voel ik het komen achter mijn ogen en worden mijn ogen heet alsof ze in brand staan, maar dat vind ik helemaal niet erg, en juf..."

"Kalm aan, kind. Kalm aan een beetje," zei juffrouw Engel. "Laten we niet te hard van stapel lopen."

"Maar u vindt het toch wel interessant, hè, juf?"

"O, het is heel erg interessant," zei juffrouw Engel.

"Het is meer dan interessant. Maar we moeten van nu af aan heel voorzichtig zijn, Matilda."

"Waarom moeten we voorzichtig zijn, juf?"

"Omdat we te maken hebben met geheimzinnige krachten, kind, waar we niets van afweten. Ik denk niet dat het kwade krachten zijn. Misschien zijn het wel goede. Ze zouden zelfs goddelijk kunnen zijn. Maar of ze dat zijn of niet, we kunnen er beter heel voorzichtig mee omgaan."

Dat waren wijze woorden van een wijze vrouw, maar Matilda was veel te opgewonden om dat in te zien. "Ik begrijp niet waarom we zo voorzichtig moeten zijn," zei ze huppelend.

"Ik probeer je uit te leggen," zei juffrouw Engel geduldig,

“dat we te maken hebben met iets onbekends. Het is iets onverklaarbaars. Het juiste woord ervoor is fenomeen. Het is een fenomeen.”

“Ben ik een fenomeen?” vroeg Matilda.

“Dat is heel goed mogelijk,” zei juffrouw Engel. “Maar ik heb liever niet dat je over jezelf denkt als iets bijzonders. Ik dacht zo dat we misschien dit fenomeen een beetje verder konden onderzoeken. Gewoon wij samen, maar wel heel voorzichtig de hele tijd.”

“Wilt u dat ik het nog eens doe, juf?”

“Dat is wat ik eigenlijk wilde voorstellen,” zei juffrouw Engel behoedzaam.

“Hè ja,” zei Matilda.

“Ik ben zelf,” zei juffrouw Engel, “waarschijnlijk veel meer onder de indruk van wat je deed dan jij. En ik probeer er een redelijke verklaring voor te vinden.”

“Zoals wat?” vroeg Matilda.

“Zoals, of het misschien iets te maken heeft met het feit dat jij uitzonderlijk voorlijk bent.”

“Wat betekent dat precies?” vroeg Matilda.

“Een voorlijk kind,” zei juffrouw Engel, “is een kind dat al vroeg blijk geeft van een grote intelligentie. Jij bent een ongelooflijk voorlijk kind.”

“Ben ik dat echt?” vroeg Matilda.

“Ja, natuurlijk. Dat weet je zelf ook wel. Kijk maar naar wat

je leest. Kijk naar de wiskunde die je doet.”

“U zult wel gelijk hebben,” zei Matilda.

Juffrouw Engel stond versteld van haar bescheidenheid.

“Ik vraag me toch af,” zei ze, “of deze plotselinge gave die je hebt gekregen om iets te kunnen bewegen zonder het aan te raken, iets te maken heeft met de kracht van je hersens.”

“Bedoelt u dat er misschien niet genoeg plaats is in mijn hoofd voor al die hersens en dat er dus iets uitgeduwd moest worden?”

“Dat bedoel ik niet precies,” zei juffrouw Engel glimlachend. “Maar wat er ook gebeurt, ik zeg het nog eens, we moeten heel voorzichtig te werk gaan van nu af aan. Ik ben heus niet vergeten wat een vreemde, verre glans op je gezicht lag toen je voor de tweede keer het glas om liet vallen.”

“Denkt u dat het mij kwaad kan doen? Is dat wat u denkt, juf?”

“Je voelde je heel eigenaardig, is het niet?”

“Ik voelde me fantastisch,” zei Matilda. “Heel even vloog ik langs de sterren met zilveren vleugels. Dat heb ik u al verteld. En zal ik u nog eens wat vertellen, juf? Het ging de tweede keer gemakkelijker, veel gemakkelijker. Ik denk dat het net zo is als bij andere dingen: Hoe meer je oefent hoe gemakkelijker het gaat.”

Juffrouw Engel liep langzaam zodat het kleine meisje haar bij kon houden zonder hard te lopen. Het was heel rustig

daar op de smalle landweg nu ze het dorp achter zich hadden gelaten. Het was een van die gouden herfstdagen en de heggen zaten vol bramen en spinrag. De bessen van de meidoorn werden al rijp en rood voor de vogels in de koude winterdagen. Hier en daar stonden hoge bomen aan weerszijden, eiken, platanen en essen en soms een tamme kastanje. Juffrouw Engel, die het even over iets anders wilde hebben, leerde Matilda hoe de bomen heten en hoe zij ze kon herkennen aan de vorm van hun bladeren en aan de schors op hun stam. Matilda nam alles in zich op en borg het zorgvuldig op in haar geheugen.

Tenslotte kwamen ze bij een opening in de heg aan de linkerkant van de weg, die was afgesloten met een houten hek. “Hierheen,” zei juffrouw Engel. Ze deed het hek open, ging Matilda voor door het hek en deed het achter hen dicht. Ze liepen nu op een smal weggetje dat niet meer was dan een hobbelig karrespoor. Aan beide zijden waren hoge heggen van hazelnotestruiken vol trossen rijpe, bruine noten in groene jasjes. Binnenkort zouden de eekhoorns ze verzamelen, zei juffrouw Engel, en ze goed opbergen voor de komende grauwe maanden.

“Woont u hier echt?” vroeg Matilda.

“Ja,” antwoordde juffrouw Engel. Dat was alles wat ze zei.

Matilda had er nooit een seconde over nagedacht waar haar juf woonde. Ze had haar altijd louter als een

onderwijzeres gezien, iemand die uit het niets opdook, les gaf en weer verdween. Denken wij kinderen er wel eens over na, vroeg ze zich af, waar onze juffies heengaan na school? Vragen wij ons wel eens af of ze alleen wonen, of een moeder thuis hebben, of een zusje of een man? “Woont u helemaal alleen, juf?” vroeg ze.

“Ja,” zei juffrouw Engel. “Helemaal alleen.”

Ze liepen over de diepe, door de zon gedroogde moddersporen van het weggetje. Je moest goed uitkijken waar je je voeten neerzette anders zou je zo je enkel verzwikken. Er zaten een paar kleine vogeltjes in de takken van de struiken en dat was alles.

“Het is maar een arbeidershuisje,” zei juffrouw Engel. “Je moet je er niet te veel van voorstellen. We zijn er bijna.”

Ze kwamen bij een klein, groen hekje dat half begraven zat in de heg rechts, bijna onzichtbaar door de overhangende takken. Juffrouw Engel bleef even stilstaan met één hand op het hekje en zei: “Daar is het. Daar woon ik.”

Matilda zag een smal paadje dat naar een piepklein bakstenen huisje leidde. Het huisje was zo klein dat het meer op een poppenhuis leek dan op een huis voor mensen. De bakstenen waren oud en verweerd en bleekrood van kleur. Het huisje had een leien dak en een klein schoorsteentje. Aan de voorkant zaten twee raampjes niet groter dan een krant en er was geen bovenverdieping. Het paadje liep door

een wildernis van brandnetels, braamstruiken en lang, bruin gras. Een enorme eik overschaduwde het huisje. Zijn massieve, uitwaaiierende takken leken het kleine gebouwtje te omarmen en misschien wel af te schermen van de buitenwereld.

Juffrouw Engel draaide zich om met een hand op het hekje dat ze nog steeds niet open had gedaan en zei tegen Matilda: “Een dichter, Dylan Thomas, schreef eens een paar regels waar ik steeds aan moet denken wanneer ik dit pad oploop.”

Matilda wachtte en juffrouw Engel begon met een mooie, gedragen stem het gedicht op te zeggen:

Nooit en nooit, mijn kind, dat wijd en zijd
Het land doorkruist van sprookjes bij de haard, in slaap
gesust,
Vrees of geloof dat de wolf in de schapewitte dos
Te voorschijn springen zal met grof geblaas, mijn lieve,
lieve meid,
Uit een hol in opgewaaide bladeren in de dauw
gedoopte tijd
En je hart verslindt in het huisje in het grote, roze bos.

Het bleef even stil. Matilda, die nog nooit beroemde, romantische gedichten had horen opzeggen, was diep

ontroerd. “Het is net muziek,” fluisterde ze.

“Het is ook muziek,” zei juffrouw Engel. En daarna, alsof ze zich een beetje schaamde dat ze zo’n geheim stukje van zichzelf had blootgegeven, duwde ze vlug het hekje open en liep het pad op. Matilda bleef achter. Ze was een beetje huiverig geworden voor deze plek. Het kwam haar zo onwerkelijk voor, zo fantastisch en onaards. Het was haast een illustratie bij de sprookjes van Grimm of Andersen. Het was het huisje waar de arme houthakker woonde met Hans en Grietje en waar Roodkapjes grootmoeder woonde. Het was ook het huisje van de zeven dwergen en van de drie beren en de hele rest. Het kwam regelrecht uit een sprookje.

“Kom mee, liefje,” riep juffrouw Engel achterom. Matilda volgde haar het pad op.

De voordeur zat vol groene verf schilfers en er zat geen sleutelgat in. Juffrouw Engel tilde gewoon de klink op, duwde de deur open en ging naar binnen. Al was ze niet groot, ze moest bukken in de deuropening. Matilda liep achter haar aan en stond in een soort tunneltje.

“Ga maar mee naar de keuken dan kun je me helpen theezetten,” zei juffrouw Engel en ging haar voor door het smalle tunneltje naar de keuken, als je het tenminste een keuken kon noemen. Het was niet groter dan een flinke klerenkast met een klein raampje in de achterste muur en een gootsteen onder het raampje. Tegen een andere muur was

een plank vastgemaakt, zeker om het eten op klaar te maken, en boven de plank hing één enkel kastje. Op de plank stonden een primus, een steelpannetje en een halfvolle fles melk. Een primus is een klein kampeerbrandertje dat je vult met petroleum, aansteekt en dan pomp je om genoeg druk voor de vlam te krijgen.

“Ga jij maar wat water halen dan steek ik de primus aan,” zei juffrouw Engel. “De put is achter het huis. Hier, neem de emmer mee. In de put hangt een touw. Je moet de emmer aan de haak hangen en laten zakken, maar pas op dat je er zelf niet in valt.”

Matilda had meer dan ooit het gevoel dat ze droomde. Ze pakte de emmer en liep ermee de achtertuin in. Boven de put was een houten afdakje en aan een dwarsbalk hing daar het touw in een donker, bodemloos gat. Matilda trok het touw op en hing de emmer aan de haak. Daarna liet ze hem zakken tot ze een plons hoorde en het touw slap werd. Ze trok hem op en ja, er zat water in de emmer.

“Is dit genoeg?” vroeg ze toen ze ermee binnenkwam.

“Precies genoeg,” zei juffrouw Engel. “Dat had je vast nooit eerder gedaan.”

“Nee, nog nooit,” zei Matilda. “Het is leuk. Hoe komt u aan genoeg water voor uw bad?”

“Ik ga nooit in bad,” zei juffrouw Engel. “Ik was me

staande. Ik haal een emmer water, dat maak ik warm op de primus, en dan kleed ik me uit en was me van top tot teen.”

“Doet u dat echt?” vroeg Matilda.

“Ja, natuurlijk,” zei juffrouw Engel. “Alle arme mensen wasten zich zo tot voor kort. En zij hadden niet eens een primus. Ze moesten het water opwarmen boven het vuur in de haard.”

“Bent u arm, juf?”

“Ia,” zei juffrouw Engel. “Erg arm. Een goed kacheltje is dit, vind je niet?” De primus ruiste met een krachtige, blauwe vlam en het water in het pannetje begon al te borrelen.

Juffrouw Engel pakte een theepot uit het kastje en deed wat theebladeren in de pot. Ze pakte ook een half bruin brood. Ze sneed er twee dunne boterhammetjes af, haalde wat margarine uit een plastic doosje en smeerde het op de boterhammetjes.

Margarine, dacht Matilda. Ze moest echt heel arm zijn.

Juffrouw Engel haalde een dienblad te voorschijn en daarop zette ze twee bekers, de theepot, de halfvolle fles melk en een bord met de twee sneetjes brood. “Ik heb jammer genoeg geen suiker,” zei ze. “Ik gebruik nooit suiker in de thee.”

“Dat geeft niet,” zei Matilda. Wijs als ze was scheen ze precies te weten hoe gevoelig de situatie lag en ze was heel voorzichtig niets te zeggen dat haar vriendin in verlegenheid

kon brengen.

“Laten we in de zitkamer theedrinken,” zei juffrouw Engel. Ze nam het dienblad op, liep de keuken uit, en door het donkere tunneltje naar de voorkamer. Matilda volgde haar op de voet, maar in de deuropening van de zogenaamde zitkamer bleef ze staan en keek stomverbaasd rond. De kamer was klein en vierkant als een gevangenis. Het bleke, schemerige daglicht viel binnen door één enkel piepklein raampje aan de voorkant waar geen gordijnen voor hingen. De enige voorwerpen in de hele kamer waren twee omgekeerde houten kistjes die dienst deden als stoelen, en een derde kistje als tafel ertussenin. Dat was alles. Er hingen geen schilderijen aan de muur, er lag geen kleed op de ruwe, ongewreven plankenvloer. Tussen de planken waren spleten waarin zich veel stof en vuil had verzameld. Het plafond was zo laag dat Matilda als ze sprong er bijna bij kon met haar vingertoppen. De muren waren gewit, maar zo te zien niet met verf. Toen Matilda eroverheen wreef met haar handpalm kwam er een wit poeder af. Het was witkalk, het goedkope spul dat wordt gebruikt voor koeiestallen en kippenhokken.

Matilda was ontzet. Woonde hier haar nette en altijd zo keurig geklede juf? Was dit alles wat ze had om in thuis te komen na een lange werkdag? Het was niet te geloven. En hoe kwam dat eigenlijk? Er moest hier iets vreemds aan de hand zijn.

Juffrouw Engel zette het blad op één van de omgekeerde kisten. “Ga zitten, liefje. Ga zitten,” zei ze, “dan drinken we een lekker warm kopje thee. Pak maar een boterham. Ze zijn allebei voor jou. Ik eet nooit iets wanneer ik thuiskom. Ik prop me altijd vol bij de schoollunch en daar heb ik genoeg aan tot de volgende ochtend.”

Matilda ging op een omgekeerde kist zitten en meer uit beleefdheid dan iets anders nam ze een boterham met margarine en begon te eten. Thuis zou ze nu toast met roomboter en aardbeienjam hebben gegeten en waarschijnlijk een lekker stuk cake toe. En toch was dit op de een of andere manier veel leuker. Er was iets geheimzinnigs in dit huisje, iets heel raadselachtigs, en Matilda brandde van verlangen te weten wat het raadsel was.

Juffrouw Engel schonk de thee in en deed er een scheutje melk bij. Ze scheen zich volkomen op haar gemak te voelen daar op die omgekeerde kist in die kale kamer met een beker thee op haar knie.

“Weet je,” zei ze, “ik heb nog eens goed nagedacht over wat jij met dat glas deed. Het is een heel bijzondere kracht die je hebt gekregen, weet je dat.”

“Ja, juf, dat weet ik,” zei Matilda kauwend op haar boterham met margarine.

“Voor zover ik weet,” ging juffrouw Engel verder, “is niemand anders in de wereldgeschiedenis er ooit in geslaagd

een voorwerp te verplaatsen zonder het aan te raken, of ertegenaan te blazen of hulp van buitenaf.”

Matilda knikte maar zei niets.

“Het zou fascinerend zijn,” zei juffrouw Engel, “uit te vinden hoe ver die kracht van jou gaat. O, ik weet wel dat jij denkt dat je vrijwel alles wat je wilt kunt bewegen, maar dat weet ik nog zo net niet.”

“Ik zou dolgraag iets echt groots willen proberen,” zei Matilda.

“En hoe zit het met de afstand?” vroeg juffrouw Engel. “Moet jij altijd dichtbij een voorwerp zijn of niet?”

“Dat weet ik echt niet,” zei Matilda, “maar het zou leuk zijn om dat uit te vinden.”

Hoofdstuk 17

Het verhaal van juffrouw Engel

“We moeten vooral niets overhaasten,” zei juffrouw Engel, “dus kunnen we net zo goed nog een kopje thee drinken. En eet dat andere sneetje brood ook op. Je zult wel honger hebben.”

Matilda nam de tweede boterham en at hem langzaam op. De margarine smaakte helemaal niet gek. Als ze het niet had geweten, zou ze het vast niet hebben geproefd. “Juf,” zei ze plotseling, “verdient u heel erg weinig bij ons op school?”

Juffrouw Engel keek vlug op. “Nee, dat valt wel mee,” zei ze. “Ik verdien net zoveel als de anderen.”

“Maar het moet wel heel weinig zijn als u zo vreselijk arm bent,” zei Matilda. “Wonen de andere juffies net als u, zonder meubels, zonder fornuis en zonder badkamer?”

“Nee hoor,” zei juffrouw Engel een beetje stijfjes. “Ik ben de uitzondering op de regel.”

“Ik denk dat u misschien wel graag heel simpel leeft,” probeerde Matilda nog eens. “Schoonmaken zal wel veel vlugger gaan als je geen meubels hebt om te wrijven of van die sierdingetjes die je elke dag moet af stoffen. En als je geen

ijskast hebt hoeft je ook niet al die troep te kopen, zoals eieren en mayonaise en ijs om hem op te vullen. Dat bespaart je een hoop boodschappen.”

Ineens zag Matilda dat het gezicht van juffrouw Engel helemaal was veranderd. Haar hele lichaam was verstijfd. Ze had haar schouders hoog opgetrokken en haar lippen opeengeperst en ze zat daar met haar beker in haar handen geklemd en staarde erin alsof ze naar een manier zocht om deze niet-zo-heel-erg-onschuldige vragen te beantwoorden.

Er viel een lange, pijnlijke stilte. Binnen dertig seconden was de sfeer in dat kleine kamertje volslagen veranderd en vibreerde van geheimen en verlegenheid. Matilda zei: “Het spijt me erg dat ik u die vragen heb gesteld, juf. Het gaat me niets aan.”

Bij deze woorden scheen juffrouw Engel weer een beetje tot zichzelf te komen. Ze schudde met haar schouders en zette zorgvuldig haar beker op het blad.

“Waarom zou je dat niet vragen?” zei ze. “Het moest er toch een keer van komen. Jij bent veel te pienter om je dat niet af te vragen. Misschien wilde ik zelfs wel dat je dat vroeg. Misschien heb ik jou daar eigenlijk voor uitgenodigd. Jij bent in feite de allereerste die hier op bezoek komt sinds ik hier woon.”

Matilda zei niets. Ze voelde de spanning in het kamertje stijgen en stijgen.

“Jij bent zoveel wijzer dan andere kinderen van jouw leeftijd,” ging juffrouw Engel verder, “dat ik er verstoeld van sta. Al zie je eruit als een kind, je bent niet echt een kind, want je geest en de kracht van je brein lijken volledig volgroeid. We zouden je dus een volwassen kind kunnen noemen, als je begrijpt wat ik bedoel.”

Matilda zei nog steeds niets. Ze wachtte af.

“Tot nu toe,” zei juffrouw Engel, “kon ik er maar niet toe komen met iemand over mijn problemen te praten. Ik schaamde me ervoor en ik had er de moed ook niet toe. Alle moed die ik had, is eruit geslagen toen ik klein was. Maar nu verlang ik er plotseling wanhopig naar alles aan iemand te vertellen. Ik weet dat je maar een heel klein meisje bent maar jij bezit ergens een soort toverkracht, dat heb ik met eigen ogen gezien.”

Matilda spitste haar oren. Vroeg de stem die ze hoorde om hulp? Dat moest bijna wel. Dat kon niet anders.

De stem ging door. “Wil je nog thee?” vroeg de stem. “Ik geloof dat er nog wat is.”

Matilda knikte.

Juffrouw Engel schonk de thee in de bekertjes en deed er wat melk bij. Weer nam ze haar eigen beker in beide handen en dronk met kleine teugjes.

Het bleef lang stil voor ze zei: “Mag ik je een verhaal vertellen?”

“Ja, natuurlijk,” zei Matilda.

“Ik ben drieëntwintig jaar oud,” zei juffrouw Engel. “Toen ik geboren werd, was mijn vader dokter hier in het dorp. We hadden een mooi, oud huis van rode baksteen. Het staat nogal verborgen in het bos achter de heuvels. Je zult het wel niet kennen.”

Matilda zweeg.

“Daar werd ik geboren,” zei juffrouw Engel. “Kort daarna gebeurde de eerste ramp. Mijn moeder stierf toen ik twee was. Mijn vader had een drukke praktijk. Daarom moest hij iemand hebben om het huishouden te doen en voor mij te zorgen. Dus vroeg hij mijn tante, mijn moeders ongetrouwde zuster, om bij ons te komen wonen. Ze stemde toe en ze kwam.”

Matilda luisterde gespannen. “Hoe oud was die tante toen ze bij jullie introk?” vroeg ze.

“Niet zo oud,” zei juffrouw Engel. “Een jaar of dertig, schat ik. Maar ik kon haar meteen al niet uitstaan. Ik miste mijn moeder verschrikkelijk. En mijn tante was geen aardig mens. Dat wist mijn vader niet omdat hij bijna nooit thuis was. Wanneer hij er was, gedroeg ze zich heel anders.”

Juffrouw Engel wachtte even en nam een slokje thee. “Ik weet niet waarom ik jou dit allemaal vertel,” zei ze een beetje beschaamd.

“Gaat u alstublieft door,” zei Matilda.

“Nou,” zei juffrouw Engel, “daarna kwam de tweede ramp. Toen ik vijf was stierf mijn vader plotseling. Het ene ogenblik was hij er nog en het volgende was hij verdwenen. Dus bleef ik alleen achter met mijn tante. Zij werd mijn wettelijke voogd. Ze had de volledige ouderlijke macht over me. En op de een of andere manier werd zij de eigenares van het huis.”

“Hoe stierf uw vader?” vroeg Matilda.

“Interessant dat je dat vraagt,” zei juffrouw Engel. “Ik was toen veel te jong om me dat af te vragen, maar ik heb later ontdekt dat zijn dood omgeven is door een waas van geheimzinnigheid.”

“Was het niet bekend hoe hij gestorven is?” vroeg Matilda.

“Nee, niet precies,” zei juffrouw Engel aarzelend. “Zie je, niemand kon geloven dat hij ooit zoiets zou doen. Hij was zo’n verstandige, evenwichtige man.”

“Wat zou doen?” vroeg Matilda.

“Zelfmoord plegen.”

Matilda stond paf.

“Heeft hij dat gedaan?” vroeg ze ademloos.

“Daar leek het wel op,” zei juffrouw Engel. “Tja, wie zal het zeggen?” Ze haalde haar schouders op, draaide zich om en staarde uit het raampje.

“Ik weet wat u denkt,” zei Matilda. “U denkt dat uw tante hem heeft vermoord en ervoor heeft gezorgd dat het net leek

alsof hij het zelf had gedaan.”

“Ik denk niets,” zei juffrouw Engel. “Je moet nooit zulke dingen denken als je er geen bewijs voor hebt.”

Het bleef stil in het kamertje. Matilda zag dat de handen die de beker vasthielden, licht trilden. “Wat gebeurde er toen?” vroeg ze. “Wat gebeurde er toen u alleen achterbleef met die tante? Was ze niet lief voor u?”

“Lief?” zei juffrouw Engel. “Ze was een duivelin. Zodra mijn vader uit de weg was, werd ze een verschrikking. Mijn leven was een nachtmerrie.”

“Wat deed ze dan met u?” vroeg Matilda.

“Ik wil er niet over praten,” zei juffrouw Engel. “Het is al te vreselijk. Uiteindelijk werd ik zo doodsbang voor haar dat ik al begon te bibberen wanneer ze de kamer binnenkwam. Je moet goed begrijpen dat ik geen sterke persoonlijkheid had zoals jij. Ik was altijd al een beetje schuw en verlegen.”

“Had u geen andere familie?” vroeg Matilda. “Geen ooms of tantes of oma’s die u op kwamen zoeken?”

“Niet dat ik weet,” zei juffrouw Engel. “Ze waren allemaal dood of geëmigreerd. En zo is het nu nog steeds.”

“Dus u groeide op in dat huis helemaal alleen met uw tante,” zei Matilda. “Maar u ging toch wel naar school?”

“Ja, natuurlijk,” zei juffrouw Engel. “Ik zat op dezelfde school als jij nu. Maar ik woonde thuis.” Juffrouw Engel hield op en staarde in haar lege beker. “Ik probeer je uit te leggen,”

zei ze, “dat ik in de loop der jaren zo volledig onderdrukt en gekleineerd werd door dit monster van een tante, dat wanneer ze mij een bevel gaf, wat het ook was, ik haar ogenblikkelijk gehoorzaamde. Zo iets komt wel vaker voor, weet je. En tegen mijn tiende jaar was ik haar slaaf geworden. Ik deed het hele huishouden. Ik maakte haar bed op. Ik waste en streek haar kleren. Ik kookte. Ik leerde alles doen wat nodig was in huis.”

“Maar had u niet bij iemand daarover kunnen klagen?” vroeg Matilda.

“Bij wie dan?” vroeg juffrouw Engel. “Ik was trouwens veel te bang om te klagen. Ik zei toch al dat ik haar slaaf was.”

“Sloeg ze u?”

“Over de details zullen we het niet hebben,” zei juffrouw Engel.

“Wat afschuwelijk,” zei Matilda. “Moest u de hele tijd huilen?”

“Alleen wanneer er niemand bij was,” zei juffrouw Engel. “Ik mocht niet huilen als zij er was. Maar ik leefde voortdurend in angst en vrees.”

“Wat gebeurde er toen u van school afging?” vroeg Matilda.

“Ik kon goed leren,” zei juffrouw Engel. “Ik had met gemak naar de universiteit kunnen gaan. Maar daar was geen sprake van.”

“Waarom niet, juf?”

“Omdat ik thuis moest blijven om het huishouden te doen.”

“Hoe bent u dan onderwijzeres geworden?” vroeg Matilda.

“Er is een kweekschool in Reading,” zei juffrouw Engel. “Dat is maar veertig minuten met de bus. Daar mocht ik heen op voorwaarde dat ik elke dag regelrecht naar huis kwam om te wassen, te strijken, schoon te maken en voor het eten te zorgen.”

“Hoe oud was u toen?” vroeg Matilda.

“Toen ik naar de kweekschool ging was ik achttien,” zei juffrouw Engel.

“U had toch gewoon uw boeltje kunnen pakken en weggaan,” zei Matilda.

“Niet voor ik een baan had,” zei juffrouw Engel. “En vergeet niet dat ik tegen die tijd zo onder de duim van mijn tante zat dat ik dat nooit zou hebben gedurfd. Je kunt je niet voorstellen hoe het is om volledig onderdrukt te worden door zo’n sterke persoonlijkheid. Het maakt je zo slap als een vaatdoek. Nou, dat is het dan. Dat is het treurige verhaal van mijn leven. Nu heb ik wel genoeg gepraat.”

“Alstublieft, niet ophouden,” zei Matilda. “U bent nog niet klaar. Hoe bent u erin geslaagd toch bij haar weg te komen en hier in dit grappige, kleine huisje te gaan wonen?”

“Ja, dat was tenminste iets,” zei juffrouw Engel. “Daar ben ik trots op.”

“Vertel dan,” zei Matilda.

“Nou,” zei juffrouw Engel, “toen ik mijn baan als onderwijzeres kreeg, zei mijn tante dat ik haar veel geld schuldig was. Ik vroeg waarom. Ze zei: “Omdat ik je al die jaren te eten heb gegeven en kleren en schoenen voor je heb gekocht.” Ze zei dat het duizenden en duizenden ponden was, alles bij elkaar, en dat ik haar terug moest betalen door haar tien jaar lang mijn salaris te geven. “Je krijgt een pond zakgeld per week,” zei ze. “Meer krijg je niet.” Ze regelde het zelfs zo met de school dat mijn salaris direct op haar bankrekening werd gestort. Ze liet me een papier tekenen.”

“Dat had u niet moeten doen,” zei Matilda. “Uw salaris was uw grote kans op vrijheid.”

“Ik weet het, ik weet het,” zei juffrouw Engel, “maar ik was toen al bijna mijn hele leven haar slaaf geweest en ik had niet het lef of de moed om nee te zeggen. Ik was nog steeds doodsbang voor haar. Ze kon me nog steeds diep kwetsen.”

“Hoe bent u aan haar ontsnapt?” vroeg Matilda.

“Ja,” zei juffrouw Engel. Voor het eerst glimlachte ze. “Dat was twee jaar geleden. Dat was mijn grootste triomf.”

“Vertel dan,” zei Matilda.

“Ik stond altijd heel vroeg op om een wandeling te maken terwijl mijn tante nog sliep,” zei juffrouw Engel. “En op een

dag ontdekte ik dit kleine huisje. Het stond leeg. Ik zocht uit wie de eigenaar was. Dat was een boer. Ik ben naar hem toe gegaan. Boeren staan ook altijd heel vroeg op. Hij was de koeien aan het melken. Ik vroeg hem of ik zijn huisje mocht huren. ‘Maar daar kunt u niet wonen,’ riep hij. ‘Er is daar niets, geen stromend water, niets!’

‘Ik wil er gaan wonen,’ zei ik. ‘Ik ben heel romantisch. Ik ben er verliefd op geworden. Alstublieft, verhuur het aan mij.’

‘U bent niet wijs,’ zei hij. ‘Maar als u erop staat dan gaat u uw gang maar. De huur is tien pence per week.’

‘Hier hebt u een maand huur vooruit,’ zei ik en gaf hem veertig pence. ‘En dank u wel.’”

“Wat fantastisch!” riep Matilda. “Dus had u plotseling een eigen huisje voor u alleen! Maar hoe raapte u genoeg moed bij elkaar om het uw tante te vertellen?”

“Dat viel niet mee,” zei juffrouw Engel. “Ik moest me ertoe dwingen. Op een avond nadat ik voor het eten had gezorgd, ging ik naar boven en pakte mijn weinige bezittingen in een kartonnen doos. Daarna liep ik naar beneden en vertelde dat ik wegging. ‘Ik heb een huis gehuurd,’ zei ik. Mijn tante plofte bijna uit elkaar van woede. ‘Een huis gehuurd!’ schreeuwde ze. ‘Hoe kan jij nou een huis huren van maar één pond per week?’

“‘Heb ik toch gedaan,’” zei ik.

“En hoe ben jij van plan eten voor jezelf te kopen?”

“Dat zie ik nog wel,” mompelde ik en rende de voordeur uit.”

“Wat goed!” riep Matilda. “Dus toen was u eindelijk vrij!”

“Ik was eindelijk vrij,” zei juffrouw Engel. “En ik kan je niet zeggen hoe heerlijk dat was.”

“Maar hebt u de laatste twee jaar echt hier gewoond met maar één pond per week?” vroeg Matilda.

“Ja zeker,” zei juffrouw Engel. “Ik betaal tien pence huur en van de rest kan ik net wat petroleum voor mijn primus en mijn lamp kopen en wat melk, thee, brood en margarine. Meer heb ik eigenlijk niet nodig. Ik heb je al verteld dat ik altijd extra veel eet bij de schoollunch.”

Matilda staarde haar aan. Wat een dappere daad van juf! Ze was plotseling een heldin in Matilda’s ogen. “Is het hier niet vreselijk koud ‘s winters?” vroeg ze.

“Ik heb mijn primus,” zei juffrouw Engel. “Je zou ervan staan te kijken hoe behaaglijk ik het hier kan maken.”

“Hebt u een bed, juf?”

“Nou nee, eigenlijk niet,” zei juffrouw Engel en glimlachte weer. “Maar ze zeggen dat het heel gezond is op een harde ondergrond te slapen.”

Opeens zag Matilda de hele situatie glashelder voor zich. Juffrouw Engel had hulp nodig. Ze kon zo onmogelijk nog veel langer doorgaan. “U zou veel beter af zijn,” zei ze, “als u ophield met werken en een uitkering kreeg.”

“Dat zou ik nooit doen,” zei juffrouw Engel. “Ik ben dol op lesgeven.”

“Die afschuwelijke tante,” zei Matilda, “die woont zeker nog steeds in uw mooie, oude huis?”

“Nou en of,” zei juffrouw Engel. “Ze is maar een jaar of vijftig. We zijn heus nog lang niet van haar af.”

“Denkt u dat uw vader echt wilde dat zij het huis voorgoed hield?”

“Ik weet zeker van niet,” zei juffrouw Engel. “Ouders geven een voogd vaak het recht om een bepaalde tijd in het huis te blijven wonen, maar het wordt vrijwel altijd beheerd voor het kind. Zodra het kind volwassen is, wordt het zijn of haar eigendom.”

“Dan is het toch zeker uw huis?” vroeg Matilda.

“Mijn vaders testament is nooit gevonden,” zei juffrouw Engel. “Het ziet ernaar uit dat iemand het heeft vernietigd.”

“Naar de dader hoeven we niet lang te zoeken,” zei Matilda.

“Nee,” zei juffrouw Engel.

“Maar als er geen testament is, juf, dan krijgt u toch automatisch het huis? U bent de naaste bloedverwant.”

“Dat is wel zo,” zei juffrouw Engel, “maar mijn tante kwam op de proppen met een papier dat mijn vader zogenaamd zou hebben ondertekend en waarin stond dat hij het huis nalaat aan zijn schoonzuster in ruil voor haar goede zorgen

voor mij. Ik weet zeker dat het een vervalsing is, maar dat kan niemand bewijzen.”

“Kunt u het niet toch proberen?” vroeg Matilda. “Kunt u geen goede advocaat in de arm nemen en het uitvechten?”

“Daar heb ik het geld niet voor,” zei juffrouw Engel. “En je moet niet vergeten dat deze tante van mij een zeer gerespecteerd lid van de gemeenschap is. Zij heeft een heleboel invloed.”

“Wie is het dan?” vroeg Matilda.

Juffrouw Engel aarzelde even. Toen zei ze zachtjes: “Juffrouw Bulstronk.”

Hoofdstuk 18

De namen

“Juffrouw Bulstronk?!” schreeuwde Matilda en schoot van verrassing een heel eind de lucht in. “Bedoelt u dat zij die tante is? Heeft zij u grootgebracht?”

“Ja,” zei juffrouw Engel.

“Geen wonder dat u doodsbang was,” riep Matilda. “We zagen haar pas geleden een meisje bij haar vlechten pakken en over het hek slingeren!”

“O, dat is nog niets,” zei juffrouw Engel. “Na de dood van mijn vader, toen ik vijfeneenhalf was, moest ik altijd alleen in het bad. En als ze bovenkwam en vond dat ik me niet goed had gewassen, hield ze mijn hoofd onder water tot ik bijna stikte. Maar laat ik niet beginnen over alle dingen die ze deed. Daar schieten we niets mee op.”

“Nee,” zei Matilda. “Dat is wel zo.”

“Wij zijn hier gekomen om over jou te praten,” zei juffrouw Engel, “en nu zit ik de hele tijd over mezelf te praten. Ik lijk wel gek. Het interesseert me veel meer wat jij allemaal kunt doen met die wonderbaarlijke ogen van jou.”

“Ik kan dingen bewegen,” zei Matilda. “Dat weet ik. Ik kan

dingen omduwen.”

“Wat zou je ervan zeggen als we eens heel voorzichtig een proef op de som namen om te zien hoeveel je precies kunt bewegen en omduwen?”

Tot haar verwondering zei Matilda: “Als u het niet erg vindt, juf, doe ik het liever niet. Ik wil nu naar huis om na te denken over alles wat ik vanmiddag heb gehoord.”

Juffrouw Engel stond meteen op. “Ja, natuurlijk,” zei ze. “Ik heb je al veel te lang hier gehouden. Je moeder is vast ongerust.”

“Zij is nooit ongerust,” zei Matilda lachend. “Maar ik wil toch graag naar huis als u het niet erg vindt.”

“Kom dan maar mee,” zei juffrouw Engel. “Het spijt me dat ik niets lekkers bij de thee had voor jou.”

“Het was best lekker,” zei Matilda. “Ik vond het heel gezellig.”

Ze liepen de hele weg naar Matilda's huis naast elkaar zonder één woord te zeggen. Juffrouw Engel voelde dat Matilda dat liever had. Het kind scheen zo verdiept in haar gedachten, dat ze nauwelijks keek waar ze liep. Toen ze bij Matilda's huis kwamen zei juffrouw Engel, “Je kunt maar beter vergeten wat ik je vanmiddag heb verteld.”

“Dat kan ik u niet beloven,” zei Matilda. “Maar ik beloof u wel dat ik er met niemand over zal praten, zelfs niet met u.”

“Dat lijkt me heel verstandig,” zei juffrouw Engel.

“Maar ik kan u echt niet beloven dat ik er niet meer aan zal denken, juf,” zei Matilda. “Ik heb er de hele weg vanaf uw huis over lopen denken en ik geloof dat ik een glimpje van een idee heb.”

“Doe dat nou maar niet,” zei juffrouw Engel. “Toe, denk er niet meer aan.”

“Ik zou u graag drie dingen willen vragen voor ik erover ophoud,” zei Matilda. “Wilt u daar nog antwoord op geven, juf?”

Juffrouw Engel glimlachte. Het was heel merkwaardig, dacht ze bij zichzelf, hoe dit piepkleine meisje zomaar ineens haar problemen op haar schoudertjes nam en nog wel op zo’n vastberaden manier. “Tja,” zei ze, “het hangt ervan af wat je wilt vragen.”

“De eerste vraag is deze,” zei Matilda, “hoe noemde juffrouw Bulstronk uw vader als ze samen thuis waren?”

“Ik weet zeker dat ze hem Marcus noemde,” zei juffrouw Engel. “Dat was zijn voornaam.”

“En hoe noemde uw vader juffrouw Bulstronk?”

“Zij heet Agatha,” zei juffrouw Engel, “en zo zou hij haar hebben genoemd.”

“En de laatste vraag,” zei Matilda. “Hoe werd u thuis genoemd door uw vader en juffrouw Bulstronk?”

“Zij noemden mij Marijke,” zei juffrouw Engel. Matilda dacht goed na over deze antwoorden. “Ik zal het voor de

zekerheid nog even herhalen,” zei ze. “Thuis werd uw vader Marais, juffrouw Bulstronk Agatha en u Marijke genoemd. Klopt dat?”

“Dat klopt,” zei juffrouw Engel.

“Dank u wel,” zei Matilda. “En nu zal ik het er niet meer over hebben.”

Juffrouw Engel vroeg zich af wat er in vredesnaam in het hoofd van het kind omging. “Geen domme dingen doen, hoor,” zei ze.

Matilda lachte, draaide zich om en rende het tuinpad op naar de voordeur. “Dag, juf!” riep ze. “En nog bedankt voor de thee!”

Hoofdstuk 19

Het oefenen

Matilda trof zoals gewoonlijk een leeg huis aan. Haar vader was nog niet thuis van zijn werk, haar moeder was nog niet terug van de bingo en haar broer kon overal zijn. Ze liep regelrecht naar de zitkamer en trok de la van een kast open waar ze wist dat haar vader een doos sigaren bewaarde. Ze pakte er een uit, nam hem mee naar haar kamer en deed de deur op slot.

En nu oefenen, zei ze tegen zichzelf. Het zal niet meevallen maar het moet lukken.

Haar plan om juffrouw Engel te helpen, begon vaste vorm aan te nemen in haar hoofd. Ze had het nu bijna helemaal tot in details uitgewerkt, maar alles hing ervan af of zij één bepaald ding zou kunnen doen met de kracht van haar ogen. Ze wist dat ze het niet zomaar ineens zou kunnen, maar ze vertrouwde erop dat ze er met een hoop oefening en inspanning in zou slagen. De sigaar was noodzakelijk. Hij was misschien een beetje te dik maar het gewicht was precies goed. Daar zou ze prima mee kunnen oefenen.

In Matilda's kamertje stond een kaptafeltje met een

haarborstel, een kam en twee bibliotheekboeken erop. Ze schoof deze dingen opzij en legde de sigaar midden op het tafeltje. Daarna liep ze weg en ging op de rand van haar bed zitten. Ze zat nu ongeveer drie meter van de sigaar af.

Ze leunde achterover en begon zich te concentreren. Al heel vlug voelde ze de elektriciteit haar hoofd binnen vloeien en zich achter haar ogen verzamelen. De ogen werden heet en miljoenen piepkleine onzichtbare handjes vlogen als vonken in de richting van de sigaar. “Beweeg!” fluisterde ze en tot haar grote verrassing rolde de sigaar met het rood en gouden bandje in het midden bijna onmiddellijk over het tafelblad en viel op de grond.

Matilda had dat met veel plezier gedaan. Het was heerlijk om te doen. Het leek of vonken rond en rond-wervelden in haar hoofd en uit haar ogen flitsten. Het gaf haar een gevoel van macht dat bijna hemels was. En wat ging het vlug dit keer! En zo gemakkelijk.

Ze liep door de kamer, raapte de sigaar op en legde hem weer op het tafeltje.

Nu wordt het moeilijk, dacht ze. Maar als ik de kracht heb om te duwen dan moet ik met die kracht toch zeker ook dingen op kunnen tillen? Het is van het grootste belang dat ik leer hoe ik dingen moet optillen. Ik moet leren hoe ik het ding de lucht in krijg en hoe ik het in de lucht laat hangen. Zo’n sigaar is tenslotte niet zo zwaar.

Ze ging op de rand van haar bed zitten en begon opnieuw. Het kostte nu niet veel moeite de kracht achter haar ogen op te roepen. Het was bijna zoiets als het overhalen van een trekker in haar hoofd. “Omhoog!” fluisterde ze, “omhoog! Omhoog!”

Eerst rolde de sigaar een eindje weg. Maar Matilda concentreerde zich intens en langzaam werd één kant van de sigaar een centimeter of twee van het tafelblad opgelicht. Met grote inspanning wist ze hem een seconde of tien zo te houden. Daarna viel hij weer op de tafel.

“Oef!” hijgde ze. “Het gaat! Het begint al een beetje te komen!”

Een uur lang bleef Matilda oefenen en tenslotte lukte het haar met louter de kracht van haar ogen de hele sigaar van het tafeltje te tillen en hem ongeveer een minuut in de lucht te houden. Toen was ze ineens zo uitgeput dat ze zich achterover op haar bed liet vallen en in slaap viel.

Zo vond haar moeder haar een poosje later. “Wat mankeert jou?” vroeg de moeder en schudde haar wakker. “Ben je ziek?”

“O jee,” zei Matilda. Ze ging overeind zitten en keek om zich heen. “Nee hoor. Ik ben niet ziek. Ik was alleen een beetje moe.”

Sindsdien sloot Matilda zich iedere dag na school op haar kamer op en oefende met de sigaar. Al gauw ging het

fantastisch. De volgende woensdagavond, precies zes dagen nadat ze was begonnen met oefenen, kon ze niet alleen de sigaar optillen maar hem in de lucht alles laten doen wat ze wilde. Het was geweldig. “Ik kan het!” riep ze. “Ik kan het echt! Ik kan de sigaar de lucht in krijgen met de kracht van mijn ogen en hem overal heen laten vliegen!”

Nu hoefde ze alleen nog haar grote plan uit te voeren.

Hoofdstuk 20

Het derde wonder

De volgende dag was het donderdag en dat betekende, dat wist de klas van juffrouw Engel maar al te goed, dat ‘s middags meteen na de lunch het schoolhoofd les zou komen geven.

‘s Morgens zei juffrouw Engel: “Sommigen van jullie hebben geen prettige herinneringen aan de vorige keer dat juffrouw Bulstronk les gaf, dus laten we allemaal proberen vandaag extra voorzichtig en verstandig te zijn. Hoe gaat het met je oren, Erik, na je laatste aanvaring met juffrouw Bulstronk?”

“Ze heeft ze uitgerekt,” zei Erik. “Mijn moeder zegt dat ze kan zien dat ze groter zijn geworden.”

“En Robert,” zei juffrouw Engel, “ik ben blij te zien dat je geen haar verloren hebt sinds vorige donderdag.”

“Mijn hoofd deed daarna ontzettend pijn,” zei Robert.

“En jij, Nico,” zei juffrouw Engel, “probeer alsjeblieft niet het Hoofd te slim af te zijn. Je was echt een beetje brutaal tegen haar de vorige week.”

“Ik kan haar niet uitstaan,” zei Nico.

“Probeer dat niet zo duidelijk te laten merken,” zei juffrouw Engel. “Daar schiet je niets mee op. Zij is heel erg sterk. Ze heeft spieren als staalkabels.”

“Ik wou dat ik groot was,” zei Nico. “Dan sloeg ik haar zo plat als een dubbeltje.”

“Dat betwijfel ik,” zei juffrouw Engel. “Geen mens heeft haar ooit klein gekregen.”

“Wat gaat zij ons vanmiddag vragen?” vroeg een klein meisje.

“Bijna zeker de tafel van drie,” zei juffrouw Engel. “Die hebben jullie deze week moeten leren. Zorg ervoor dat jullie hem goed kennen.”

De lunch kwam en ging voorbij.

Na het eten liepen ze weer naar de klas. Juffrouw Engel ging aan een kant van het lokaal staan. Ze zaten allemaal doodstil en angstig te wachten. En daar kwam als een dood en verderf zaaiende reuzin, de Bulstronk de klas binnenstappen in haar groene broek en bruine jak. Ze liep regelrecht naar de waterkan, tilde hem op en keek erin.

“Ik ben blij te zien,” zei ze, “dat er dit keer geen slijmerige beesten in mijn water zitten. Als dat wel zo was geweest dan zouden er buitengewoon onplezierige dingen zijn gebeurd met iedereen in deze klas. En daar hoor jij ook bij, juffrouw Engel.”

De klas bleef stil en tot het uiterste gespannen. Ze wisten

nu het een en ander van deze tijgerin af en niemand wilde enig risico lopen.

“Goed dan,” donderde de Bulstronk. “We zullen eens kijken hoe goed jullie de tafel van drie kennen. Of met andere woorden, we zullen eens kijken hoe slecht juffrouw Engel jullie de tafel van drie heeft geleerd.” De Bulstronk stond wijdbeens voor de klas met haar handen op de heupen en keek woest naar juffrouw Engel, die zwijgend aan de zijkant stond.

Matilda zat roerloos aan haar tafeltje op de tweede rij en hield alles goed in de gaten.

“Jij daar!” schreeuwde de Bulstronk. Ze wees met een vinger zo dik als een deegroller op een jongen die Wilfred heette. Wilfred zat helemaal rechts op de voorste rij. “Sta op, jij!” schreeuwde ze tegen hem.

Wilfred stond op.

“Zeg de tafel van drie op van achteren naar voren!” blafte de Bulstronk.

“Van achteren naar voren?” stamelde Wilfred. “Maar ik heb hem niet van achteren naar voren geleerd.”

“Zie je wel!” riep de Bulstronk triomfantelijk. “Ze heeft jullie weer niks geleerd! Juffrouw Engel, waarom heb je ze geen barst geleerd de afgelopen week?”

“Dat is niet waar, juffrouw Bulstronk,” zei juffrouw Engel. “Ze hebben allemaal de tafel van drie geleerd. Maar ik zie niet

in wat ze eraan hebben de tafels van achteren naar voren te leren. Ze hebben er niets aan wat dan ook van achteren naar voren te leren. Het gaat er in het leven om, juffrouw Bulstronk, vooruit te gaan en niet achteruit. Ik waag het te betwijfelen of zelfs u bijvoorbeeld een eenvoudig woord als wrang van achteren naar voren kunt spellen. Dat betwijfel ik ten zeerste.”

“Niet zo brutaal, juffie!” snauwde de Bulstronk. Ze wendde zich weer tot de arme Wilfred. “Nou goed, jochie,” zei ze, “vertel me dit dan maar eens: Ik heb zeven appels, zeven sinaasappels en zeven bananen. Hoeveel vruchten heb ik bij elkaar? Vooruit, schiet op! Geef antwoord!”

“Dat is optellen!” riep Wilfred. “Dat is niet de tafel van drie!”

“Jij stomme idioot!” schreeuwde de Bulstronk. “Jij etterende steenpuist! Jij luizige stinkzwam! Dat is wel de tafel van drie! Er zijn drie verschillende hoopjes en ieder hoopje bestaat uit zeven stuks. Drie zevens zijn eenentwintig. Zie je dat dan niet, jij morsige mestkever! Je krijgt nog één kans. Ik heb acht theekoppen, acht moorkoppen en acht stomkoppen zoals jij. Hoeveel koppen heb ik alles bij elkaar! Meteen antwoord geven.”

De arme Wilfred was helemaal in de war. “Wacht!” riep hij. “Wacht even! Ik moet acht theekoppen en acht moorkoppen optellen.” Hij begon op zijn vingers te tellen.

“Jij oliedomme uilebal!” gilde het Hoofd. “Jij mottige meelwurm! Dat is geen optellen! Dat is vermenigvuldigen! Het antwoord is driemaal acht! Of is het achtmaal drie? Wat is het verschil tussen driemaal acht en achtmaal drie? Nou? Vertel me dat eens, jij miezerig klein mormel, en vlug een beetje!”

Wilfred was nu te bang en te verbijsterd om nog één woord uit te kunnen brengen.

In twee stappen stond de Bulstronk naast hem en met een verbazingwekkende, gymnastische truc, misschien judo of karate, schopte ze met haar voet tegen de achterkant van Wilfreds benen zodat het jongetje omhoog schoot en een salto maakte in de lucht. Halverwege de salto greep ze hem bij de enkel en liet hem ondersteboven in de lucht bengelen als een geplukte kip bij de poelier.

“Achtmaal drie!” schreeuwde de Bulstronk en zwaaide Wilfred heen en weer aan zijn enkel. “Achtmaal drie is hetzelfde als driemaal acht en driemaal acht is vierentwintig! Herhaal!”

Op dat ogenblik sprong Nico op aan de andere kant van de klas, wees opgewonden naar het bord en krijste: “Het krijtje! Het krijtje! Kijk dan naar het krijtje! Het krijtje beweegt vanzelf!”

Nico's gekrijs klonk zo schrill en hysterisch, dat iedereen in de klas, ook de Bulstronk, naar het bord keek. En ja hoor,

daar zweefde een splinternieuw staafje krijt voor het zwart-grijze oppervlak van het bord.

“Het schrijft!” krijste Nico. “Het krijtje schrijft iets op het bord!”

En dat was zo.

Agatha!

“Wat zullen we nou krijgen?” gilde de Bulstronk. Ze was diep geschokt haar voornaam daar op het bord te zien verschijnen, geschreven door een onzichtbare hand. Ze liet Wilfred op de grond vallen. Daarna gilde ze tegen niemand in het bijzonder: “Wie doet dat? Wie schrijft daar?”

Het krijtje bleef doorschrijven.

Agatha, dit is Marcus.

Dit is Marcus!

Iedereen in de klas hoorde de Bulstronk naar adem snakken. “Nee!” riep ze. “Dat kan niet! Dat kan Marcus niet zijn!”

Dit is Marcus wel,

Reken maar.

Juffrouw Engel wierp vanaf de zijkant van de klas een

snelle blik op Matilda. Het kind zat kaarsrecht aan haar tafeltje, met opgeheven hoofd, samengeknepen lippen en ogen die schitterden als sterren.

Agatha, geeg mijn Marijke haar huis terug.

Om de een of andere reden staarde iedereen nu naar de Bulstronk. Haar gezicht was wit als sneeuw, haar mond opende en sloot zich als een vis op het droge en stootte een reeks half verstikte kreungeluiden uit.

Geef mijn Maraijke haar salaris terug.

Geef mijn Marijke het huis en maak dat je wegkomt.

Doe je dat niet dan zal ik je krijgen dan ik je te pakken nemen net zoals jij mij te pakken hebt genomen.

Dit is Marcus.

Ik hou je in de gaten, Agatha!

Het krijtje hield op met schrijven. Het bleef nog even in de lucht hangen en viel toen plotseling rinkelend op de vloer en brak in tweeën.

Wilfred, die weer naar zijn stoel op de eerste rij was teruggegaan, gilte: “Juffrouw Bulstronk is gevallen! Juffrouw Bulstronk ligt op de grond!”

Dit was nog het opwindendste van alles. De hele klas sprong op om het goed te kunnen zien. En ja hoor, daar lag de reusachtige gestalte van het Hoofd languit op haar rug op de vloer, helemaal knock-out.

Juffrouw Engel rende erheen en knielde naast de gevallen reuzin neer. “Ze is flauwgevallen,” zei ze. “Ze is bewusteloos! Ga vlug de schoolzuster halen!” Drie kinderen renden het lokaal uit.

Nico, altijd bereid tot actie, sprong op en pakte de grote waterkan. “Mijn vader zegt dat koud water het beste is om iemand bij te brengen,” zei hij en meteen gooide hij de hele inhoud van de kan over het hoofd van de Bulstronk. Niemand protesteerde, ook juffrouw Engel niet.

Wat Matilda betreft, zij bleef roerloos achter haar tafeltje zitten. Ze voelde zich vreemd opgetogen. Ze had het gevoel dat ze in aanraking was gekomen met iets dat niet van deze wereld was, het hoogste punt van de hemel, de verste ster. Ze had gevoeld hoe de kracht achter haar ogen samenvloeide en als warme vloeistof door haar schedel stroomde. Ze had gevoeld hoe haar ogen gloeiend heet werden, heter dan ooit tevoren, en hoe iets uit haar oogkassen wegschoot, dat het krijtje optilde en begon te schrijven. Het leek alsof zij nauwelijks iets had gedaan, zo gemakkelijk was het geweest.

De schoolzuster kwam het lokaal binnenrennen, op de voet gevolgd door drie juffen en twee meesters.

“Nee maar! Eindelijk heeft iemand haar gevloerd!” riep een van de meesters grijnzend. “Gefeliciteerd, juffrouw Engel!”

“Wie heeft dat water over haar heen gegoooid?” vroeg de schoolzuster.

“Ik,” zei Nico trots.

“Mooi werk,” zei een andere meester. “Zullen we nog wat halen?”

“Hou op,” zei de schoolzuster. “We moeten haar naar haar kamer brengen.”

Alle juffen en meesters plus de schoolzuster waren nodig om de enorme vrouw op te tillen en met haar de klas uit te strompelen.

Juffrouw Engel zei tegen de klas: “Ik denk dat jullie maar het beste naar de speelplaats kunnen gaan en jezelf bezighouden tot de volgende les.” Ze draaide zich om, liep naar het bord en veegde zorgvuldig alles uit wat daar geschreven stond.

De kinderen stroomden de klas uit. Matilda liep met ze mee, maar toen ze langs juffrouw Engel kwam bleef ze staan. Haar twinkelende ogen ontmoetten de ogen van haar juf. Juffrouw Engel rende naar haar toe, sloeg haar armen om het kleine meisje heen en gaf haar een dikke zoen.

Hoofdstuk 21

Een nieuw thuis

Later op die dag ging als een lopend vuurtje door de school dat het Hoofd was bijgekomen en daarna doodsbleek en met opeengeperste lippen de school uit was gemarcheerd.

De volgende ochtend kwam ze niet op school. Tussen de middag belde meneer Dophoed, het vervangend schoolhoofd, naar haar huis om te informeren of ze soms ziek was. Er werd niet opgenomen.

Na school besloot meneer Dophoed op onderzoek uit te gaan, dus wandelde hij naar het huis waar juffrouw Bulstronk woonde, het aardige bakstenen landhuisje in de bossen achter de heuvels, dat bekend stond als het Rode Huis.

Hij belde aan. Geen antwoord.

Hij klopte. Geen antwoord.

Hij riep: “Is er iemand?” Geen antwoord. Hij rammelde aan de deur en tot zijn verrassing was deze niet op slot. Hij ging naar binnen.

Het was doodstil in huis. Er was niemand. Maar alle meubels stonden er nog. Meneer Dophoed liep de trap op

naar de grote slaapkamer. Hier leek ook alles normaal, tot hij laden opentrok en in de kasten keek. Er waren geen kleren, ondergoed of schoenen meer. Alles was weg.

Ze is ervandoor, zei meneer Dophoed bij zichzelf en hij ging terug om het schoolbestuur ervan op de hoogte te stellen dat het Hoofd van de school was verdwenen.

Twee dagen later ontving juffrouw Engel een aangetekende brief van een plaatselijke notaris waarin stond dat het testament van haar overleden vader plotseling op geheimzinnige wijze te voorschijn was gekomen. Uit dit document bleek dat juffrouw Engel al sinds de dood van haar vader de wettelijke eigenaar was van een bezit aan de rand van het dorp, dat bekend stond als het Rode Huis en tot voor kort werd bewoond door een zekere Agatha Bulstronk. In het testament stond ook dat haar vaders spaargeld, dat gelukkig nog steeds veilig op de bank stond, aan haar was nagelaten. De notaris vroeg in zijn brief of juffrouw Engel zo vriendelijk wilde zijn zo vlug mogelijk op zijn kantoor te komen zodat het huis en het geld op haar naam konden worden gezet.

Dat deed juffrouw Engel en binnen drie weken verhuisde ze naar het Rode Huis, het huis waarin ze was opgegroeid en waar gelukkig alle meubels en schilderijen van vroeger waren achtergebleven. Vanaf die dag kwam Matilda elke dag na school op bezoek in het Rode Huis en er ontstond een hechte vriendschap tussen de onderwijzeres en het kleine

meisje.

Ook op school veranderde veel. Zodra duidelijk werd dat juffrouw Bulstronk voorgoed was verdwenen, werd de uitstekende meneer Dophoed benoemd tot schoolhoofd. En niet lang daarna werd Matilda overgeplaatst naar de hoogste klas, waar juffrouw Gypjes al vlug ontdekte dat dit verbazende kind inderdaad zo pienter was als juffrouw Engel had beweerd.

Op een middag een paar weken later zat Matilda na school zoals altijd thee te drinken met juffrouw Engel in de keuken van het Rode Huis, toen Matilda ineens zei: “Er is iets vreemds met me gebeurd, juf.”

“Wat dan?” vroeg juffrouw Engel.

“Vanmorgen,” zei Matilda, “probeerde ik voor de grap iets om te duwen met mijn ogen en het ging niet. Ik kreeg er geen beweging in. Ik voelde ook geen hitte achter mijn ogen. De kracht is weg. Ik geloof dat ik hem helemaal kwijt ben.”

Juffrouw Engel smeerde zorgvuldig boter op een bruine boterham en deed er wat aardbeienjam op. “Zoiets verwachtte ik eigenlijk al,” zei ze.

“O ja? Waarom?” vroeg Matilda.

“Tja,” zei juffrouw Engel. “Het blijft gissen, maar ik denk dat het ongeveer zo zit. Toen je bij mij in de klas zat had je niets te doen, niets om je voor in te spannen. Jouw enorme brein werd gek van frustratie. Het borrelde en kookte als een

dolle in je hoofd. Er zat daar een geweldige energie opgekropt, die je niet kwijt kon, en op de een of andere manier kon je die energie uit je ogen laten schieten en er dingen mee bewegen. Maar nu is alles anders. Je zit in de hoogste klas en je neemt het op tegen kinderen die twee keer zo oud zijn als jij. En nu wordt al die geestelijke energie in de klas verbruikt. Voor het eerst moeten je hersens hard werken en bezig blijven. Dat is prima. Het is maar een theorie, hoor, en misschien niet zo'n beste theorie, maar toch denk ik dat ik er niet ver naast zit."

"Ik ben blij dat het zo is," zei Matilda. "Ik zou niet graag als een soort wonderdoener door het leven gaan."

"Jij hebt al meer dan genoeg gedaan," zei juffrouw Engel. "Ik kan nog steeds maar nauwelijks geloven dat jij dit voor elkaar hebt weten te krijgen."

Matilda zat op een hoge kruk aan de keukentafel en at langzaam haar boterham met jam op. Ze hield veel van deze middagen bij juffrouw Engel. Ze voelde zich volkomen op haar gemak bij haar en ze praatten min of meer als gelijken met elkaar.

"Wist u," zei Matilda plotseling, "dat het hartje van een muis zeshonderdvijftig keer per seconde tikt?"

"Nee," zei juffrouw Engel glimlachend. "Wat geweldig interessant. Waar heb je dat gelezen?"

"In een boek uit de bibliotheek," zei Matilda. "Dat

betekent dat het zo snel gaat dat je het niet kunt horen tikken. Het moet klinken als een soort geruis.”

“Ja, dat moet wel,” zei juffrouw Engel.

“En hoe snel denkt u dat het hartje van een egel tikt?” vroeg Matilda.

“Nou?” vroeg juffrouw Engel en glimlachte opnieuw.

“Niet zo snel als dat van een muis,” zei Matilda. “Het is driehonderd keer per minuut. Maar toch zou je nooit hebben gedacht dat het hartje van een dier dat zich zo langzaam voortbeweegt, zo snel gaat, hè, juf?”

“Nee, ik niet,” zei juffrouw Engel. “Vertel er nog eens een?”

“Een paard,” zei Matilda. “Zijn hart gaat echt langzaam. Het tikt maar veertig keer per minuut.”

Dit kind, zei juffrouw Engel bij zichzelf, schijnt in alles geïnteresseerd te zijn. Wanneer je bij haar bent kun je je geen moment vervelen. Heerlijk is dat.

Ze bleven nog een uurtje in de keuken zitten praten en tegen zes uur nam Matilda afscheid en liep naar huis, een wandeling van een minuut of acht. Toen ze bij haar eigen huis kwam zag ze een grote, zwarte Mercedes voor de deur staan. Daar sloeg ze geen acht op. Er stonden wel vaker vreemde auto's voor haar vaders deur. Maar toen ze het huis binnenging trof ze één grote bende aan. Haar vader en moeder stonden samen in de gang als wilden kleren en

allerlei spullen in koffers te proppen.

“Wat is er in vredesnaam aan de hand?” riep ze. “Wat is er, pappa?”

“Wij gaan weg,” zei meneer Wurmhout zonder op te kijken. “Over een half uur vertrekken we naar het vliegveld, ga dus maar gauw pakken. Je broer is al bijna klaar boven. Schiet maar gauw op, kind! Vlug een beetje.”

“Weg?” riep Matilda uit. “Waar naar toe?”

“Spanje,” zei de vader. “Dat heeft een veel beter klimaat dan dit rotland.”

“Spanje!” riep Matilda. “Ik wil niet naar Spanje! Ik vind het hier fijn en ik vind het leuk op school.”

“Doe wat je gezegd wordt en hou op met zeuren,” snauwde de vader. “Ik heb al genoeg moeilijkheden zonder dat gezeur van jou!”

“Maar pappa...” begon Matilda.

“Hou je kop!” schreeuwde de vader. “Over een half uur vertrekken we! Ik ga dat vliegtuig niet missen!”

“Maar voor hoelang, pappa?” riep Matilda. “Wanneer komen we dan weer terug?”

“We komen niet terug,” zei de vader. “Maak dat je wegkomt. Ik ben bezig.”

Matilda draaide zich om en liep de openstaande voordeur uit. Op straat begon ze te rennen. Ze ging regelrecht terug

naar het huis van juffrouw Engel en ze deed er minder dan vier minuten over. Ze holde het tuinpad op en daar in de voortuin zag ze plotseling juffrouw Engel staan middenin een rozenperk waar ze iets deed met een tuinschaar. Juffrouw Engel had Matilda over het grint horen rennen. Ze kwam overeind, draaide zich om en stapte tussen de rozen uit.

“Nou, nou,” zei ze. “Wat is er aan de hand?”

Hijgend stond Matilda voor haar. Ze was helemaal buiten adem en had een vuurrood gezichtje.

“Ze gaan weg!” riep ze. “Ze zijn stapelgek geworden. Ze zijn hun koffers aan het pakken en over een half uur vertrekken ze naar Spanje!”

“Wie?” vroeg juffrouw Engel rustig.

“Mamma, pappa en mijn broer Michiel, en ze zeggen dat ik mee moet!”

“Met vakantie, bedoel je?” vroeg juffrouw Engel.

“Nee, voor altijd!” riep Matilda. “Pappa zei dat we nooit meer terugkomen!”

Het bleef even stil. Toen zei juffrouw Engel: “Eigenlijk verbaast het me niet.”

“Bedoelt u dat u wist dat ze weg zouden gaan?” riep Matilda. “Waarom heeft u daar niets van gezegd?”

“Nee, liefje,” zei juffrouw Engel. “Ik wist niet dat ze weg zouden gaan. Maar toch verbaast het me niet.”

“Waarom niet?” riep Matilda. “Vertel me alstublieft

waarom niet.” Ze was nog steeds buiten adem van het rennen en van de schrik.

“Omdat jouw vader,” zei juffrouw Engel, “zaken doet met een bende misdadigers. Dat weet iedereen in het dorp. Ik denk dat hij gestolen auto’s uit het hele land krijgt. Hij zit er tot over zijn oren in.”

Matilda staarde haar met open mond aan.

Juffrouw Engel ging verder: “Ze brachten gestolen auto’s naar zijn garage waar hij ze een ander nummerbord gaf en ze in een andere kleur spoot en zo. Nu heeft iemand hem zeker aangegeven en zit de politie achter hem aan. Dus doet hij wat ze allemaal doen: hij vlucht naar Spanje, waar ze hem niet kunnen pakken. Hij heeft vast al jarenlang geld daarheen overgemaakt. En dat ligt daar nu op hem te wachten.”

Ze stonden op het grasveld voor het mooie roodstenen huis met zijn verweerde dakpannen en hoge schoorstenen. Juffrouw Engel had nog steeds de tuinschaar in haar hand. Het was een warme, gouden avond en vlak bij zong een merel.

“Ik wil niet met ze mee!” schreeuwde Matilda ineens. “Ik wil het niet!”

“Je zult wel moeten, ben ik bang,” zei juffrouw Engel.

“Ik wil hier bij u blijven!” riep Matilda uit. “Toe, laat mij hier bij u wonen!”

“Kon dat maar,” zei juffrouw Engel. “Maar ik ben bang dat

dat onmogelijk is. Je kunt je ouders zomaar niet verlaten wanneer je dat wilt. Zij hebben het recht je mee te nemen.”

“Maar als zij het nou goedvinden?” riep Matilda vol verlangen. “Als zij nou zeggen dat ik bij u mag blijven? Zou u dan goedvinden dat ik bij u bleef?”

Juffrouw Engel zei zachtjes: “Ja zeker, dat zou heerlijk zijn.”

“Nou, volgens mij vinden ze dat vast goed!” riep Matilda. “Ik denk echt dat ze dat best willen! Ze geven geen steek om mij!”

“Niet zo vlug,” zei juffrouw Engel.

“We moeten wel vlug zijn!” riep Matilda. “Ze kunnen elk ogenblik vertrekken! Kom mee!” schreeuwde ze en pakte juffrouw Engel bij de hand. “Kom alstublieft mee, dan gaan we het vragen! Maar we moeten wel opschieten! We moeten hollen!”

Meteen renden ze samen de tuin uit en de weg op. Matilda liep voorop en trok juffrouw Engel mee aan haar pols. In een wilde, schitterende stormloop raceten ze over de landweg, dwars door het dorp naar het huis van Matilda’s ouders. De grote, zwarte Mercedes stond nog steeds voor het hek. Alle deuren stonden nu open en de achterklep ook. Meneer en mevrouw Wurmhout en Michiel krioelden er als mieren omheen en waren druk bezig koffers er in te proppen toen

Matilda en juffrouw Engel aan kwamen rennen.

“Pappa, mamma!” hijgde Matilda naar adem snakkend. “Ik wil niet met jullie mee. Ik wil hier blijven en bij juf wonen en zij zegt dat het mag, maar alleen als jullie toestemming geven! Alstublieft, zeg ja! Toe dan, pappa, zeg dan ja! Zeg dan ja, mamma!”

De vader draaide zich om en keek naar juffrouw Engel. “U bent toch dat mens van school dat een keer aan de deur kwam, hè?” vroeg hij. Daarna ging hij verder met koffers inladen.

Zijn vrouw zei tegen hem: “Deze moet op de achterbank, er is geen plaats meer in de kofferruimte.”

“Ik zou het heerlijk vinden als Matilda bij mij kwam wonen,” zei juffrouw Engel. “Ik zou heel goed voor haar zorgen, meneer Wurmhout, en ik zou alles betalen. Het zou u geen cent kosten. Maar het was niet mijn idee, het was het idee van Matilda. En ik wil haar alleen maar opnemen als u het daar van harte mee eens bent.”

“Doe het maar, Harry,” zei de moeder en duwde een koffer op de achterbank. “Laat haar maar gaan als ze dat zo graag wil. Dat is weer één minder om voor te zorgen.”

“Ik heb haast,” zei de vader. “Ik moet het vliegtuig halen. Als ze wil blijven, dan blijft ze maar. Van mij mag ze.”

Matilda wierp zich in de armen van juffrouw Engel en omhelsde haar. En juffrouw Engel omhelsde Matilda. Toen

klommen de moeder, de vader en de broer in de auto en reden met gierende banden weg. De broer zwaaide nog even door de achterrait, maar de andere twee keken niet eens om. Juffrouw Engel hield het kleine meisje nog steeds tegen zich aan gedrukt. Geen van tweeën zei een woord terwijl ze de grote, zwarte auto nakeken die aan het einde van de weg de hoek om scheurde en voorgoed uit het gezicht verdween.

EINDE